

Bruksela, 13 grudnia 2017 r.
(OR. en)

15236/17

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2016/0382 (COD)

ENER 486
CLIMA 335
CONSOM 383
TRANS 532
AGRI 666
IND 352
ENV 1015
CODEC 1969

NOTA

Od:	Komitet Stałych Przedstawicieli (część I)
Do:	Rada
Nr poprz. dok.:	8697/5/17 ENER 149 CLIMA 106 CONSOM 165 TRANS 159 AGRI 237 IND 97 ENV 394 CODEC 698 REV 5
Nr dok. Kom.:	15120/1/17 ENER 417 CLIMA 168 CONSOM 298 TRANS 479 AGRI 650 IND 261 ENV 757 IA 130 CODEC 1802 REV 1 (en) + ADD 1 REV 1 (en)
Dotyczy:	Wniosek dotyczący DYREKTYWY PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (wersja przekształcona) – Podejście ogólne

1. W dniu 30 listopada 2016 r. Komisja przyjęła pakiet „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków”, w tym wyżej wymieniony wniosek. W grudniu 2016 r. pakiet ten został przedstawiony podczas Rady ds. TTE (Energia). W lutym 2017 r. ministrowie przeprowadzili pierwszą wymianę poglądów, a w czerwcu 2017 r., po analizie ocen skutków i pierwszych rundach szczegółowych analiz wniosków, ministrowie otrzymali sprawozdanie z postępów prac.

Po wielomiesięcznych dalszych intensywnych negocjacjach podczas prezydencji estońskiej, w tym trzech dyskusjach na forum Coreperu, wypracowano wyważony kompromis, odzwierciedlony w załączniku i w addendum. Rada jest proszona o uzgodnienie podejścia ogólnego z myślą o rozpoczęciu negocjacji z Parlamentem Europejskim, który w styczniu 2018 r. ma uzgodnić swój mandat negocjacyjny dotyczący tego projektu rozporządzenia.

2. W następstwie ostatnich dyskusji na forum Coreperu w dniu 8 grudnia i zgodnie z tym, co wówczas zapowiedziano, prezydencja kontynuowała swoje konsultacje dwustronne z delegacjami, w szczególności w sprawie dwóch głównych kwestii: energii ze źródeł odnawialnych w ogrzewaniu i chłodzeniu (art. 23) oraz energii ze źródeł odnawialnych w sektorze transportu (art. 25). Prezydencja uznała, że w tych dwóch ważnych kwestiach możliwe są dalsze usprawnienia kompromisu.

W kwestii ogrzewania i chłodzenia (art. 23) w kompromisie prezydencji przewiduje się, że państwa członkowskie są zobowiązane do podjęcia środków służących osiągnięciu średnio w roku orientacyjnego jednoprocentowego wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych w sektorze. Istnieje także uzasadniona opcja polegająca na odejściu od wartości orientacyjnej, jeżeli analiza opłacalności uwzględniająca minimalny zestaw parametrów wykaże, że możliwe jest wypracowanie osiągalnego opłacalnego poziomu niższego od 1 procenta. Państwa członkowskie, których udział energii ze źródeł odnawialnych w tym sektorze wynosi powyżej 50 %, mogą uznać ten obowiązek za spełniony.

W kwestii energii ze źródeł odnawialnych w transporcie (art. 25) kompromis prezydencji ma na celu pogodzenie sprzecznych ze sobą i nakładających się na siebie problemów w tym sektorze. Ambitne podejście składa się z ogólnego celu energii ze źródeł odnawialnych w każdym państwie członkowskim na poziomie 14 % i z celu szczegółowego dotyczącego „zaawansowanych biopaliw” na poziomie 3 %, wraz z opcją podwójnego liczenia tych paliw. Elektromobilność ma wystarczające pole do rozwoju i jest stymulowana mnożnikiem wielkości 5, natomiast skreślono mnożnik dotyczący energii elektrycznej na kolei. Z myślą o zwiększonym bezpieczeństwie inwestycji i zapewnieniu dostępności paliw w całym okresie do celu dotyczącego zaawansowanych biopaliw dołączono pośredni wiążący cel wynoszący 1 % w 2025 r.

Pułap dla biopaliw pierwszej generacji pozostaje na poziomie 7 % (uzgodnionym przez Unię w 2015 r.), ale łączy się on z dodatkową motywacją dla państw członkowskich, którym pozwala się na niższy ogólny cel, jeżeli pułap 7 % zostanie obniżony. W tekście utrzymano możliwość rozróżnienia między biopaliwami w oparciu o ich postrzegany stopień pośredniej zmiany użytkowania gruntów.

Zdaniem prezydencji trudno będzie bardziej wyważyć różne stanowiska delegacji w tych dwóch kwestiach. W związku z tym zwraca się ona do ministrów o wykazanie niezbędnej elastyczności i zaakceptowanie kompromisu.

3. Rada jest proszona o osiągnięcie porozumienia w sprawie projektu podejścia ogólnego w wersji przedstawionej w załączniku i w addendum.

Zmiany wprowadzone do wniosku Komisji zostały zaznaczone **wytłuszczeniem**, a fragmenty usunięte zaznaczono symbolem [].

Zmiany w stosunku do poprzedniego tekstu (dok. 8697/5/17 REV 5 + COR 1) zaznaczono **pogrubieniem i podkreśleniem**, a fragmenty usunięte zaznaczono symbolem [].

Uwaga: W dok. 13344/17 znajduje się opinia konsultacyjnej grupy roboczej Służby Prawnej. W opinii tej wskazano w pkt 1 tekst pierwotnego wniosku Komisji (w tym załączniki), który należało oznaczyć na szarym tle. Jego znaczna korekta w pkt 2 została wprowadzona do tego tekstu (REV 3).

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (wersja przekształcona)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego **art. 192 ust. 1**
i art. 194 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE¹ została kilkakrotnie znacząco zmieniona². Ze względu na konieczność dalszych zmian, dla zachowania przejrzystości, dyrektywę tę należy przekształcić.
- (2) Promowanie odnawialnych form energii jest jednym z celów unijnej polityki energetycznej, **który jest realizowany przez niniejszą dyrektywę. Jednocześnie niniejsza dyrektywa realizuje cele środowiskowe polegające na zachowaniu, ochronie i poprawie jakości środowiska, ochronie zdrowia ludzkiego oraz ostrożnego i racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych poprzez rozwój nowych i odnawialnych form energii. Jeżeli chodzi o niniejszą dyrektywę, obie grupy celów są nierozzerwalnie ze sobą związane, przy czym żadna nie jest drugorzędna ani zależna w stosunku do drugiej.** Zwiększone stosowanie energii ze źródeł odnawialnych stanowi istotny element pakietu środków koniecznych do redukcji emisji gazów cieplarnianych i spełnienia postanowień porozumienia paryskiego z 2015 r. w sprawie zmian klimatu, a także realizacji unijnych ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030, w tym wiążącego celu, jakim jest zmniejszenie do 2030 r. emisji w Unii o co najmniej 40 % w stosunku do poziomów z 1990 r. **Unijny wiążący cel dotyczący energii ze źródeł odnawialnych na 2030 r., wkłady państw członkowskich w realizację tego celu, w tym ich scenariusze bazowe przyjmujące ich krajowe ogólne cele na 2020 r., należą do elementów mających nadrzędne znaczenie dla unijnej polityki energetycznej i środowiskowej. Inne tego rodzaju elementy o nadrzędnym znaczeniu umieszczono na przykład w zawartych w niniejszej dyrektywie ramach na rzecz rozwoju ogrzewania i chłodzenia wykorzystującego odnawialne źródła energii oraz na rzecz rozwoju paliw transportowych pochodzących ze źródeł odnawialnych.**

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz.U L 140 z 5.6.2009, s. 16).

² Zob. załącznik XI część A.

- (2a) **[] Zwiększone stosowanie energii ze źródeł odnawialnych** ma również duże znaczenie dla zwiększenia bezpieczeństwa dostaw energii, rozwoju technologicznego i innowacji, a także dla tworzenia możliwości zatrudnienia i możliwości rozwoju regionalnego, zwłaszcza na obszarach wiejskich i odizolowanych lub w regionach o niskiej gęstości zaludnienia.
- (3) W szczególności zwiększające się udoskonalenia technologiczne, zachęty do korzystania z transportu publicznego i jego rozwoju, stosowanie technologii energooszczędnych oraz promowanie stosowania energii ze źródeł odnawialnych w sektorach energii elektrycznej, ogrzewania i chłodzenia, a także w sektorze transportu są bardzo skutecznymi narzędziami, które, wraz ze środkami w zakresie efektywności energetycznej, służą zmniejszeniu emisji gazów cieplarnianych w Unii i uzależnieniu Unii od importu gazu i ropy.
- (4) Dyrektywą 2009/28/WE ustanowiono ramy regulacyjne do celów propagowania wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych; w regulacjach tych wyznaczono krajowe cele, jakie należy osiągnąć do 2020 r., w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w ogólnym zużyciu energii i transporcie. W komunikacie Komisji z dnia 22 stycznia 2014 r.³ ustanowiono ramy przyszłej unijnej polityki klimatyczno-energetycznej i propagowano wspólne podejście do tworzenia tej polityki po roku 2020. Komisja zaproponowała, aby wyznaczony na 2030 r. cel dotyczący udziału energii odnawialnej w zużyciu energii w Unii wynosił co najmniej 27 %.
- (5) W październiku 2014 r Rada Europejska przyjęła ten cel, podkreślając, że państwa członkowskie mogą wyznaczyć własne, ambitniejsze cele krajowe, **aby zrealizować swoje zaplanowane wkłady w unijny cel na 2030 r. i wykroczyć poza zakres tych celów.**

³ Ramy polityczne na okres 2020–2030 dotyczące klimatu i energii (COM/2014/015 final).

- (6) Parlament Europejski w swoich rezolucjach w sprawie ram polityki w zakresie klimatu i energii na lata 2020–2030 oraz w sprawie sprawozdania z postępów w dziedzinie energii ze źródeł odnawialnych opowiedział się za wiążącym unijnym celem na 2030 r. przewidującym co najmniej 30 % udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii końcowej, podkreślając, że cel ten powinien być realizowany w drodze ustalania indywidualnych celów krajowych z uwzględnieniem indywidualnej sytuacji i potencjału poszczególnych państw członkowskich.
- (7) Należy zatem ustanowić wiążący unijny cel osiągnięcia co najmniej 27-procentowego udziału energii ze źródeł odnawialnych. Państwa członkowskie powinny określić swój wkład w osiągnięcie tego celu w swoich zintegrowanych krajowych planach w zakresie energii i klimatu z wykorzystaniem procesu zarządzania określonego w rozporządzeniu [w sprawie zarządzania].
- (8) Ustanowienie wiążącego unijnego celu dotyczącego energii ze źródeł odnawialnych na rok 2030 będzie nadal zachętą do rozwijania technologii pozwalających wytwarzać energię odnawialną i gwarantujących pewność inwestycji. Cel wyznaczony na poziomie Unii dałby państwom członkowskim większą elastyczność w realizacji ich celów w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych w sposób najbardziej opłacalny i z uwzględnieniem specyficznej sytuacji państw, ich koszyków energetycznych i możliwości wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych.

- (9) Aby zapewnić konsolidację rezultatów osiągniętych w ramach dyrektywy 2009/28/WE, krajowe cele wyznaczone na 2020 r. powinny stanowić minimalny wkład państw członkowskich w nowe ramy na 2030 r. **Krajowy udział energii ze źródeł odnawialnych nie powinien w żadnym wypadku spaść poniżej tego wkładu, a w takim przypadku []** zainteresowane państwa członkowskie powinny zastosować właściwe środki, aby zapewnić utrzymanie tego poziomu bazowego [] **zgodnie z rozporządzeniem [w sprawie zarządzania]. Jeżeli dane państwo członkowskie nie utrzymuje swojego udziału bazowego zmierzonego w okresie jednego roku, powinno ono w ciągu jednego roku przyjąć dodatkowe środki służące wyeliminowaniu tej luki w swoim scenariuszu bazowym. W przypadku gdy dane państwo członkowskie skutecznie zastosowało takie niezbędne środki i spełniło swój obowiązek wyeliminowania luki, należy uznać, że spełnia ono obowiązkowe wymogi swojego scenariusza bazowego od momentu, w którym dana luka wystąpiła, a także na podstawie zarówno niniejszej dyrektywy, jak i rozporządzenia [w sprawie zarządzania]. Nie można zatem uznać, że dane państwo członkowskie nie spełniło swojego obowiązku zachowania udziału bazowego w okresie, w którym wystąpiła luka. Zarówno ramy dotyczące 2020 r., jak i 2030 r. nierozłącznie służą realizacji celów środowiskowych i celów polityki energetycznej Unii.**
- (10) Państwa członkowskie powinny zastosować dodatkowe środki, w razie gdyby udział energii ze źródeł odnawialnych na poziomie Unii nie był zgodny z unijnym dążeniem do osiągnięcia co najmniej 27-procentowego udziału energii odnawialnej. Jak określono w rozporządzeniu [w sprawie zarządzania], jeżeli Komisja podczas oceny zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu stwierdzi istnienie rozbieżności między planowanym a pożądanym zwiększeniem udziału energii ze źródeł odnawialnych, może zastosować środki na poziomie UE umożliwiające osiągnięcie wyznaczonego celu. Jeżeli podczas oceny zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu Komisja stwierdzi istnienie rozbieżności w poziomie realizacji celu, państwa członkowskie powinny zastosować środki określone w rozporządzeniu [w sprawie zarządzania], które dają im wystarczającą swobodę wyboru stosownych działań.
- (11) Aby wspierać ambitny wkład państw członkowskich w realizację unijnego celu również w drodze zastosowania instrumentów finansowych, należy utworzyć w tych państwach ramy finansowe mające na celu ułatwienie inwestycji w projekty związane z energią odnawialną, aby wspierać ambitny wkład tych państw w realizację unijnego celu również w drodze zastosowania instrumentów finansowych.

- (12) Przy przydziale środków Komisja powinna skoncentrować się na zmniejszeniu kosztu kapitału przy projektach z zakresu odnawialnych źródeł energii, który ma istotny wpływ na koszt projektów dotyczących energii odnawialnej i na ich konkurencyjność, **a także na rozwoju podstawowej infrastruktury służącej zwiększonemu, technicznie i ekonomicznie opłacalnemu rozpowszechnianiu energii ze źródeł odnawialnych, takiej jak infrastruktura sieci przesyłowej i dystrybucyjnej, sieci inteligentne i połączenia międzysystemowe.**
- (13) Komisja powinna ułatwiać wymianę najlepszych praktyk pomiędzy właściwymi organami i instytucjami krajowymi i regionalnymi, np. organizując regularne spotkania w celu znalezienia wspólnej metody zwiększenia popularności opłacalnych projektów w zakresie energii odnawialnej, zachęcania do inwestycji w nowe, elastyczne i czyste technologie oraz w celu opracowania odpowiedniej strategii wycofywania technologii, które nie przyczyniają się do redukcji emisji lub nie zapewniają dostatecznej elastyczności na podstawie przejrzystych kryteriów i wiarygodnych rynkowych sygnałów cenowych.
- (14) Dyrektywa 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁴, dyrektywa 2003/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁵ oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 1099/2008⁶ zawierają definicje różnych rodzajów energii ze źródeł odnawialnych. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady XXXX/XX/UE⁷ zawiera definicje dotyczące ogólnie sektora energii elektrycznej. W interesie pewności prawa i jasności właściwe jest zastosowanie tych definicji w niniejszej dyrektywie.

⁴ Dyrektywa 2001/77/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 września 2001 r. w sprawie wspierania produkcji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 283 z 27.10.2001, s. 33).

⁵ Dyrektywa 2003/30/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2003 r. w sprawie wspierania użycia w transporcie biopaliw lub innych paliw odnawialnych (Dz.U. L 123 z 17.5.2003, s. 42).

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1099/2008 z dnia 22 października 2008 r. w sprawie statystyki energii (Dz.U. L 304 z 14.11.2008, s. 1).

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady XXXX/XX/UE z dnia ... dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej (Dz.U. L ...).

- (15) Systemy wsparcia dla energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych okazały się skutecznym sposobem propagowania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Jeżeli państwa członkowskie zdecydują się na wdrożenie programów wsparcia, wsparcie to powinno być udzielane w formie, która spowodowałaby jak najmniej zakłóceń w funkcjonowaniu rynku energii elektrycznej. W tym celu coraz więcej państw członkowskich przyznaje wsparcie w formie pomocy udzielanej jako dodatek do przychodów generowanych na rynku **i wprowadza rynkowe systemy służące określeniu niezbędnego poziomu wsparcia. Wraz z krokami służącymi przystosowaniu rynku do rosnącego udziału źródeł odnawialnych jest to jeden z kluczowych elementów zwiększania włączania źródeł odnawialnych do rynku. W odniesieniu do projektów na małą skalę lub projektów demonstracyjnych do zapewnienia pozytywnego stosunku kosztów do korzyści niezbędne mogą wciąż być szczególne warunki, w tym taryfy gwarantowane. Warunki te powinny być zgodne z zasadami określonymi w art. 11 rozporządzenia [w sprawie rynku energii elektrycznej].**

- (16) Systemy wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł powinny być wdrażane przy najniższych możliwych kosztach dla konsumentów i podatników. Przy opracowywaniu systemów wsparcia i przy przyznawaniu wsparcia państwa członkowskie powinny dążyć do zminimalizowania ogólnych kosztów wdrażania systemów **zgodnie ze ścieżką dekarbonizacji przy osiągnięciu celu w zakresie gospodarki niskoemisyjnej na 2050 r.** Mechanizmy rynkowe, takie jak przetarg konkurencyjny, okazały się w wielu okolicznościach skuteczne w zmniejszaniu kosztów wsparcia na konkurencyjnych rynkach. Jednak w szczególnych okolicznościach bardzo ograniczonej konkurencji przetarg konkurencyjny niekoniecznie może prowadzić do wydajnego kształtowania cen. Z tego powodu konieczne może być rozważenie wyważonych odstępstw w celu zapewnienia opłacalności i zminimalizowania ogólnych kosztów wsparcia. Państwa członkowskie rozwijające swoje systemy wsparcia powinny rozważyć różne konsekwencje, jakie mechanizmy rynkowe mogą mieć dla polityk poza sektorem elektroenergetycznym, i mogą uznać, że uzasadnione może być ograniczenie procedur przetargowych do konkretnych technologii, gdy zachodzi potrzeba [] pełnego uwzględnienia potrzeb w zakresie **integracji i** rozwoju sieci i systemów, wynikłego koszyka energetycznego oraz długoterminowego potencjału technologii. **Takie wsparcie dopasowane do technologii umożliwia także uwzględnienie cech właściwych dla danej technologii, takich jak różne czasy realizacji, wymogi planowania przestrzennego i wymogi dotyczące zezwoleń środowiskowych, które mogą utrudniać skuteczną konkurencję między technologiami.**

(16a) Państwa członkowskie mają różny potencjał w zakresie energii odnawialnej i na szczeblu krajowym posługują się różnymi systemami wspierania energii ze źródeł odnawialnych. Większość państw członkowskich stosuje systemy wsparcia, w których korzyści wiążą się wyłącznie ze stosowaniem energii ze źródeł odnawialnych wyprodukowanej na ich terytorium. Aby krajowe systemy wsparcia funkcjonowały właściwie, niezbędna jest dalsza możliwość kontrolowania przez państwa członkowskie skutków i kosztów krajowych systemów wsparcia w zależności od ich zróżnicowanego potencjału. Jednym z ważnych środków służących realizacji celu niniejszej dyrektywy pozostaje zagwarantowanie właściwego funkcjonowania krajowych systemów wsparcia wynikających z dyrektyw 2001/77/WE i 2009/28/WE, aby zachować zaufanie inwestorów oraz pozwolić państwom członkowskim na opracowanie skutecznych środków krajowych pozwalających zrealizować ich odpowiednie wkłady do unijnego celu na 2030 r. w zakresie energii ze źródeł odnawialnych oraz jakiegokolwiek celu krajowego, który sobie wyznaczają. Niniejsza dyrektywa powinna ułatwić transgraniczne wspieranie energii ze źródeł odnawialnych bez nieproporcjonalnego wpływania na krajowe systemy wsparcia.

- (17) Otwarcie systemów wsparcia dla uczestników transgranicznych zmniejsza negatywne skutki dla wewnętrznego rynku energii i może, pod pewnymi warunkami, pomóc państwom członkowskim w osiągnięciu unijnego celu w sposób bardziej opłacalny. Wymiar transgraniczny jest również naturalnym następstwem rozwoju unijnej polityki w dziedzinie energii odnawialnej, **wspierającym konwergencję i współpracę na rzecz realizacji []** wiążącego celu na poziomie unijnym []. Należy zatem [] **zachęcać** państwa członkowskie do otwierania możliwości uzyskiwania wsparcia dla projektów zlokalizowanych w innych państwach członkowskich i do określenia kilku sposobów realizacji takiego stopniowego otwierania przy zapewnieniu zgodności z postanowieniami Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w tym art. 30, 34 i 110. **Nie można śledzić przepływów energii elektrycznej, dlatego należy powiązać takie otwarcie z udziałami reprezentującymi aspirację związaną z rzeczywistymi poziomami fizycznych połączeń międzysystemowych i umożliwić państwom członkowskim ograniczanie ich otwartych systemów wsparcia do państw członkowskich, z którymi mają one bezpośrednie połączenie sieciowe, jako praktyczny zastępnik wykazania istnienia fizycznych przepływów między państwami członkowskimi. Nie powinno to jednak w żaden sposób wpływać negatywnie na międzystrefowe czy transgraniczne funkcjonowanie rynków energii elektrycznej.**

- (17a) W celu zapewnienia, aby otwarcie systemów wsparcia było wzajemne i przynosiło obopólne korzyści, uczestniczące państwa członkowskie powinny podpisać umowę o współpracy. Państwa członkowskie powinny utrzymać kontrolę nad tempem rozpowszechniania mocy energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych na ich terytorium, tak aby w szczególności uwzględnić związane z tym koszty włączenia i potrzebne inwestycje w sieci. Państwa członkowskie powinny mieć zatem możliwość ograniczenia udziału instalacji znajdujących się na ich terytorium do ofert otwartych dla nich przez inne państwa członkowskie []. Umowa dwustronna powinna w wystarczającym stopniu odzwierciedlać wszystkie odpowiednie elementy, takie jak sposób rozliczania kosztów w przypadku projektu, który jest budowany przez dane państwo na terytorium innego państwa, w tym wydatki związane ze wzmocnieniem sieci, transferami energii, zdolnościami w zakresie magazynowania i rezerw, a także z ewentualnymi zatorami w sieci. Czyniąc to, państwa członkowskie powinny jednak należycie uwzględnić wszystkie środki, które mogą umożliwić opłacalne włączenie takich dodatkowych mocy wytwórczych energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, czy to o charakterze regulacyjnym (na przykład związane ze strukturą rynku), czy dodatkowe inwestycje w różne źródła elastyczności (np. połączenia międzysystemowe, magazynowanie, reagowanie na popyt lub elastyczna produkcja).
- (18) Z zastrzeżeniem art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej [] polityka wspierania energii ze źródeł odnawialnych powinna być stabilna i nie podlegać **nieuzasadnionym [] zmianom działającym wstecz**. Zmiany mają bezpośredni wpływ na koszty finansowania kapitału, koszty opracowywania projektów, a zatem na ogólne koszty wprowadzania energii odnawialnych w Unii. Państwa członkowskie powinny zapobiegać sytuacjom, w których weryfikacja wsparcia, **które zostało** przyznane projektom w zakresie energii odnawialnej, miałyby negatywny wpływ na rentowność tych projektów, **chyba że taka weryfikacja, oparta na jasnych, obiektywnych i wcześniej ustalonych kryteriach, została już wcześniej przewidziana w pierwotnym projekcie programu wsparcia**. W związku z tym państwa członkowskie powinny wspierać racjonalne pod względem kosztów polityki wsparcia i zapewniać ich finansową stabilność.

- (19) Obowiązki państw członkowskich w zakresie sporządzania planów działania w dziedzinie energii odnawialnej i sprawozdań okresowych oraz obowiązek Komisji dotyczący składania sprawozdań z postępów państw członkowskich mają zasadnicze znaczenie, ponieważ pozwalają zwiększyć przejrzystość, zapewnić jasne informacje dla inwestorów i konsumentów oraz prowadzić skuteczne monitorowanie. W rozporządzeniu [w sprawie zarządzania] obowiązki te zostały włączone do systemu zarządzania unią energetyczną, w którym usprawniono planowanie, sprawozdawczość i monitorowanie w dziedzinie energii i klimatu. Platforma przejrzystości w dziedzinie energii odnawialnej została również włączona do szerszej platformy internetowej wprowadzonej w rozporządzeniu [w sprawie zarządzania].
- (20) Konieczne jest określenie przejrzystych i jednoznacznych zasad obliczania udziału energii ze źródeł odnawialnych i definiowania takich źródeł.
- (21) Na potrzeby niniejszej dyrektywy przy obliczaniu wkładu energii elektrycznej pochodzącej z elektrowni wodnych i wiatrowych wpływ zmiennych warunków klimatycznych powinien być łagodzony przez zastosowanie zasady normalizacji. Ponadto energii elektrycznej wytworzonej w elektrowniach szczytowych z członem pompowym z wykorzystaniem uprzednio wpompowanej wody nie powinno uznawać się za energię elektryczną wytworzoną z odnawialnych źródeł energii.
- (22) Pompy ciepła umożliwiające wykorzystanie [] **energii otoczenia i energii geotermalnej** na użytecznym poziomie temperatury **lub systemy zapewniające chłodzenie** potrzebują energii elektrycznej lub innej dodatkowej energii do funkcjonowania. Dlatego energia używana do zasilania **tych systemów** [] powinna być odejmowana od całkowitej użytecznej **energii lub energii pobranej z tego obszaru** []. Jedynie **takie systemy ogrzewania i chłodzenia** [], w których wydajność **lub energia pobrana z danego obszaru** [] znacząco przekraczają pierwotną energię potrzebną do ich zasilania, powinny być uwzględniane. **Systemy chłodzące przyczyniają się do zużycia energii w państwach członkowskich i dlatego [] w metodach obliczania należy uwzględnić udział, jaki w tych systemach we wszystkich sektorach będących odbiorcą końcowym stanowi energia ze źródeł odnawialnych.**
- (23) Systemy pasywne wykorzystują konstrukcję budynków do spożytkowania energii. Tę energię uważa się za energię zaoszczędzoną. Aby uniknąć podwójnego liczenia, energii spożytkowanej w ten sposób nie powinno się brać pod uwagę do celów niniejszej dyrektywy.

- (24) W niektórych państwach członkowskich lotnictwo ma duży udział w końcowym zużyciu energii brutto. W świetle obecnych ograniczeń technologicznych i regulacyjnych, które uniemożliwiają komercyjne stosowanie biopaliw w lotnictwie, należy częściowo wyłączyć takie państwa członkowskie, nie uwzględniając w obliczeniach ich końcowego zużycia energii brutto w krajowym transporcie lotniczym ilości, o którą przekraczają o 1,5 raza średnią wartość końcowego zużycia energii brutto w lotnictwie w Unii w 2005 r. według ustaleń Eurostatu, tj. 6,18 %. Cypr i Malta, ze względu na ich wyspiarski i peryferyjny charakter, opierają się na lotnictwie jako środku transportu, który ma podstawowe znaczenie dla ich obywateli i gospodarki. Wskutek tego Cypr i Malta mają końcowe zużycie energii brutto w krajowym transporcie lotniczym niewspółmiernie wysokie, tj. ponad trzy razy wyższe od unijnej średniej w 2005 r., są zatem niewspółmiernie dotknięte obecnymi ograniczeniami technologicznymi i regulacyjnymi. W przypadku tych państw członkowskich należałoby przewidzieć, że to zwolnienie powinno obejmować ilość, o jaką przekraczają średnią wartość końcowego zużycia energii brutto w lotnictwie w Unii w 2005 r. według ustaleń Eurostatu, tj. 4,12 %.
- (25) Aby w załączniku IX uwzględnić zasady hierarchii postępowania z odpadami określone w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE⁸, unijne kryteria zrównoważonego rozwoju oraz potrzebę zagwarantowania, że przepisy załącznika nie powodują dodatkowego zapotrzebowania na grunty w związku z propagowaniem wykorzystywania odpadów i pozostałości, Komisja przy regularnej ocenie załącznika powinna rozważyć uwzględnienie dodatkowych surowców, które nie powodują istotnych zakłóceń na rynkach produktów (ubocznych), odpadów ani pozostałości.

⁸ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz.U. L 312 z 22.11.2008, s. 3).

- (26) Aby stworzyć możliwości zmniejszenia kosztów osiągnięcia unijnego celu określonego w niniejszej dyrektywie oraz aby państwa członkowskie mogły w sposób elastyczny przestrzegać swojego obowiązku utrzymania swoich starań po roku 2020 co najmniej na poziomie krajowych celów na 2020 r., należy ułatwić użytkowanie w państwach członkowskich energii ze źródeł odnawialnych w innych państwach członkowskich oraz umożliwić państwom członkowskim uwzględnianie energii ze źródeł odnawialnych, zużytych w innych państwach członkowskich na poczet swojego udziału energii odnawialnej. Z tego powodu **utworzona zostanie platforma Unii Europejskiej ds. rozwoju odnawialnych źródeł energii (ERDP) umożliwiająca obrót udziałami energii ze źródeł odnawialnych między państwami członkowskimi w uzupełnieniu dwustronnych umów o współpracy**. ☐ **Uzupełni** ☐ to dobrowolne ☐ otwarcie ☐ **systemów** wsparcia dla projektów zlokalizowanych w innych państwach członkowskich. ☐ **Umowy między państwami członkowskimi** obejmują transfery statystyczne, wspólne projekty państw członkowskich lub wspólne systemy wsparcia.
- (27) Należy zachęcać państwa członkowskie do prowadzenia wszelkich odpowiednich form współpracy w związku z celami ustalonymi w niniejszej dyrektywie. Taka współpraca może być prowadzona dwustronnie lub wielostronnie na wszystkich szczeblach. Oprócz mechanizmów mających wpływ na obliczanie oraz wypełnianie celów w zakresie udziału energii odnawialnej, ustalonych wyłącznie niniejszą dyrektywą, mianowicie transferów statystycznych między państwami członkowskimi **dokonywanych dwustronnie lub za pośrednictwem ERDP**, wspólnych projektów i wspólnych systemów wsparcia, taka współpraca może również przyjąć postać na przykład wymiany informacji i najlepszych praktyk, przewidzianej w szczególności w platformie internetowej ustanowionej rozporządzeniem [w sprawie zarządzania], oraz dobrowolnej koordynacji wszystkich rodzajów systemów wsparcia.

- (28) Powinna istnieć możliwość zaliczania importowanej energii elektrycznej, wyprodukowanej poza terytorium Unii z odnawialnych źródeł energii, na poczet udziałów energii odnawialnej w państwach członkowskich. Aby zagwarantować odpowiednie skutki zastępowania energii konwencjonalnej energią ze źródeł odnawialnych w Unii, a także w państwach trzecich, należy zagwarantować, że taki import może być w miarodajny sposób prześledzony i rozliczony. Uwzględnione zostaną takie umowy z państwami trzecimi dotyczące organizacji takiego handlu energią elektryczną pochodzącą z odnawialnych źródeł energii. Jeżeli na mocy odpowiedniej decyzji podjętej w ramach Traktatu o Wspólnocie Energetycznej⁹ umawiające się strony tego traktatu są związane przepisami niniejszej dyrektywy, zastosowanie powinny mieć środki współpracy między państwami członkowskimi przewidziane w niniejszej dyrektywie.
- (29) Przy stosowaniu przepisów w odniesieniu do szczegółowych projektów procedura stosowana do celów autoryzacji, certyfikacji i licencjonowania elektrowni wykorzystujących odnawialne źródła energii musi być obiektywna, przejrzysta, niedyskryminująca i proporcjonalna. W szczególności należy unikać wszelkich zbędnych obciążeń, które mogłyby wynikać z zaklasyfikowania projektów w zakresie energii odnawialnej jako instalacji stwarzających duże zagrożenie dla zdrowia.
- (30) Z uwagi na korzyści płynące z szybkiego zastosowania energii ze źródeł odnawialnych oraz z uwagi na jej zrównoważony charakter i korzystny wpływ na środowisko państwa członkowskie, stosując przepisy administracyjne, planując struktury i przepisy prawne dotyczące przyznawania pozwoleń na instalacje w odniesieniu do kontroli i redukcji zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych, walki z zanieczyszczeniem powietrza oraz zapobiegania przedostawaniu się niebezpiecznych substancji do środowiska lub minimalizacji tego procesu, powinny uwzględnić wkład odnawialnych źródeł energii w realizację celów związanych z ochroną środowiska i zmianami klimatu, zwłaszcza w porównaniu z instalacjami wytwarzającymi energię ze źródeł nieodnawialnych.

⁹ Dz.U. L 198 z 20.7.2006, s. 18.

- (31) Należy zagwarantować spójność między celami niniejszej dyrektywy oraz innym prawodawstwem unijnym dotyczącym ochrony środowiska. W szczególności w trakcie procedur oceny, planowania lub koncesjonowania instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych państwa członkowskie powinny uwzględniać całość prawodawstwa unijnego w zakresie ochrony środowiska, a także udział odnawialnych źródeł energii w spełnianiu celów dotyczących środowiska i zmiany klimatu, zwłaszcza w porównaniu z instalacjami wytwarzającymi energię ze źródeł nieodnawialnych.
- (32) Krajowe specyfikacje techniczne i inne wymagania wchodzące w zakres dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1535¹⁰ związane na przykład z poziomami jakości, metodami badań lub warunkami użytkowania nie powinny stwarzać przeszkód dla handlu urządzeniami i systemami wykorzystującymi energię odnawialną. Dlatego systemy wsparcia dla energii ze źródeł odnawialnych nie powinny wyznaczać krajowych specyfikacji technicznych innych od istniejących norm unijnych ani wymagać, aby objęte wsparciem urządzenia lub systemy były certyfikowane lub badane w określonym miejscu lub przez określony podmiot.
- (33) Na poziomie krajowym i regionalnym zasady i obowiązki dotyczące minimalnych wymogów dotyczących stosowania energii ze źródeł odnawialnych w nowych i wyremontowanych budynkach doprowadziły do znacznego wzrostu użytkowania energii ze źródeł odnawialnych. Działania te powinny być wspierane w szerszym kontekście unijnym, podobnie jak bardziej wydajne zastosowania wykorzystujące energię ze źródeł odnawialnych w przepisach i kodeksach budowlanych.
- (34) W celu ułatwienia i przyspieszenia ustalania minimalnych poziomów zużycia energii ze źródeł odnawialnych w budynkach obliczanie tych minimalnych poziomów w nowych i istniejących budynkach poddawanych generalnemu remontowi powinno **zapewnić wystarczającą podstawę do oceny tego, czy włączenie minimalnych poziomów energii odnawialnej jest wykonalne pod względem technicznym, funkcjonalnym i ekonomicznym. Państwa członkowskie, aby spełnić te wymogi, powinny między innymi umożliwić stosowanie efektywnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego, a także innej infrastruktury energetycznej, w przypadku gdy sieci systemu lokalnego ogrzewania i chłodzenia nie są dostępne.**

¹⁰ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1535 z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. L 241 z 17.9.2015, s. 1).

- (35) Ponieważ środki krajowe służące rozwojowi energii cieplnej i chłodniczej ze źródeł odnawialnych powinny opierać się na kompleksowym rozpoznawaniu i analizie krajowego potencjału w zakresie energii odnawialnej i odpadowej oraz zapewniać większy udział odnawialnych źródeł energii oraz ciepła i chłodu odpadowego w zużyciu energii, należy zobowiązać państwa członkowskie do przeprowadzenia oceny ich krajowego potencjału w zakresie odnawialnych źródeł energii oraz wykorzystania ciepła i chłodu odpadowego do ogrzewania i chłodzenia, w szczególności w celu upowszechnienia wykorzystania energii odnawialnej w instalacjach grzewczych i chłodniczych oraz propagowania efektywnego i konkurencyjnego systemu ciepłowniczego i chłodniczego według definicji w art. 2 pkt 41 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE¹¹. Warunkiem zapewnienia spójności z wymogami w zakresie efektywności energetycznej dotyczącymi ogrzewania i chłodzenia oraz zmniejszenia obciążeń administracyjnych jest włączenie wspomnianej oceny do kompleksowych ocen przeprowadzanych i zgłaszanych na podstawie art. 14 tej dyrektywy.

¹¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylenia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

- (36) Zostało wykazane, że brak przejrzystych przepisów i koordynacji między poszczególnymi organami wydającymi zezwolenia utrudnia wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych.
- [] Udzielanie przez [] punkt obsługi administracyjnej **wskazówek wnioskodawcom podczas procedur wydawania zezwoleń** [] powinno zmniejszyć ich złożoność dla podmiotów realizujących projekty oraz podnieść wydajność i przejrzystość.
- Na odpowiednim poziomie zarządzania należy przekazywać wskazówki uwzględniające specyfikę państw członkowskich. Pojedyncze punkty kontaktowe powinny mieć możliwość udzielania w zakresie swoich kompetencji szczegółowych wskazówek, a w innych przypadkach być w stanie wskazać wnioskodawcy odpowiednie źródło wiarygodnych informacji.** [] Administracyjne procedury zatwierdzania instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych powinny zostać uproszczone i mieć przejrzyste harmonogramy i terminy podejmowania decyzji przy uwzględnieniu, w miarę możliwości, ewentualnych nieprzewidzianych opóźnień, które mogą wystąpić w procedurze. Należy udostępnić podręcznik procedur, aby ułatwić rozumienie procedur podmiotom realizującym projekty i obywatelom chcącym inwestować w odnawialne źródła energii. Aby **zgodnie z []** celami określonymi w niniejszej dyrektywie wspierać rozpowszechnianie energii odnawialnej wśród mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), a także wśród poszczególnych obywateli, decyzje w sprawie przyłączenia do sieci należy w przypadku małych projektów w zakresie energii odnawialnych, w tym projektów zdecentralizowanych, takich jak dachowe instalacje solarne, zastąpić prostymi powiadomieniami właściwych organów. W odpowiedzi na rosnącą potrzebę rozbudowy źródła energii istniejących zakładów wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych należy wprowadzić uproszczone procedury udzielania zezwoleń. Zasady i wytyczne dotyczące planowania powinny zostać dostosowane w celu uwzględnienia oszczędnych i przyjaznych dla środowiska urządzeń grzewczych, chłodzących i elektrycznych, wykorzystujących odnawialne źródła energii. Niniejsza dyrektywa, a w szczególności jej przepisy dotyczące organizacji i czasu trwania procedury wydawania zezwoleń, powinny mieć zastosowanie z zastrzeżeniem prawa międzynarodowego i unijnego, w tym przepisów dotyczących ochrony środowiska i zdrowia ludzkiego.

- (38) Inną przeszkodą dla opłacalnego wdrażania energii odnawialnych dla inwestorów jest nieprzewidywalność dostępności wsparcia ze strony państw członkowskich. Państwa członkowskie powinny w szczególności zapewnić inwestorom odpowiednią przewidywalność planowanego wykorzystania wsparcia przez państwa członkowskie, **między innymi w formie systemów wsparcia, zachęt podatkowych lub rynkowych systemów zobowiązujących do energii ze źródeł odnawialnych**. Umożliwiłoby to zaplanowanie i stworzenie łańcucha dostaw w branży, co z kolei doprowadziłoby do obniżenia całkowitych kosztów realizacji projektów.

[]¹²

- (40) Luki informacyjne i szkoleniowe, zwłaszcza w sektorze ogrzewania i chłodzenia, powinny zostać usunięte, aby zachęcić do wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych.
- (41) W zakresie, w jakim dostęp do zawodu instalatora lub wykonywanie tego zawodu podlegają regulacjom, warunki uznawania kwalifikacji zawodowych są ustanowione dyrektywą 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹³. Dlatego niniejsza dyrektywa ma zastosowanie bez uszczerbku dla dyrektywy 2005/36/WE.
- (42) Podczas gdy dyrektywa 2005/36/WE określa wymagania w zakresie wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych, w tym również wymagania dla architektów, należy zadbać o to, aby architekci i planiści we właściwy sposób uwzględniali wykorzystanie optymalnego połączenia odnawialnych źródeł energii i wysokowydajnych technologii w swoich planach i projektach. Państwa członkowskie powinny zatem przedstawić wyraźne wytyczne w tym zakresie. Powinno to odbyć się bez uszczerbku dla przepisów dyrektywy 2005/36/WE, a w szczególności jej art. 46 i 49.

¹² **Uwaga: fragmenty motywu 39 zostały włączone do motywu 36.**

¹³ Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22).

- (43) Gwarancje pochodzenia, wydane do celów niniejszej dyrektywy, służą wyłącznie do wykazania odbiorcy końcowemu, że określona część lub ilość energii została wyprodukowana ze źródeł odnawialnych. Gwarancja pochodzenia może być przenoszona przez jednego posiadacza na innego niezależnie od energii, do której się odnosi. Jednak aby zagwarantować, że jednostka energii odnawialnej jest okazywana odbiorcy tylko raz, należy unikać podwójnego liczenia i podwójnego okazywania gwarancji pochodzenia. Energia ze źródeł odnawialnych, której gwarancja pochodzenia została sprzedana osobno przez producenta, nie powinna być okazywana lub sprzedawana odbiorcy końcowemu jako energia ze źródeł odnawialnych.
- (44) Należy pozwolić, aby rynek detaliczny energii z odnawialnych źródeł energii przyczyniał się do rozwoju energii ze źródeł odnawialnych. Państwa członkowskie powinny więc **mieć możliwość** wymagania, aby dostawcy energii elektrycznej ujawniający swój koszyk energetyczny odbiorcom końcowym zgodnie z art. X dyrektywy [w sprawie struktury rynku] lub dostawcy, którzy wprowadzają na rynek energię dla konsumentów, odnosząc się do zużycia energii ze źródeł odnawialnych, stosowali gwarancje pochodzenia z instalacji wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych.
- (45) Ważne jest, aby udzielać informacji, w jaki sposób energia elektryczna jest rozdzielana odbiorcom końcowym. Aby poprawić jakość tych przekazywanych konsumentom informacji, państwa członkowskie powinny zadbać o to, aby gwarancje pochodzenia były wydawane dla wszystkich produkowanych jednostek energii odnawialnej, **z wyjątkiem gdy postanowią one nie wydawać gwarancji pochodzenia producentom, którzy również otrzymują wsparcie finansowe, aby uwzględnić wartość rynkową gwarancji pochodzenia**. Ponadto aby uniknąć podwójnej rekompensaty, w odniesieniu do producentów energii odnawialnej już otrzymujących wsparcie finansowe należy [] **w ramach tego odpowiedniego systemu wsparcia odjąć wartość rynkową wydanych im gwarancji pochodzenia.** []

- (46) W dyrektywie 2012/27/UE stworzono gwarancje pochodzenia potwierdzające pochodzenie energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnych układach kogeneracyjnych. Nie określono jednak sposobu wykorzystania takich gwarancji pochodzenia, więc **ich użycie** powinno być również [] **umożliwiane** w związku z ujawnianiem zużycia energii wytworzonej w wysokosprawnych układach kogeneracyjnych.
- (47) Gwarancje pochodzenia, które są obecnie stosowane do energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych [], powinny zostać rozszerzone na gaz ze źródeł odnawialnych. **Należy także umożliwić na zasadzie opcjonalnej rozszerzenie systemu gwarancji pochodzenia na energię ciepłą i chłodniczą ze źródeł odnawialnych i źródła paliw kopalnych.** Stanowiłoby to spójny sposób udowodnienia odbiorcom końcowym pochodzenia gazów ze źródeł odnawialnych takich jak biometan i ułatwiłoby rozwój handlu transgranicznego tymi gazami. Dzięki temu możliwe byłoby również wprowadzenie gwarancji pochodzenia w odniesieniu do innych gazów ze źródeł odnawialnych, takich jak wodór.
- (48) Istnieje potrzeba wsparcia włączenia energii ze źródeł odnawialnych do sieci przekazu i dystrybucji, a także wykorzystania systemów magazynowania energii do zintegrowanego zmiennego wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, w szczególności jeśli chodzi o zasady regulujące dysponowanie mocą i dostęp do sieci. W dyrektywie [w sprawie struktury rynku energii elektrycznej] określono zasady włączania do sieci energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Zasady te jednak nie obejmują przepisów dotyczących włączenia do sieci gazowej gazu z odnawialnych źródeł energii. Należy zatem uwzględnić je w niniejszej dyrektywie.
- (49) Szanse osiągnięcia wzrostu gospodarczego dzięki innowacjom i zrównoważonej konkurencyjnej polityce energetycznej zostały uznane. Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych zależy często od lokalnych lub regionalnych MŚP. Ważne są możliwości rozwoju i zatrudnienia, jakie stwarzają w państwach członkowskich regionalne i lokalne inwestycje w dziedzinie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych. W związku z tym Komisja i państwa członkowskie powinny wspierać krajowe i regionalne środki na rzecz rozwoju w tych dziedzinach, promować wymianę najlepszych wzorców w zakresie wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych pomiędzy lokalnymi i regionalnymi inicjatywami rozwojowymi, a także propagować korzystanie z finansowania z polityki spójności w tym obszarze.

- (50) Przy podejmowaniu decyzji o sprzyjaniu rozwojowi rynku odnawialnych źródeł energii należy wziąć pod uwagę jego pozytywny wpływ na szanse rozwoju regionalnego i lokalnego, na poszerzenie perspektyw wywozu, spójność społeczną i możliwości zatrudnienia, szczególnie w przypadku MŚP, jak również niezależnych producentów energii.
- (51) Specyficzną sytuację regionów najbardziej oddalonych uznano w art. 349 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Sektor energetyczny w regionach najbardziej oddalonych często charakteryzuje się izolacją, ograniczoną podażą i uzależnieniem od paliw kopalnych, chociaż w regionach tych występują duże zasoby lokalnych odnawialnych źródeł energii. Regiony najbardziej oddalone mogłyby zatem służyć jako przykłady stosowania innowacyjnych technologii energetycznych w Unii. Należy więc propagować wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, aby osiągnąć wyższy stopień autonomii energetycznej dla tych regionów i uznać ich szczególną sytuację pod względem potencjału energii odnawialnych oraz potrzeb w zakresie wsparcia publicznego.

Należy wprowadzić przepis określający odstępstwo o ograniczonym lokalnym wpływie umożliwiające państwom członkowskim przyjmowanie szczegółowych kryteriów w celu zapewnienia kwalifikowalności do wsparcia finansowego w odniesieniu do zużycia niektórych paliw z biomasy. Państwa członkowskie powinny być w stanie przyjąć takie szczegółowe kryteria w odniesieniu do instalacji wykorzystujących paliwo z biomasy i położonych w regionach najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 TFUE, a także w odniesieniu do biomasy, która jest używana jako paliwo w tych instalacjach i która nie spełnia określonych w niniejszej dyrektywie kryteriów zrównoważonego rozwoju, efektywności energetycznej i ograniczania emisji gazów cieplarnianych. Takie szczegółowe kryteria dotyczące paliw z biomasy powinny mieć zastosowanie niezależnie od miejsca pochodzenia tej biomasy w którymkolwiek państwie członkowskim lub państwie trzecim. Ponadto wszelkie szczegółowe kryteria powinny być obiektywnie uzasadnione względami niezależności energetycznej danego regionu najbardziej oddalonego oraz zapewnieniem sprawnego przejścia w takim regionie najbardziej oddalonym do zgodności z określonymi w niniejszej dyrektywie kryteriami zrównoważonego rozwoju, efektywności energetycznej i ograniczania emisji gazów cieplarnianych mającymi zastosowanie do paliw z biomasy.

Biorąc pod uwagę, że koszyk energetyczny w wytwarzaniu energii elektrycznej w regionach najbardziej oddalonych zasadniczo składa się w dużym stopniu z paliwa olejowego, należy umożliwić odpowiednie uwzględnianie kryteriów ograniczania emisji gazów cieplarnianych w tych regionach. Należałoby zatem przewidzieć konkretny odpowiednik kopalny dla energii elektrycznej wytwarzanej w regionach najbardziej oddalonych.

Państwa członkowskie powinny zapewnić faktyczną zgodność z przyjętymi przez siebie szczegółowymi kryteriami. Ponadto krajowe kryteria szczegółowe nie powinny w żadnym przypadku naruszać art. 26 ust. 9 niniejszej dyrektywy. Dzięki temu biopaliwa, biopłyny i biomasa zgodne ze zharmonizowanymi kryteriami niniejszej dyrektywy będą mogły nadal korzystać z ułatwień w handlu, do których dąży niniejsza dyrektywa, również w odniesieniu do danych regionów najbardziej oddalonych.

- (52) Należy umożliwić rozwój zdecentralizowanych technologii w zakresie energii odnawialnej na warunkach niedyskryminacyjnych i bez utrudnień dla finansowania inwestycji w infrastrukturę. Dążenie do zdecentralizowanego wytwarzania energii niesie ze sobą wiele korzyści, w tym wykorzystanie lokalnych źródeł energii, większe bezpieczeństwo dostaw energii w skali lokalnej, krótsze odległości transportu oraz mniejsze straty przesyłowe. Taka decentralizacja wspiera również rozwój i spójność społeczności poprzez zapewnienie źródeł dochodu oraz tworzenie miejsc pracy na szczeblu lokalnym.
- (53) W związku z rosnącym znaczeniem wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych na użytek własny istnieje potrzeba zdefiniowania prosumentów energii ze źródeł odnawialnych oraz wprowadzenia ram regulacyjnych, które dałyby takim konsumentom uprawnienia do wytwarzania, przechowywania, użytkowania i sprzedaży energii elektrycznej bez nadmiernych obciążeń. **¶ Obywatele mieszkający w mieszkaniach powinni móc na przykład korzystać z mocnej pozycji konsumenta w tym samym stopniu co gospodarstwa domowe w domach jednorodzinnych. O ile całkiem powszechne jest, że produkcja energii ze źródeł odnawialnych odbywa się w tym samym miejscu co [] jej zużycie, należy pozwolić państwom członkowskim na samodzielne ustalanie granic, w jakich może się odbywać prosumpcja, poprzez na przykład dalsze określenie zakresu geograficznego lub wykluczenie korzystania z sieci publicznej, zapewnienie równych warunków i równe traktowanie w tych odpowiednich ramach.**

- (53a) Prosumenci energii ze źródeł odnawialnych nie powinni napotykać nieproporcjonalnych obciążeń i kosztów. Należy uwzględnić ich wkład w realizację celu klimatycznego i energetycznego oraz koszty i korzyści powodowane przez nich w całym systemie energetycznym. Jednocześnie jednak, a w szczególności przy ocenie odzwierciedlenia kosztów w opłatach, państwa członkowskie powinny zapewniać, by wszyscy konsumenci przyczyniali się w wyważony i adekwatny sposób do ogólnego systemu podziału kosztów produkcji, dystrybucji i zużycia energii elektrycznej poprzez opłaty i podatki, w tym koszty związane ze wsparciem udzielanym na energię elektryczną ze źródeł odnawialnych w taki sposób, by pozwolić na prosumpcję energii ze źródeł odnawialnych oraz osiągnąć proporcjonalność i stabilność finansową systemu. Z zastrzeżeniem, że warunki te zostaną spełnione i bez uszczerbku dla art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, państwa członkowskie powinny zachować prawo do stosowania różnych warunków finansowych do grup prosumentów, takich jak obywatele mieszkający w mieszkaniach lub punkty handlowe, w porównaniu do prosumentów indywidualnych, takich jak gospodarstwa domowe w domach jednorodzinnych.
- (54) Lokalne uczestnictwo obywatelskie w projektach energii odnawialnej za pośrednictwem społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej przynosi znaczną wartość dodaną w postaci lokalnej akceptacji dla energii ze źródeł odnawialnych oraz dostępu do dodatkowego kapitału prywatnego. Zaangażowanie lokalne będzie jeszcze bardziej istotne w kontekście wzrostu mocy wytwórczych energii odnawialnej w przyszłości. Środki pozwalające społecznościom energetycznym działającym w zakresie energii ze źródeł odnawialnych konkurować na równej pozycji z innymi producentami mają również na celu zwiększenie lokalnego udziału obywateli w projektach w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, a co za tym idzie, zwiększenie stopnia akceptacji dla energii ze źródeł odnawialnych.

- (55) Specyfika lokalnych społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej pod względem wielkości, struktury własności i liczby projektów mogą ograniczać ich zdolność do konkurowania na równych zasadach z dużymi podmiotami, tj. konkurentami prowadzącymi większe projekty i szerszy zakres działalności. **W związku z tym państwa członkowskie powinny mieć możliwość wybrania dla społeczności energetycznych dowolnej formy podmiotu, o ile taki podmiot może, działając w swoim imieniu, wykonywać prawa i podlegać obowiązkom.** Jednym ze środków mających zrównoważyć tę niekorzystną sytuację jest umożliwienie społecznościom energetycznym działania w ramach systemu energetycznego i ułatwienie im integracji rynkowej. **Spółeczności energetyczne działające w zakresie energii ze źródeł odnawialnych powinny mieć możliwość wymiany między sobą energii, która jest wytwarzana przez instalacje należące do ich społeczności. Członkowie społeczności nie powinni jednak być zwolnieni z odpowiednich kosztów, opłat i podatków, które byłyby w podobnej sytuacji ponoszone przez niebędących członkami społeczności odbiorców końcowych lub wytwórców lub kiedy do takich transferów wykorzystuje się jakiś rodzaj infrastruktury sieci publicznej.**
- (55a) **Spółeczności energetyczne działające w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, jak również prosumenci, powinni przyczyniać się w wyważony i odpowiedni sposób do ogólnego systemu podziału kosztów produkcji, dystrybucji i zużycia energii elektrycznej również poprzez ponoszenie kosztów, wnoszenie opłat i podatków, w tym – w stosownych przypadkach – kosztów związanych ze wsparciem udzielanym na rzecz energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzania regulacyjnych środków i warunków, by unikać nadużyć i nieuczciwej konkurencji.**
- (56) Ogrzewanie i chłodzenie, na które przypada około połowy zużycia energii końcowej w Unii, uważa się za sektor odgrywający kluczową rolę w przyspieszeniu obniżenia emisyjności systemu energetycznego. Ponadto jest to sektor strategiczny w kontekście bezpieczeństwa energetycznego, ponieważ prognozuje się, że do 2030 r. ogrzewanie i chłodzenie z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych powinno odpowiadać za około 40 % zużycia takiej energii. Brak ujednoliconej strategii na poziomie Unii, brak internalizacji kosztów zewnętrznych oraz rozdrobnienie rynków ogrzewania i chłodzenia powodują jak dotychczas stosunkowo powolne postępy w tym sektorze.

- (57) Kilka państw członkowskich wprowadziło środki w sektorze ogrzewania i chłodzenia w celu osiągnięcia swoich celów w zakresie energii ze źródeł odnawialnych do 2020 r. W związku z brakiem wiążących celów krajowych na okres po roku 2020 pozostałe krajowe zachęty mogą być jednak niewystarczające do realizacji długoterminowych celów w dziedzinie dekarbonizacji na lata 2030 i 2050. W celu zapewnienia zgodności z tymi celami, wzmocnienia pewności inwestorów i wspierania rozwoju ogólnounijnego rynku energii odnawialnej do ogrzewania i chłodzenia przy jednoczesnym poszanowaniu zasady „efektywność energetyczna przede wszystkim”, należy wspierać starania państw członkowskich pod względem zaopatrzenia w energię odnawialną do ogrzewania i chłodzenia w celu stopniowego podnoszenia udziału energii ze źródeł odnawialnych w ogólnym zużyciu. Ze względu na rozdrobnienie niektórych rynków grzewczych i chłodniczych kwestią najwyższej wagi jest elastyczność przy opracowywaniu tego rodzaju działań. Ważne jest również, aby potencjalne rozpowszechnienie ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii odnawialnej nie miało szkodliwych skutków ubocznych dla środowiska **ani nie prowadziło do nieproporcjonalnych kosztów całkowitych. W celu zminimalizowania tego ryzyka zwiększanie udziału energii ze źródeł odnawialnych w ogrzewaniu i chłodzeniu powinno uwzględniać sytuację tych państw członkowskich, w których udział ten jest już bardzo wysoki, a także fakt, że zwiększanie udziału energii ze źródeł odnawialnych w systemach lokalnego ogrzewania i chłodzenia w tempie wyznaczonym jako wartość odniesienia może nie być najbardziej efektywnym pod względem kosztów sposobem zwiększania ogólnego udziału energii ze źródeł odnawialnych w całym systemie oraz zmniejszania emisji gazów cieplarnianych. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustalenia wartości, która będzie inna niż wartość odniesienia dla ich planów.**
- (58) System lokalnego ogrzewania i chłodzenia reprezentuje obecnie około 10 % zapotrzebowania na ciepło w Unii, przy czym między państwami członkowskimi występują znaczne różnice. W strategii Komisji w zakresie ogrzewania i chłodzenia uznano potencjał obniżenia emisyjności systemów lokalnego ogrzewania dzięki zwiększonej efektywności energetycznej i rozpowszechnianiu energii odnawialnej.
- (59) W strategii unijnej również uznaje się rolę obywateli w transformacji energetyki, polegającej na tym, że obywatele biorą odpowiedzialność za transformację, korzystają z nowych technologii w celu obniżenia rachunków za energię i aktywnie uczestniczą w rynku.

- (60) Należy położyć nacisk na potencjalną synergię między działaniami na rzecz rozpowszechnienia ogrzewania i chłodzenia z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych a dotychczasowymi programami na podstawie dyrektyw 2010/31/UE i 2012/27/UE. W miarę możliwości państwa członkowskie powinny móc wykorzystać istniejące struktury administracyjne do wykonywania takich działań w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych.
- (61) W dziedzinie systemów lokalnego ogrzewania zasadnicze znaczenie ma zatem umożliwienie **konsumentom zwrócenia się o dostarczanie ciepła [] z odnawialnych źródeł energii** oraz zapobieganie blokadzie technologicznej i regulacyjnej oraz zawężaniu stosowanych technologii dzięki wzmocnieniu praw producentów oraz konsumentów końcowych energii odnawialnej, a także zaoferowanie użytkownikom końcowym narzędzi w celu ułatwienia im wyboru rozwiązań najlepszych pod względem efektywności energetycznej uwzględniających przyszłe potrzeby w zakresie ogrzewania i chłodzenia według przewidywanych kryteriów efektywności energetycznej budynków. **Odbiorca końcowy powinien otrzymać przejrzyste i wiarygodne informacje na temat wydajności sieci oraz udziału energii ze źródeł odnawialnych w ich dostawach ciepła. Właściwe jest również, by odbiorca końcowy miał możliwość zwrócenia się z wyraźnym wnioskiem, by dostarczane mu produkty, jakim jest ogrzewanie, pochodziły wyłącznie z odnawialnych źródeł energii.**
- (62) [] Aby przygotować proces przestawiania się na zaawansowane biopaliwa i zminimalizować ogólne skutki **bezpośredniej i** pośredniej zmiany użytkowania gruntów, należy [] **ograniczyć** ilość biopaliw i biopłynów produkowanych ze **zbóż i innych roślin bogatych w skrobię, cukry i tłuszcze []**, które można zaliczać na poczet realizacji celów [] określonych w niniejszej dyrektywie, **bez ograniczania ogólnej możliwości wykorzystywania takich biopaliw i biopłynów.**

Wprowadzenie limitu na poziomie unijnym nie powinno uniemożliwiać państwom członkowskim wprowadzenia niższych limitów w odniesieniu do ilości biopaliw i biopłynów produkowanych ze zbóż i innych roślin bogatych w skrobię, cukry i tłuszcze, które na poziomie krajowym można zaliczać na poczet realizacji celów określonych w niniejszej dyrektywie, bez ograniczania ogólnej możliwości wykorzystywania takich biopaliw i biopłynów.

- (62a) Wzrost plonów w sektorach rolniczych wynikający z zintensyfikowanych badań, rozwoju technicznego i transferu wiedzy ponad poziomy, które byłyby osiągnęte przy braku promujących wydajność systemów odnoszących się do biopaliw bazujących na roślinach spożywczych i paszowych, a także uprawianie drugiej uprawy rocznej na obszarach, których wcześniej nie wykorzystywano do drugiej uprawy rocznej, mogą przyczynić się do ograniczenia pośredniej zmiany użytkowania gruntów.
- (62b) Aby przygotować proces przestawiania się na zaawansowane biopaliwa i zminimalizować bezpośrednie i pośrednie emisje gazów cieplarnianych z biopaliw i biopłynów, należy zezwolić państwom członkowskim na ograniczanie ilości biopaliw i biopłynów produkowanych ze zbóż i innych roślin bogatych w skrobię, cukry i tłuszcze, które w zakresie gazów cieplarnianych nie mają pozytywnego wpływu na realizację celów określonych w niniejszej dyrektywie. Powodem emisji gazów cieplarnianych może być uprawa surowców do produkcji biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy, która prowadzi do uwalniania zmagazynowanego pierwiastka węgla do atmosfery, co prowadzi do wytworzenia dwutlenku węgla. Na przykład uprawy niezgodnych z kryteriami zrównoważonego rozwoju roślin oleistych niosą ze sobą takie ryzyko, ponieważ są one uprawiane na terenach zasobnych w pierwiastek węgla znajdujący się w glebie lub roślinności.

- (63) W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1513¹⁴ wezwano Komisję, aby bezzwłocznie przedstawiła całościowy wniosek dotyczący racjonalnej pod względem kosztów i neutralnej technologicznie polityki po roku 2020 w celu stworzenia długoterminowej perspektywy dla inwestycji w zrównoważone biopaliwa o niskim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów [], **mając na uwadze główny cel w postaci dekarbonizacji sektora transportu. Nałożony na państwa członkowskie obowiązek wprowadzenia wymogu, [] by dostawcy paliw realizowali zasadę ogólnego udziału paliw ze źródeł odnawialnych** może dać inwestorom pewność i zachęcić do stałego rozwoju alternatywnych odnawialnych paliw transportowych, w tym zaawansowanych biopaliw, odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego oraz energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w transporcie. [] **Ponieważ alternatywy ze źródeł odnawialnych mogą nie być swobodnie i w sposób opłacalny dostępne dla wszystkich dostawców paliw, należy umożliwić państwom członkowskim wprowadzenie rozróżnienia między nimi oraz – w razie potrzeby – wyłączenie pewnych rodzajów dostawców paliw z tego obowiązku.** Ponieważ handel paliwami transportowymi nie przysparza trudności, dostawcy paliw w państwach członkowskich nieposiadających w wystarczającym zakresie odpowiednich zasobów powinni mieć możliwość łatwego uzyskiwania paliw odnawialnych w inny sposób.
- (63a) **Należy utworzyć europejską bazę danych, by zapewnić przejrzystość i identyfikowalność zrównoważonych biopaliw. O ile państwa członkowskie powinny mieć możliwość dalszego korzystania z krajowych baz danych lub ich tworzenia, bazy te powinny być połączone z europejską bazą danych, aby zapewnić natychmiastowe przekazywanie danych i harmonizację przepływów danych.**

¹⁴ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1513 z dnia 9 września 2015 r. zmieniająca dyrektywę 98/70/WE odnoszącą się do jakości benzyny i olejów napędowych oraz zmieniająca dyrektywę 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 239 z 15.9.2015, s. 1).

(64) Zaawansowane biopaliwa i inne biopaliwa oraz biogaz wyprodukowane z surowców wymienionych w załączniku IX, odnawialne ciekłe i gazowe paliwa transportowe pochodzenia niebiologicznego oraz energia elektryczna ze źródeł odnawialnych w transporcie mogą przyczynić się do zmniejszenia emisji dwutlenku węgla, stymulując dekarbonizację unijnego sektora transportu w sposób racjonalny pod względem kosztów oraz zwiększając m.in. dywersyfikację źródeł energii w transporcie przy jednoczesnym wspieraniu innowacji, wzrostu i zatrudnienia w gospodarce Unii i zmniejszeniu uzależnienia od importu energii. [] **Nalożony na państwa członkowskie obowiązek wprowadzenia wymogu, by** dostawca [] paliw zapewniał **udział zaawansowanych biopaliw**, powinien sprzyjać stałemu rozwojowi zaawansowanych paliw, w tym biopaliw, ważne jest również, aby obowiązek ten stanowił zachętę do poprawy charakterystyki dostarczanych paliw pod względem emisji gazów cieplarnianych. Komisja powinna ocenić charakterystykę tych paliw pod względem emisji gazów cieplarnianych, ich innowacyjności technologicznej i zrównoważonego charakteru.

(64a) **Oczekuje się, że do 2030 r. znaczną część zużycia energii ze źródeł odnawialnych w sektorze transportu będzie stanowić elektromobilność. Ze względu na szybki rozwój elektromobilności i potencjał tego sektora pod kątem wzrostu gospodarczego i zatrudnienia w Unii Europejskiej należy przewidzieć dalsze zachęty.** W celu propagowania stosowania energii elektrycznej w transporcie oraz w celu zmniejszenia względnej niekorzystnej sytuacji w statystyce dotyczącej energii, należy stosować mnożniki dla energii elektrycznej dostarczanej dla sektora transportu. Elektryczny układ napędowy ma około trzy razy lepszą sprawność energetyczną niż silnik spalinowy i nie jest możliwe rozliczenie w statystykach – poprzez specjalnie w tym celu dokonane pomiary (np. ładowanie w domu) – całej energii elektrycznej dostarczonej dla [] pojazdów drogowych, należy więc stosować mnożniki, aby zapewnić odpowiednie rozliczenie pozytywnego wpływu zelektryfikowanego transportu opartego na energii ze źródeł odnawialnych.

□

- (65) Propagowanie **pochodzących z recyklingu paliw węglowych** [], które są produkowane z [] gazów **odlotowych** z procesów technologicznych i gazów spalinowych **pochodzących ze źródeł nieodnawialnych z instalacji przemysłowych** może również przyczynić się do realizacji celów polityki dotyczących dywersyfikacji źródeł energii i obniżenia emisyjności transportu, **jeżeli spełniają odpowiedni minimalny próg ograniczenia emisji gazów cieplarnianych**. Należy zatem włączyć te paliwa do spoczywającego na [] dostawcach paliw obowiązku, **dając jednocześnie państwom członkowskim możliwość nieuwzględniania tych paliw w obowiązku, o ile tak zdecydują**.
- (66) Surowce, które mają niewielki wpływ na pośrednią zmianę użytkowania gruntów, jeżeli są wykorzystywane do produkcji biopaliw, powinny być propagowane ze względu na ich wkład w dekarbonizację gospodarki. W szczególności surowce do zaawansowanych biopaliw, w przypadku których technologia jest bardziej innowacyjna i mniej dojrzała, a zatem potrzebuje większego wsparcia, należy uwzględnić w załączniku do niniejszej dyrektywy. Ponieważ załącznik ten powinien być dostosowany do najnowszych osiągnięć technologicznych, a jednocześnie należy zapobiec ich niezamierzonym negatywnym skutkom, ocena powinna nastąpić po przyjęciu dyrektywy w celu zbadania możliwości rozszerzenia załącznika na nowe surowce.
- (67) Koszty przyłączenia do sieci gazowej nowych producentów gazu z odnawialnych źródeł energii powinny opierać się na obiektywnych, przejrzystych i niedyskryminujących kryteriach; właściwie uwzględnione powinny być korzyści, jakie daje sieci gazowej przyłączenie lokalnych producentów gazu z odnawialnych źródeł energii.

- (68) Aby w pełni wykorzystać potencjał biomasy pod względem dekarbonizacji gospodarki dzięki jej wykorzystaniu na potrzeby materiałów i energii, Unia i państwa członkowskie powinny wspierać większą, zgodną z zasadami zrównoważonego rozwoju mobilizację istniejących zasobów drewna i zasobów rolnictwa oraz opracowanie nowych systemów gospodarki leśnej i produkcji rolnej. **Przykładami takich systemów są uprawa międzyplonów lub upraw okrywowych, które uprawia się wtedy, gdy warunki uprawy nie są optymalne lub nie sprzyjają uprawie uprawy głównej. Ponieważ są one uprawiane na tym samym gruncie, który jest wykorzystywany przy uprawach głównych, międzyplony nie powodują zapotrzebowania na dodatkowe grunty. Międzyplony zwiększają produkcję rolną na jednostkę powierzchni, poprawiając jakość gleby i ograniczając jej erozję.**
- (69) Biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy powinny być zawsze produkowane w sposób zrównoważony. Biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy stosowane do realizacji unijnych celów określonych w niniejszej dyrektywie oraz biopaliwa, które korzystają z systemów wsparcia, powinny zatem spełniać kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. **Harmonizacja tych kryteriów dla biopaliw, biopłynów i biomasy ma podstawowe znaczenie dla osiągnięcia celów polityki energetycznej, jak określono w art. 194 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W tym kontekście zapewnia ona funkcjonowanie wewnętrznego rynku energii, ułatwiając tym samym państwom członkowskim, zwłaszcza w odniesieniu do art. 26 ust. 9 niniejszej dyrektywy, handel zgodnymi z niniejszą dyrektywą biopaliwami, biopłynami i paliwami z biomasy. Pozytywne skutki harmonizacji powyższych kryteriów dla sprawnego funkcjonowania wewnętrznego rynku energii oraz dla unikania zakłóceń konkurencji w Unii nie mogą zostać zaprzepaszczone. Aby jednak umożliwić sprawne wprowadzanie zharmonizowanych kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do paliw z biomasy używanych w wytwarzaniu ciepła i energii, państwa członkowskie powinny mieć możliwość stosowania na zasadzie przejściowej krajowych – istniejących przed datą wejścia w życie niniejszej dyrektywy – kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do tych obiektów, które otrzymują wsparcie w ramach już zatwierdzonych systemów, aż do czasu zakończenia dotacji przyznawanych w ramach tych systemów.**

- (70) W kontekście niniejszej dyrektywy Unia powinna podjąć odpowiednie działania, obejmujące wsparcie kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, w odniesieniu do biopaliw oraz biopłynów i paliw z biomasy wykorzystywanych do wytwarzania energii elektrycznej do ogrzewania lub chłodzenia.
- (71) Produkcja surowców rolnych na potrzeby biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy oraz zachęty do ich stosowania przewidziane w niniejszej dyrektywie nie powinny sprzyjać niszczeniu terenów o dużej bioróżnorodności. Takie wyczerpywalne zasoby, których znaczenie dla ludzkości zostało uznane przez różnorodne instrumenty międzynarodowe, powinny być chronione. Konieczne jest zatem określenie kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, gwarantujących, że biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy będą kwalifikować się do objęcia zachętami jedynie wtedy, kiedy istnieje gwarancja, że surowce rolne nie pochodzą z terenów o dużej bioróżnorodności lub, w przypadku obszarów wyznaczonych do celów ochrony przyrody lub ochrony rzadkich lub zagrożonych ekosystemów lub gatunków, właściwy organ wykaże, że produkcja surowców rolnych nie przeszkadza w realizacji takich celów. Lasy powinny być uznawane za różnorodne biologicznie, jeżeli są to lasy pierwotne zgodnie z definicją stosowaną przez Organizację Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) w jej ocenie światowych zasobów leśnych lub jeżeli są chronione przepisami krajowymi dotyczącymi ochrony przyrody. Za lasy bioróżnorodne powinny być uznane obszary, na których zbierane są niedrzewne produkty leśne, pod warunkiem że skutki działalności człowieka są tam niewielkie. Innych rodzajów lasów określonych przez FAO, takich jak lasy naturalne zmodyfikowane, lasy półnaturalne i plantacje, nie należy uważać za lasy pierwotne. Ponadto, mając na uwadze dużą bioróżnorodność niektórych obszarów trawiastych, zarówno w klimacie umiarkowanym, jak i zwrotnikowym, w tym sawann, stepów, formacji krzewiastych i prerii o wysokiej bioróżnorodności, należy uniemożliwić objęcie zachętami przewidzianymi w niniejszej dyrektywie biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy wyprodukowanych z surowców rolnych pochodzących z takich terenów. Komisja powinna ustanowić odpowiednie kryteria w celu określenia takich obszarów trawiastych o wysokiej bioróżnorodności zgodnie z najlepszymi dostępnymi dowodami naukowymi i odnośnymi standardami międzynarodowymi.

- (72) Tereny nie powinny być przekształcane pod uprawę surowców rolnych na potrzeby biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy, jeżeli strata zasobów węgla w wyniku przekształcenia nie mogłaby w rozsądnym okresie, przy uwzględnieniu pilnego charakteru problemu zmiany klimatu, zostać zrównoważona przez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych powstałych w wyniku produkcji i stosowania biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy. Zapobiegłoby to prowadzeniu przez podmioty gospodarcze niepotrzebnie pracochłonnych badań oraz przekształcaniu terenów zasobnych w pierwiastek węgla, które okazałyby się niewłaściwe do uprawy surowców rolnych do produkcji biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy. Rejestry światowych ilości pierwiastka węgla wskazują, że tereny podmokłe oraz obszary stale zalesione z pokryciem powierzchni przez korony drzew powyżej 30 % powinny należeć do tej kategorii.

[]

- (74) W ramach wspólnej polityki rolnej unijni rolnicy powinni przestrzegać kompleksowego zestawu wymogów środowiskowych w celu otrzymania wsparcia bezpośredniego. Przestrzeganie tych wymogów można najskuteczniej sprawdzać w kontekście polityki rolnej. Wspomnianych wymogów nie należy włączać do systemu zrównoważonego rozwoju, ponieważ kryteria zrównoważonego rozwoju dotyczące bioenergii powinny obejmować zasady, które są obiektywne i są stosowane na całym świecie. Weryfikacja zgodności na podstawie niniejszej dyrektywy mogłaby również spowodować nadmierne obciążenia administracyjne.
- (75) Należy wprowadzić ogólnounijne kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dotyczące paliw z biomasy stosowanych do wytwarzania energii elektrycznej oraz do ogrzewania i chłodzenia, co pozwoli nadal w znacznym stopniu obniżać emisję gazów cieplarnianych w przeciwieństwie do rozwiązań opartych na paliwach kopalnych, w celu zapobiegania niezamierzonym skutkom dla zrównoważonego rozwoju i wspierania rynku wewnętrznego.

- (76) W celu zapewnienia – pomimo rosnącego zapotrzebowania na biomasę leśną – by zbiory przeprowadzono w sposób zrównoważony w lasach, gdzie zapewniona jest regeneracja, a szczególną uwagę poświęcano obszarom wyraźnie wyznaczonym do ochrony różnorodności biologicznej, krajobrazu i określonych elementów przyrodniczych, by zasoby różnorodności biologicznej były chronione, a zasoby węgla monitorowane, surowce drzewne powinny pochodzić wyłącznie z lasów, gdzie zbiory przeprowadza się według zasad zrównoważonej gospodarki leśnej opracowanych w ramach międzynarodowych programów dotyczących gospodarki leśnej, takich jak Forest Europe, i wdrażanych za pomocą krajowych przepisów lub najlepszych praktyk zarządczych na poziomie gospodarstw leśnych. Operatorzy powinni podjąć odpowiednie działania, aby zminimalizować ryzyko stosowania biomasy leśnej niezgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju do wytwarzania bioenergii. W tym celu operatorzy powinni wprowadzić podejście oparte na ryzyku. W związku z tym Komisja powinna opracować wytyczne operacyjne dotyczące weryfikacji zgodności z podejściem opartym na ryzyku po przeprowadzeniu konsultacji z komitetem zarządzającym unii energetycznej i Stałym Komitetem ds. Leśnictwa ustanowionym decyzją Rady 89/367/EWG¹⁵.
- (77) W celu zminimalizowania obciążenia administracyjnego unijne kryteria zrównoważonego rozwoju i obniżania emisji gazów cieplarnianych powinny mieć zastosowanie wyłącznie do energii elektrycznej i ogrzewania pochodzących z paliw z biomasy produkowanych w instalacjach o **[] całkowitej nominalnej mocy cieplnej** wynoszącej co najmniej 20 MW.

¹⁵ Decyzja Rady 89/367/EWG z dnia 29 maja 1989 r. ustanawiająca Stały Komitet ds. Leśnictwa (Dz.U. L 165 z 15.6.1989, s. 14).

- (78) Paliwa z biomasy powinny być przekształcane w energię elektryczną i ciepło w efektywny sposób, aby maksymalnie zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne i obniżyć emisje gazów cieplarnianych, a także ograniczyć emisje zanieczyszczeń powietrza i zminimalizować presję na ograniczone zasoby biomasy. Z tego powodu publiczne wsparcie dla instalacji o **[] całkowitej nominalnej mocy cieplnej** wynoszącej co najmniej 20 MW w razie potrzeby należy przyznawać tylko wysokosprawnym układom kogeneracyjnym, o których mowa w art. 2 pkt 34 dyrektywy 2012/27/UE. Istniejące już programy wsparcia dla energii elektrycznej z biomasy powinny jednak móc działać do wyznaczonej daty ich zamknięcia w przypadku wszystkich instalacji wykorzystujących biomasę. Ponadto energia elektryczna wytworzona z biomasy w nowych instalacjach o **[] całkowitej nominalnej mocy cieplnej** wynoszącej co najmniej 20 MW powinna być zaliczana na poczet realizacji celów i zobowiązań dotyczących energii odnawialnej wyłącznie w przypadku wysokosprawnych układów kogeneracyjnych. Według zasad dotyczących pomocy państwa państwa członkowskie powinny jednak mieć możliwość udzielania instalacjom wsparcia publicznego na produkcję energii ze źródeł odnawialnych i zaliczania produkowanej przez nie energii na poczet realizacji celów i zobowiązań w zakresie energii odnawialnej w celu zmniejszenia uzależnienia od paliw kopalnych mających większy wpływ na klimat i środowisko – może to mieć miejsce w przypadku gdy, po wyczerpaniu wszystkich technicznych i ekonomicznych możliwości zainstalowania wysokosprawnych układów kogeneracyjnych wykorzystujących biomasę, państwa członkowskie stanęłyby przed zagrożeniem dla bezpieczeństwa dostaw energii.
- (79) Należy podnieść minimalny próg ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do biopaliw i biopłynów produkowanych w nowych instalacjach w celu poprawy ich całkowitego bilansu gazów cieplarnianych, jak również w celu zniechęcenia do dalszych inwestycji w instalacje o słabych parametrach pod względem ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Podniesienie progu zapewniłoby ochronę inwestycji w zdolności produkcyjne w zakresie produkcji biopaliw i biopłynów.
- (80) Na podstawie doświadczeń w praktycznym wdrażaniu unijnych kryteriów zrównoważonego rozwoju należy rozszerzyć rolę dobrowolnych międzynarodowych i krajowych systemów certyfikacji, aby weryfikacja zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju odbywała się w sposób zharmonizowany.

- (81) W interesie Unii leży działanie na rzecz opracowania dobrowolnych międzynarodowych lub krajowych systemów, które określają normy dla zrównoważonej produkcji biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy i poświadczają spełnianie tych norm przez produkcję biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy. Z tego powodu należy ustanowić przepis nakazujący uznawanie systemów za dostarczające wiarygodnych dowodów i danych, jeżeli spełniają one odpowiednie normy wiarygodności, przejrzystości i niezależności audytu. Jeżeli zgodność z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych ma być weryfikowana w solidny i ujednolicony sposób, a w szczególności w celu zapobiegania nadużyciom, Komisja powinna mieć prawo do ustalania szczegółowych zasad wdrażania, w tym odpowiednich standardów wiarygodności, przejrzystości i niezależnego audytu, które mają być stosowane w odniesieniu do systemów dobrowolnych.
- (82) Systemy dobrowolne odgrywają coraz ważniejszą rolę w dostarczaniu dowodów zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w przypadku biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy. Komisja powinna zatem zobowiązać dobrowolne systemy, w tym te już uznane przez Komisję, do regularnego składania sprawozdań z działalności. Sprawozdania te należy udostępniać publicznie, aby zwiększyć przejrzystość i poprawić nadzór sprawowany przez Komisję. Ponadto tego rodzaju sprawozdawczość byłaby dla Komisji źródłem niezbędnych informacji do wykorzystania w sprawozdaniach dotyczących działania dobrowolnych systemów z myślą o określeniu najlepszych praktyk i przedłożeniu, w stosownych przypadkach, wniosku dotyczącego dalszego propagowania takich najlepszych praktyk.
- (83) W celu ułatwienia funkcjonowania rynku wewnętrznego dowody dotyczące kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dla biomasy w odniesieniu do energii, która została uzyskana w ramach systemu uznanego przez Komisję, powinny być akceptowane we wszystkich państwach członkowskich. Państwa członkowskie powinny przyczynić się do prawidłowego stosowania zasad certyfikacji dobrowolnych systemów, nadzorując działanie jednostek certyfikujących, które są akredytowane przez krajową jednostkę akredytującą, i informując dobrowolne systemy o istotnych obserwacjach.

- (84) W celu uniknięcia niewspółmiernych obciążeń administracyjnych należy ustanowić wykaz wartości standardowych dla powszechnych ścieżek produkcji biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy; wykaz ten należy aktualizować i rozszerzać, gdy będą udostępniane nowe wiarygodne dane. W odniesieniu do biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy podmioty gospodarcze powinny zawsze mieć możliwość powołania się na poziom ograniczenia emisji gazów cieplarnianych określony w tym wykazie. W przypadku gdy wartość standardowa dla oszczędności emisji gazów cieplarnianych dla danej ścieżki produkcji jest niższa niż wymagany minimalny poziom ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, producenci pragnący wykazać zgodność z tym poziomem minimalnym powinni mieć obowiązek wykazania, że rzeczywiste emisje ze stosowanego przez nich procesu produkcji są niższe niż emisje, które zostały przyjęte przy obliczeniach wartości standardowych.
- (85) Konieczne jest ustanowienie jasnych zasad dotyczących obliczania ograniczenia emisji gazów cieplarnianych z biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy oraz ich odpowiedników kopalnych.
- (86) Zgodnie z aktualnym stanem wiedzy technicznej i naukowej w metodyce rozliczania emisji gazów cieplarnianych należy uwzględniać przekształcenie stałych i gazowych paliw z biomasy w energię końcową, aby zachować spójność z wyliczeniem udziału energii odnawialnej, którą można zaliczyć na poczet realizacji unijnego celu wyznaczonego w niniejszej dyrektywie. Przyporządkowanie emisji do produktów ubocznych, w odróżnieniu od odpadów i pozostałości, również powinno podlegać rewizji, w przypadkach gdy energia elektryczna lub energia cieplna i chłodnicza są wytwarzane w instalacjach kogeneracyjnych lub poligeneracyjnych.

[]

- (88) Jeżeli tereny zasobne w pierwiastek węgla znajdujący się w glebie lub roślinności zostaną przekształcone pod uprawę surowców do produkcji biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy, część zmagazynowanego pierwiastka węgla zostanie zasadniczo uwolniona do atmosfery, co doprowadzi do wytworzenia dwutlenku węgla. Wynikający z tego negatywny wpływ gazów cieplarnianych może przewyższać – w niektórych przypadkach nawet w dużym stopniu – pozytywny wpływ związany ze zmniejszeniem emisji gazów cieplarnianych dzięki stosowaniu biopaliw, biopłynów lub paliw z biomasy. Dlatego przy obliczaniu obniżenia emisji gazów cieplarnianych w przypadku poszczególnych biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy uwzględniane powinny być wszystkie skutki uwalniania węgla do atmosfery, do którego doszło w wyniku takiego przekształcenia. Jest to potrzebne, aby zagwarantować, że przy obliczeniach ograniczenia emisji gazów cieplarnianych uwzględniane są łączne skutki uwalnianego do atmosfery węgla, będące rezultatem stosowania biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy.

- (89) Obliczając wpływ przekształcenia terenów pod względem emisji gazów cieplarnianych, podmioty gospodarcze powinny mieć możliwość korzystania z rzeczywistych wartości zasobów węgla związanych z referencyjnym użytkowaniem terenu i użytkowaniem terenu po jego przekształceniu. Powinny również móc stosować wartości standardowe. Właściwą podstawę takich wartości standardowych stanowi metodyka Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu. Obecnie metoda ta nie została przedstawiona w postaci pozwalającej na bezpośrednie zastosowanie przez podmioty gospodarcze. Komisja powinna zatem zrewidować wytyczne z dnia 10 czerwca 2010 r. w odniesieniu do obliczania zasobów węgla w glebie do celów załącznika V do niniejszej dyrektywy, a jednocześnie zapewnić spójność z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013¹⁶.
- (90) Produkty uboczne z produkcji i stosowania paliw powinny być uwzględniane przy obliczaniu emisji gazów cieplarnianych. Metoda substytucyjna jest właściwa do celów analizy politycznej, lecz nie do regulacji dotyczących poszczególnych operatorów gospodarczych i poszczególnych partii paliw transportowych. W tych przypadkach najwłaściwszą metodą jest alokacja energii, ponieważ jest ona łatwa w stosowaniu i przewidywalna, ogranicza do minimum zachęty przynoszące efekty odwrotne do zamierzonych i daje wyniki, które są zasadniczo porównywalne z wynikami uzyskiwanymi przy stosowaniu metody substytucyjnej. Do celów analizy polityki Komisja powinna w swoich sprawozdaniach również podawać wyniki uzyskane przy zastosowaniu metody substytucyjnej.
- (91) Produkty uboczne są czym innym niż pozostałości i odpady rolnicze, ponieważ stanowią podstawowy cel procesu produkcji. Należy zatem uściślić, że odpady rolnicze są pozostałościami, a nie produktami ubocznymi. Nie ma to wpływu na dotychczasową metodykę, ale precyzuje istniejące przepisy.

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie mechanizmu monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych oraz zgłaszania innych informacji na poziomie krajowym i unijnym, mających znaczenie dla zmiany klimatu, oraz uchylające decyzję nr 280/2004/WE (Dz.U. L 165 z 18.6.2013, s. 13).

- (92) Uznana metoda stosowania alokacji energii jako zasady podziału emisji gazów cieplarnianych między produkty uboczne działa dobrze i powinna być nadal wykorzystywana. Należy dostosować metodykę obliczania emisji gazów cieplarnianych pochodzących z kogeneracji energii cieplnej i energii elektrycznej (CHP) w przypadku stosowania CHP do przetwarzania biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy do metodyki stosowanej w przypadku CHP jako produktu końcowego.
- (93) W metodyce tej uwzględnia się redukcję emisji gazów cieplarnianych w wyniku stosowania CHP w porównaniu z wykorzystaniem tylko elektrowni lub tylko ciepłowni, z uwzględnieniem użyteczności energii cieplnej w porównaniu z energią elektryczną oraz użyteczności energii cieplnej przy różnych temperaturach. Wynika z tego, że przy wyższej temperaturze powstaje większa część całkowitej ilości emisji gazów cieplarnianych niż w przypadku ciepła przy niższej temperaturze, gdy jest ono wytwarzane jednocześnie z energią elektryczną. W metodyce tej uwzględnia się cały proces aż do uzyskania energii końcowej łącznie z przetworzeniem w energię cieplną lub elektryczną.
- (94) Dane wykorzystywane do obliczania wartości standardowych powinny być uzyskiwane z niezależnych źródeł naukowych i odpowiednio aktualizowane, w miarę jak te źródła dokonują dalszych postępów w pracach. Komisja powinna zachęcać te źródła do uwzględniania w aktualizacjach ich prac emisji pochodzących z upraw, wpływu warunków regionalnych i klimatycznych, wpływu upraw prowadzonych przy użyciu zrównoważonych rolnych i ekologicznych metod upraw, a także wkładu naukowego producentów w Unii i w państwach trzecich oraz wkładu społeczeństwa obywatelskiego.
- (95) Na świecie rośnie popyt na surowce rolne. Jedną z odpowiedzi na ten rosnący popyt będzie zwiększenie powierzchni gruntów rolnych. Rekultywacja terenów, które zostały poważnie zdegradowane i w obecnym stanie nie mogą być wykorzystywane do celów rolnych, jest sposobem na zwiększenie powierzchni gruntów rolnych dostępnych pod uprawy. System zrównoważonego rozwoju powinien zachęcać do użytkowania rekultywowanych terenów zdegradowanych ze względu na fakt, iż szersze użycie biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy przyczyni się do zwiększonego zapotrzebowania na produkty rolne.

- (96) W celu zapewnienia zharmonizowanego wdrożenia metodyki obliczania emisji gazów cieplarnianych oraz dostosowania jej do najnowszych wyników badań naukowych Komisja powinna mieć prawo modyfikowania przewidzianych w tej metodyce zasad i wartości niezbędnych do oceny, czy kryteria ograniczenia emisji gazów cieplarnianych zostały spełnione, oraz uznawania, czy sprawozdania składane przez państwa członkowskie i państwa trzecie zawierają prawidłowe dane dotyczące emisji związanych z uprawą surowców.
- (96a) Europejskie sieci gazowe stają się coraz bardziej zintegrowane. Propagowanie produkcji i używania biometanu, jego wprowadzanie do sieci gazu ziemnego oraz handel transgraniczny tworzą potrzebę zapewnienia należytego uwzględniania energii ze źródeł odnawialnych, a także unikania podwójnych zachęt wynikających z różnych systemów wsparcia w różnych państwach członkowskich. Do zajęcia się tymi kwestiami powinien przyczynić się system bilansu masy związany z weryfikacją zrównoważonego rozwoju bioenergii.**
- (97) Dla osiągnięcia celów niniejszej dyrektywy niezbędne jest, aby Unia i państwa członkowskie poświęciły znaczącą ilość środków finansowych na badanie i rozwój technologii opierających się na odnawialnych źródłach energii. W szczególności Europejski Instytut Innowacji i Technologii powinien nadać pierwszeństwo pracom badawczo-rozwojowym nad technologiami opartymi na odnawialnych źródłach energii.
- (98) Podczas wdrażania niniejszej dyrektywy należy uwzględniać, w stosownych przypadkach, postanowienia Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, w szczególności wdrożone za pośrednictwem dyrektywy 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji o środowisku¹⁷.

¹⁷ Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska (Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26).

(99) Komisja, aby zmieniać lub uzupełniać inne niż istotne elementy przepisów niniejszej dyrektywy, powinna zostać uprawniona do przyjmowania aktów na podstawie art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do: wykazu surowców do produkcji zaawansowanych biopaliw, których wkład w realizację zobowiązań dostawcy paliw w sektorze transportu jest ograniczony; dostosowywania wartości energetycznej paliw transportowych do postępu naukowego i technicznego; metodyki ustalania udziału biopaliwa wynikającego z przetwarzania biomasy we wspólnym procesie z paliwami kopalnymi; wdrażania umów o wzajemnym uznawaniu gwarancji pochodzenia; ustalania zasad monitorowania funkcjonowania systemu gwarancji pochodzenia; oraz zasad obliczania wpływu biopaliw, biopłynów i ich odpowiedników kopalnych na emisję gazów cieplarnianych. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

[]

(101) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, mianowicie osiągnięcie co najmniej 27-procentowego udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w Unii do 2030 r., nie mogą zostać w wystarczającym stopniu osiągnięte przez państwa członkowskie, ale, z uwagi na rozmiar i efekty działania, mogą zostać lepiej osiągnięte na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki, zgodnie z zasadą pomocniczości, jak określono w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia zamierzonych celów.

- (102) Zobowiązanie do transpozycji niniejszej dyrektywy do prawa krajowego należy ograniczyć do tych przepisów, które stanowią merytoryczną zmianę w porównaniu z wcześniejszą dyrektywą. Zobowiązanie do transpozycji przepisów, które nie uległy zmianie, wynika z wcześniejszej dyrektywy.
- (103) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r.¹⁸ dotyczącą dokumentów wyjaśniających państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związki między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych.
- (104) Niniejsza dyrektywa nie powinna naruszać zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminu transpozycji do prawa krajowego dyrektyw określonych w części B załącznika XI,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza dyrektywa ustanawia wspólne ramy dla promowania energii ze źródeł odnawialnych. Określa ona wiążący unijny cel ogólny w odniesieniu do całkowitego udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r. Ustanawia ona również zasady dotyczące wsparcia finansowego na rzecz energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych, presumpcji odnawialnej energii elektrycznej oraz wykorzystania energii odnawialnej w sektorach ogrzewania, chłodzenia i transportu, współpracy regionalnej między państwami członkowskimi i z państwami trzecimi, gwarancji pochodzenia, procedur administracyjnych oraz informacji i szkoleń. Określa ona kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych dla biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy.

¹⁸ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się definicje zawarte w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE¹⁹.

Stosuje się również następujące definicje:

a) „energia ze źródeł odnawialnych” oznacza energię z odnawialnych źródeł niekopalnych, a mianowicie energię wiatru, energię promieniowania słonecznego (energię słoneczną termiczną i energię fotowoltaiczną) oraz energię geotermalną, **energię [] otoczenia**, energię pływów, fal i inną energię oceanów, hydroenergię, energię pozyskiwaną z biomasy, gazu pochodzącego z wysypisk śmieci, oczyszczalni ścieków i ze źródeł biologicznych (biogaz);

b) „energia [] otoczenia” oznacza **naturalnie występującą energię [] termiczną [] i energię skumulowaną w środowisku o określonych granicach**, która [] może znajdować się w powietrzu otoczenia [], pod powierzchnią ziemi lub w wodzie powierzchniowej; [];

bb) „energia geotermalna” oznacza energię składowaną w postaci ciepła pod powierzchnią ziemi;

c) „biomasa” oznacza ulegającą biodegradacji frakcję produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, łącznie z substancjami roślinnymi i zwierzęcymi, leśnictwa i powiązanych działów przemysłu, w tym rybołówstwa i akwakultury, a także ulegającą biodegradacji frakcję odpadów, w tym odpadów przemysłowych i miejskich pochodzenia biologicznego;

¹⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE (Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55).

- d) „końcowe zużycie energii brutto” oznacza towary energetyczne dostarczane do celów energetycznych przemysłowi, sektorowi transportowemu, gospodarstwom domowym, sektorowi usługowemu, w tym świadczącemu usługi publiczne, rolnictwu, leśnictwu i rybołówstwu, łącznie z zużyciem energii elektrycznej i ciepła przez przemysł energetyczny na wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła oraz łącznie ze stratami energii elektrycznej i ciepła podczas dystrybucji i przesyłu;
- e) „system lokalnego ogrzewania” lub „system lokalnego chłodzenia” oznacza dystrybucję energii termicznej w postaci pary, gorącej wody lub schłodzonych płynów z centralnego źródła produkcji przez sieć do wielu budynków lub punktów w celu wykorzystania jej do ogrzewania lub chłodzenia pomieszczeń lub procesów;
- f) „biopłyny” oznaczają ciekłe paliwa dla celów energetycznych, innych niż w transporcie, w tym do wytwarzania energii elektrycznej oraz energii cieplnej i chłodniczej, produkowane z biomasy;
- g) „biopaliwa” oznaczają ciekłe paliwa dla transportu, produkowane z biomasy;
- h) „gwarancja pochodzenia” oznacza elektroniczny dokument, który służy wyłącznie jako dowód dla odbiorcy końcowego, że dana część lub ilość energii została wyprodukowana ze źródeł odnawialnych;
- i) „system wsparcia” oznacza każdy instrument, system lub mechanizm stosowany przez państwo członkowskie lub grupę państw członkowskich, który promuje wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych dzięki zmniejszeniu kosztów tej energii, zwiększeniu ceny, za którą można ją sprzedać, lub zwiększeniu — poprzez nałożenie obowiązku stosowania energii odnawialnej lub w inny sposób — jej nabywanej ilości. Obejmuje to m.in.: pomoc inwestycyjną, zwolnienia z podatków lub ulgi podatkowe, zwrot podatków, systemy wsparcia polegające na nałożeniu obowiązku wykorzystywania energii ze źródeł odnawialnych, w tym również systemy posługujące się zielonymi certyfikatami, oraz systemy bezpośredniego wsparcia cen, w tym taryfy gwarantowane oraz wypłaty premii **zmiennej i stałej**;

- j) „obowiązek stosowania energii odnawialnej” oznacza system wsparcia zobowiązujący producentów energii do wytwarzania części energii ze źródeł odnawialnych, zobowiązujący dostawców energii do włączania do swoich dostaw określonej proporcji energii ze źródeł odnawialnych lub zobowiązujący użytkowników energii do pokrywania części swojego zapotrzebowania energią ze źródeł odnawialnych. Pojęcie to obejmuje systemy, w których wymogi te można spełnić, stosując zielone certyfikaty;
- k) „wartość rzeczywista” oznacza wartość ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do niektórych lub wszystkich etapów określonego procesu produkcji biopaliw, obliczoną zgodnie z metodologią określoną w części C załącznika V;
- l) „wartość typowa” oznacza szacunkową wartość emisji i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w przypadku danej ścieżki produkcji biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy, która to wartość jest reprezentatywna dla zużycia w Unii;
- m) „wartość standardowa” oznacza wartość wyprowadzoną z wartości typowej przy zastosowaniu określonych z góry czynników, która może być stosowana zamiast wartości rzeczywistej w pewnych okolicznościach określonych w niniejszej dyrektywie;
- n) „odpady” są zdefiniowane jak w art. 3 . pkt 1 dyrektywy 2008/98/WE; substancje, które zostały w sposób zamierzony zmodyfikowane lub zanieczyszczone, aby spełniały tę definicję, nie są objęte niniejszą definicją;
- o) „rośliny wysokoskrobiowe” oznaczają rośliny obejmujące głównie zboża (niezależnie od tego, czy wykorzystywane są tylko ziarna czy całe rośliny, tak jak w przypadku zielonej kukurydzy), rośliny bulwiaste i korzeniowe (takie jak ziemniaki, topinambur, słodkie ziemniaki, maniok i ignamy) oraz rośliny cebulowe (takie jak kolokazja jadalna i ksantosoma);
- p) „materiał lignocelulozowy” oznacza materiał składający się z ligniny, celulozy i hemicelulozy, taki jak biomasa pozyskana z lasów, drzewiastych roślin energetycznych oraz pozostałości i odpady przemysłowe gałęzi przemysłu związanych z leśnictwem;

q) „niespożywczy materiał celulozowy” oznacza surowce składające się głównie z celulozy i hemicelulozy i mające niższą zawartość ligniny niż materiał lignocelulozowy. Materiał ten obejmuje resztki poźniwne roślin spożywczych i paszowych (takie jak słoma, łodygi roślin zbożowych, łuski nasion i łupiny), trawiastych roślin energetycznych o niskiej zawartości skrobi (takie jak życica, proso różgowe, *Miskanthus*, *arundo trzinowate*) oraz uprawy okrywowe przed uprawami głównymi i po nich , pozostałości przemysłowe (w tym rośliny spożywcze i paszowe – po wyekstrahowaniu olejów roślinnych, cukrów, skrobi i białek), a także materiał z bioodpadów;

r) „pozostałość” oznacza substancję niebędącą produktem końcowym (produktami końcowymi), którego (których) bezpośredniemu wytworzeniu służy dany proces produkcji; nie jest ona podstawowym celem tego procesu produkcji i proces ten nie został w sposób zamierzony zmodyfikowany w celu jej wytworzenia;

s) „odnawialne ciekłe i gazowe paliwa transportowe pochodzenia niebiologicznego” oznaczają paliwa ciekłe lub gazowe inne niż biopaliwa, których wartość energetyczna pochodzi z odnawialnych źródeł energii innych niż biomasa i które są stosowane w transporcie;

t) „pozostałości pochodzące z rolnictwa, akwakultury, rybołówstwa i leśnictwa” oznaczają pozostałości bezpośrednio wytworzone przez rolnictwo, akwakulturę, rybołówstwo i leśnictwo; nie obejmują one pozostałości pochodzących z powiązanych branży lub powiązanego przetwórstwa ;

u) „biopaliwa i biopłyny o niskim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów” oznaczają biopaliwa i biopłyny, których surowce zostały wyprodukowane w ramach systemów zmniejszających przenoszenie produkcji do celów innych niż wytwarzanie biopaliw i biopłynów i zostały wyprodukowane zgodnie z kryteriami zrównoważonego rozwoju dla biopaliw i biopłynów określonymi w art. 26;

x) „operator systemu dystrybucyjnego” oznacza operatora zdefiniowanego w art. 2 pkt 6 dyrektywy 2009/72/WE;

- y) „ciepło odpadowe lub chłód odpadowy” oznacza ciepło lub chłód, które są wytwarzane jako produkt uboczny w sektorze przemysłowym, **w sektorze usług []** lub w instalacjach wytwórczych energii, **z wyjątkiem przypadków, gdy wykorzystuje się kojarzone wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej**, i które – bez dostępu do lokalnego systemu ciepłowniczego lub chłodniczego – pozostałyby niewykorzystane, rozpraszając się w powietrzu lub w wodzie;
- z) „rozbudowa źródła energii” (*repowering*) oznacza modernizację elektrowni produkujących energię odnawialną, w tym pełną lub częściową wymianę instalacji lub systemów i urządzeń w celu wymiany mocy lub **w celu zwiększenia wydajności lub mocy instalacji**;
- aa) „prosument energii ze źródeł odnawialnych” oznacza aktywnego odbiorcę według definicji z dyrektywy [w sprawie rynku wewnętrznego] **działającego w określonych granicach**, który **wytwarza energię elektryczną ze źródeł odnawialnych na własne potrzeby []** oraz może magazynować i sprzedawać energię elektryczną **wytwarzaną przez siebie []**, pod warunkiem że w przypadku prosumentów energii ze źródeł odnawialnych, niebędących gospodarstwami domowymi, działania te nie stanowią ich podstawowej działalności handlowej lub zawodowej;
- []
- cc) „umowa zakupu energii elektrycznej” oznacza umowę, na podstawie której osoba prawna zgadza się na zakup energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych bezpośrednio od wytwórcy energii;
- dd) „rośliny spożywcze i paszowe” oznaczają rośliny bogate w skrobię, cukry i tłuszcze uprawiane na gruntach rolnych jako uprawa główna z wyłączeniem pozostałości poźniwnych, odpadów lub materiału lignocelulozowego. **Międzyplony, takie jak rośliny międzyplonowe i uprawy okrywowe, nie są uznawane za uprawy główne**;
- ee) „zaawansowane biopaliwa” oznaczają biopaliwa produkowane z surowców wymienionych w załączniku IX część A;

- ff) „pochodzące z recyklingu paliwa węglowe”²⁰ oznaczają paliwa ciekłe lub gazowe, które są produkowane z gazów odlotowych z procesów technologicznych i gazów spalinowych pochodzących ze źródeł nieodnawialnych z instalacji przemysłowych;
- gg) „dostawca paliwa” oznacza podmiot dostarczający paliwo na rynek, **który jest odpowiedzialny** za zgłaszanie paliw [] organom podatkowym właściwym w zakresie akcyzy lub, **w przypadku energii elektrycznej lub** gdy podatek akcyzowy nie jest należny, każdy inny odpowiedni podmiot wyznaczony przez państwo członkowskie;
- hh) „biomasa rolnicza” oznacza biomasę pochodzącą z produkcji rolniczej;
- ii) „biomasa leśna” oznacza biomasę pochodzącą z produkcji leśnej;
- []
- kk) „MŚP” oznacza mikro-, małe lub średnie przedsiębiorstwo zdefiniowane jak w zaleceniu Komisji 2003/361/WE²¹;
- ll) „regeneracja lasu” oznacza przywrócenie drzewostanu leśnego w sposób naturalny lub sztuczny po usunięciu pierwotnego drzewostanu poprzez wyrąb lub po jego ubytku z przyczyn naturalnych, takich jak pożary lub burze;
- mm) „gospodarstwo leśne” oznacza jedną lub większą liczbę działek leśnych i inne obszary zalesione, które stanowią osobną jednostkę z punktu widzenia zagospodarowania lub wykorzystania;

²⁰ **Uwaga: w odniesieniu do tych „pochodzących z recyklingu paliw węglowych” metodyka obliczania obniżki emisji gazów cieplarnianych ma zostać ustalona w drodze aktu delegowanego zgodnie z art. 25 ust. 6, natomiast ograniczenie emisji gazów cieplarnianych zostaje w art. 25 ustalone na poziomie 70 %.**

²¹ Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

- nn) „bioodpady” oznaczają **bioodpady zdefiniowane w art. 3 pkt 4 dyrektywy 2008/98/WE** [];
- oo) „koszyk pozostałej energii” oznacza całkowity roczny koszyk energetyczny danego państwa członkowskiego z wyłączeniem części objętej anulowanymi gwarancjami pochodzenia;
- pp) „paliwa z biomasy” oznaczają paliwa gazowe i stałe produkowane z biomasy;
- qq) „biogaz” oznacza paliwa gazowe produkowane z biomasy;
- rr) „przetarg otwarty” oznacza procedurę przetargową dotyczącą instalacji układów do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, zorganizowaną przez państwo członkowskie i otwartą dla ofert dotyczących projektów zlokalizowanych w jednym lub kilku państwach członkowskich;
- ss) „przetarg wspólny” oznacza procedurę przetargową dotyczącą instalacji układów do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, zorganizowaną przez państwo członkowskie i otwartą dla projektów zlokalizowanych we wszystkich zaangażowanych państwach członkowskich;
- tt) „otwarty system certyfikacji” oznacza system certyfikacji wprowadzony przez państwo członkowskie i otwarty dla instalacji zlokalizowanych w jednym lub kilku innych państwach członkowskich;
- uu) „instrumenty finansowe” oznaczają instrumenty finansowe według definicji zawartej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012²²;
- vv) **„obszar pozyskiwania” oznacza określony geograficznie obszar, z którego pozyskiwana jest biomasa leśna, z którego dostępne są wiarygodne i niezależne informacje i w którym warunki są wystarczająco jednolite w celu oceny ryzyka związanego z cechami zrównoważoności i legalności biomasy leśnej;**

²² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

ww) „społeczność energetyczna działająca w zakresie energii ze źródeł odnawialnych” oznacza podmiot prawny, który zgodnie z obowiązującym prawem krajowym jest skutecznie kontrolowany przez akcjonariuszy lub członków będących osobami fizycznymi, organami lokalnymi, w tym gminnymi, lub małymi przedsiębiorstwami lub mikroprzedsiębiorstwami mającymi siedzibę w pobliżu miejsc realizacji projektów w zakresie energii odnawialnej należących do tej społeczności i przez nią rozwijanych. Zamiast przynoszenia zysków finansowych podstawowym celem społeczności energetycznej jest raczej przynoszenie społecznościowych korzyści środowiskowych, gospodarczych lub społecznych jej członkom lub lokalnym obszarom, w których ona działa. W odniesieniu do działalności w sektorze energii elektrycznej uznaje się, że jest to społeczność energetyczna zgodnie z definicją zawartą w dyrektywie [w sprawie rynku wewnętrznego].

□

Artykuł 3

Wiążący ogólny cel unijny na 2030 r.

1. Państwa członkowskie wspólnie dążą do tego, aby udział energii ze źródeł odnawialnych w Unii w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r. wynosił co najmniej 27 %.
2. Wkład poszczególnych państw członkowskich w realizację tego ogólnego celu na 2030 r. jest ustalany i zgłaszany Komisji w zintegrowanych planach krajowych w zakresie energii i klimatu na podstawie art. 3–5 i art. 9–11 rozporządzenia [w sprawie zarządzania].
3. Od dnia 1 stycznia 2021 r. udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto w każdym państwie członkowskim nie może być niższy niż wartość podana w trzeciej kolumnie tabeli w części A załącznika I. Państwa członkowskie wprowadzają konieczne środki w celu zapewnienia zgodności z tym poziomem bazowym. Jeżeli dane państwo członkowskie nie utrzymuje swojego udziału bazowego zmierzonego w okresie jednego roku, zastosowanie ma art. 27 ust. 4a akapity pierwszy i drugi rozporządzenia [w sprawie zarządzania].

4. Komisja wspiera duże ambicje państw członkowskich, wprowadzając ramy umożliwiające zwiększone wykorzystanie funduszy unijnych, w szczególności instrumentów finansowych, zwłaszcza [] do następujących celów:

a) zmniejszenie kosztów kapitału w przypadku projektów dotyczących energii ze źródeł odnawialnych;

b) stworzenie infrastruktury sieci przesyłowej i dystrybucyjnej, inteligentnych sieci, obiektów magazynowania oraz połączeń międzysystemowych, [] w szczególności aby [] dążyć do osiągnięcia docelowego poziomu energoelektrycznych połączeń międzysystemowych wynoszącego 15 % [] do 2030 r., zwiększyć opłacalny pod względem technicznym i ekonomicznym dostępny poziom energii ze źródeł odnawialnych w systemie elektroenergetycznym;

c) wzmocniona współpraca regionalna między państwami członkowskimi oraz między państwami członkowskimi a państwami trzecimi w ramach wspólnych projektów, wspólnych systemów wsparcia oraz otwierania systemów wsparcia dla energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych dla wytwórców w innych państwach członkowskich.

4a. Komisja wspiera państwa członkowskie, które decydują się przyczynić do realizacji wiążącego ogólnego celu unijnego przy użyciu mechanizmów współpracy przez ustanowienie platformy wspomagającej.

Artykuł 4

Wsparcie finansowe dla produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych

1. [] W celu osiągnięcia unijnego celu określonego w art. 3 ust. 1 i odpowiednich wkładów państw członkowskich w realizację tego celu na szczeblu krajowym w odniesieniu do rozpowszechniania energii ze źródeł odnawialnych państwa członkowskie mogą stosować systemy wsparcia. Systemy wsparcia na rzecz energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych stymulują wprowadzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych na rynek energii elektrycznej w sposób rynkowy i reagujący na sytuację rynkową [] przy unikaniu niepotrzebnych zakłóceń rynków energii elektrycznej [].

2. Wsparcie na rzecz energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych jest projektowane w taki sposób, aby energia elektryczna ze źródeł odnawialnych była wprowadzana na rynek energii elektrycznej i aby producenci energii odnawialnej reagowali na sygnały cenowe z rynku i maksymalizowali swoje przychody z rynku. **W tym celu w systemach bezpośredniego wsparcia cen wsparcie jest przyznawane w formie [] premii rynkowej, która może być, między innymi, zmienna lub stała. Państwa członkowskie mogą zgodnie z [dyrektywą w sprawie energii elektrycznej] i [rozporządzeniem w sprawie energii elektrycznej] rozważyć opracowanie szczególnych warunków wspierania instalacji na małą skalę i projektów demonstracyjnych.**

3. Państwa członkowskie zapewniają przyznawanie wsparcia na rzecz energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w sposób otwarty, przejrzysty, konkurencyjny, niedyskryminujący i racjonalny pod względem kosztów. **Państwa członkowskie mogą rozważyć opracowanie szczególnych warunków lub przyznanie odstępstw od procedur przetargów konkurencyjnych, w szczególności w odniesieniu do instalacji na małą skalę i projektów demonstracyjnych.**

Państwa członkowskie mogą również rozważyć mechanizmy służące zapewnieniu regionalnej dywersyfikacji rozpowszechnienia źródeł odnawialnych, w szczególności w celu zapewnienia opłacalnego włączenia do systemu.

3a. **Państwa członkowskie mogą rozważyć ograniczenie konkurencji między technologiami na podstawie jednego lub kilku następujących celów, przy czym cele te nie mogą być uwzględniane w strukturze wsparcia: cele związane z rozwojem sieci i systemów, bardziej długoterminowy potencjał danej technologii, cel polegający na zróżnicowaniu koszyka energetycznego, cel polegający na unikaniu zakłóceń na rynkach surowców oraz koszty włączenia do systemu.**

[]

5. **Niniejszy artykuł ma zastosowanie bez uszczerbku dla art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej [].**

Artykuł 5

Otwarcie systemów wsparcia dla energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych

1. Państwa członkowskie mają prawo decydowania zgodnie z art. 7–13 niniejszej dyrektywy o tym, czy i w jakim zakresie wspierają energię ze źródeł odnawialnych produkowaną w innym państwie członkowskim. Państwa członkowskie mogą [] jednak otwierać systemy wsparcia dla energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych dla wytwórców w innych państwach członkowskich na warunkach określonych w niniejszym artykule.

[] Państwa członkowskie [] mogą zatem postanowić, że wsparcie dla [] pewnego udziału mocy nieobjętych dotychczas wsparciem lub budżet przeznaczony na to będą w każdym roku [] otwarte dla instalacji zlokalizowanych w innych państwach członkowskich.

Zachęca się państwa członkowskie, aby [] dążyły do ustalenia tego udziału na poziomie, w każdym roku, co najmniej 10 % w latach 2021–2025 i co najmniej 15 % w latach 2026–2030, ale mogą one także odstąpić od tych udziałów w związku, między innymi, z niższym zakresem występowania połączeń międzysystemowych energii elektrycznej danego państwa członkowskiego w danym roku. []

2a. Państwa członkowskie mogą zwrócić się o dowód fizycznego przywozu. Nie zmieniają one jednak ani inaczej nie wpływają na harmonogramy międzystrefowe i przydział mocy w związku z tym, że wytwórcy uczestniczą w transgranicznych systemach wsparcia. Transgraniczne transfery energii elektrycznej są określane wyłącznie przy uwzględnieniu wyniku przydziału mocy na podstawie [art. 14 rozporządzenia w sprawie rynku energii elektrycznej].

[] 3. [] Jeżeli dane państwo członkowskie postanowi otworzyć wsparcie dla wytwórców znajdujących się w innych państwach członkowskich, te uczestniczące państwa członkowskie uzgadniają zasady udziału w transgranicznych systemach wsparcia na rzecz energii ze źródeł odnawialnych. Takie porozumienia obejmują co najmniej zasady zaliczania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, która korzysta z transgranicznego wsparcia [].

4. Do 2025 r. Komisja oceni koszty i korzyści, jakie przyniosą przepisy niniejszego artykułu dla [] wdrażania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w Unii. []

Artykuł 6

Stabilność wsparcia finansowego

Z zastrzeżeniem niezbędnych modyfikacji pozwalających na zachowanie zgodności z **art. 107 i 109 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej** [] państwa członkowskie zapewniają, aby poziom wsparcia i warunki obwarowujące wsparcie, **które zostało** przyznane projektom dotyczącym energii odnawialnej, nie zostały zmienione w sposób, który [] **ograniczyłby** prawa przyznane na jego podstawie i **naruszył** finansową **rentowność** wspieranych projektów.²³ **Niniejszy przepis nie wpływa na możliwość dostosowania przez państwa członkowskie poziomu wsparcia według obiektywnych kryteriów [], pod warunkiem że takie kryteria [] zostały ustanowione w pierwotnym projekcie systemu [] wsparcia.**

Artykuł 7

Obliczanie udziału energii ze źródeł odnawialnych

1. Końcowe zużycie energii brutto ze źródeł odnawialnych w poszczególnych państwach członkowskich wylicza się jako sumę:

- a) końcowego zużycia energii elektrycznej brutto z odnawialnych źródeł energii;
- b) końcowego zużycia energii brutto ze źródeł odnawialnych w ciepłownictwie i chłodnictwie; oraz
- c) końcowego zużycia energii ze źródeł odnawialnych w transporcie.

W celu wyliczenia udziału energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto gaz, energię elektryczną i wodór uzyskane z odnawialnych źródeł klasyfikuje się wyłącznie jeden raz w ramach lit. a), b) lub c) akapitu pierwszego.

²³ **Uwaga: zobacz tekst dodany do motywu 18.**

Z zastrzeżeniem art. 26 ust. 1 akapit drugi biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy, które nie spełniają kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonych w art. 26 ust. 2–7, nie są brane pod uwagę.

[]²⁴

2. Dla celów ust. 1 lit. a) końcowe zużycie energii elektrycznej brutto z odnawialnych źródeł energii oblicza się jako ilość energii elektrycznej wytworzonej w państwie członkowskim z odnawialnych źródeł energii, łącznie z energią elektryczną wytworzoną przez prosumentów energii ze źródeł odnawialnych i społeczności energetyczne, z wyłączeniem wytwarzania energii elektrycznej w elektrowniach szczytowo-pompowych z wody, która została wcześniej wpompowana pod górę.

W przypadku instalacji spalania wielopaliwowego, wykorzystujących źródła odnawialne oraz konwencjonalne, uwzględnia się tylko energię wytworzoną z odnawialnych źródeł energii. Dla celów niniejszego wyliczenia wkład każdego źródła energii oblicza się na podstawie jego zawartości energetycznej.

Energię elektryczną wytworzoną dzięki wykorzystaniu energii wodnej i energii wiatru uwzględnia się zgodnie z zasadami normalizacji określonymi w załączniku II.

3. Dla celów ust. 1 lit. b) niniejszego artykułu końcowe zużycie brutto energii ze źródeł odnawialnych w w ciepłownictwie i chłodnictwie oblicza się jako ilość energii ze źródeł odnawialnych wyprodukowanej na potrzeby systemów lokalnego ogrzewania lub chłodzenia w danym państwie członkowskim, powiększoną o zużycie energii z innych źródeł odnawialnych przez sektor przemysłu, gospodarstwa domowe, sektory usług, rolnictwa, leśnictwa i rybołówstwa w celu ogrzewania i chłodzenia i w procesach technologicznych.

W przypadku instalacji spalania wielopaliwowego wykorzystujących źródła odnawialne i konwencjonalne uwzględnia się tylko energię cieplną i chłodniczą wytworzoną z odnawialnych źródeł energii. Dla celów niniejszego wyliczenia wkład każdego źródła energii oblicza się na podstawie jego zawartości energetycznej.

²⁴ **Uwaga: akapit ten został przeniesiony do art. 25 w sprawie zwiększania roli energii odnawialnej w sektorze transportu.**

Dla celów ust. 1 lit. b) uwzględnia się energię otoczenia i **energię [] geotermalną używaną do ogrzewania i chłodzenia za pomocą [] pomp ciepła i [] systemów lokalnego chłodzenia** wykorzystujących ciepło otoczenia, jeżeli końcowy wynik energetyczny przekracza znacząco wyjściowy wynik energetyczny wymagany do ogrzania pomp. Ilość ciepła **lub chłodu**, którą traktuje się jako energię ze źródeł odnawialnych dla celów niniejszej dyrektywy, oblicza się zgodnie z metodyką określoną w załączniku VII **i uwzględnia się w niej zużycie energii we wszystkich sektorach będących odbiorcą końcowym.**

Dla celów ust. 1 lit. b) nie uwzględnia się energii termicznej wytworzonej przez systemy pasywne , w ramach których niższe zużycie energii zyskuje się w sposób bierny dzięki konstrukcji budynku lub ciepłu wytworzonemu ze źródeł nieodnawialnych.

Najpóźniej do dnia 31 grudnia 2018 r. Komisja zgodnie z art. 31 przyjmie w drodze aktów wykonawczych tymczasową metodykę obliczania ilości energii ze źródeł odnawialnych wykorzystywanej do chłodzenia oraz systemów lokalnego chłodzenia.

Najpóźniej do dnia 31 grudnia 2021 r. Komisja zgodnie z art. 32 w drodze aktów delegowanych zmieni załącznik VII zgodnie z metodyką obliczania ilości energii ze źródeł odnawialnych użytej do chłodzenia i w systemach lokalnego chłodzenia, tak aby dopracować i zdefiniować tymczasową metodykę, o której mowa w akapicie piątym.

Obie metodyki obejmują minimalne współczynniki wydajności sezonowej dla pomp ciepła działających w trybie wstecznym. Akty wykonawcze, o których mowa w akapicie piątym, przestają obowiązywać po rozpoczęciu stosowania aktu delegowanego, o którym mowa w akapicie szóstym.²⁵

²⁵ Uwaga: do celów projektów planów w zakresie energii i klimatu Komisja powinna w odpowiednim czasie udzielić wskazówek. Ponadto najpóźniej do dnia 31 grudnia 2020 r. należy przedstawić pierwszy projekt obliczenia ilości energii ze źródeł odnawialnych wykorzystywanej w systemach lokalnego chłodzenia.

4. Do celów ust. 1 lit. c) [] końcowe zużycie brutto energii ze źródeł odnawialnych w transporcie oblicza się jako sumę wszystkich biopaliw, paliw z biomasy i odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego zużywanych w sektorze transportu.

Odnawialne ciekłe i gazowe paliwa transportowe pochodzenia niebiologicznego, które są produkowane z energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, uwzględnia się jednak w obliczeniach na podstawie ust. 1 lit. a) wyłącznie wówczas, gdy obliczana jest ilość energii elektrycznej wytworzonej w danym państwie członkowskim ze źródeł odnawialnych.

[]²⁶

7. Udział energii ze źródeł odnawialnych oblicza się jako wartość końcowego zużycia brutto energii ze źródeł odnawialnych podzieloną przez wartość końcowego zużycia energii brutto ze wszystkich źródeł i wyraża się w procentach.

Do celów akapitu pierwszego suma, o której mowa w ust. 1, jest dostosowywana zgodnie z art. 5, 8, 10, 12 i 13.

Przy obliczaniu końcowego zużycia energii brutto danego państwa członkowskiego w celu zbadania, w jakim stopniu spełnia ono wspomniane cele i przestrzega orientacyjnego kursu, określonych w niniejszej dyrektywie, należy uznać, że ilość energii zużyta w lotnictwie nie powinna przekraczać 6,18 % końcowego zużycia energii brutto. W przypadku Cypru i Malty ilość energii zużywanej w lotnictwie uznaje się za nie większą niż 4,12 %, jako odsetek końcowego zużycia energii brutto przez te państwa członkowskie.

8. Metodyka i definicje stosowane przy wyliczaniu udziału energii ze źródeł odnawialnych określone są w rozporządzeniu (WE) nr 1099/2008.

Państwa członkowskie zapewniają, by została zachowana spójność informacji statystycznych stosowanych przy obliczaniu tych udziałów sektorowych i łącznych oraz informacji statystycznych przekazywanych Komisji na mocy rozporządzenia (WE) nr 1099/2008.

²⁶ **Uwaga: ten tekst odnoszący się do sektora transportu został przeniesiony do art. 25.**

Artykuł 8

Platforma Unii Europejskiej ds. rozwoju odnawialnych źródeł energii i transfery statystyczne między państwami członkowskimi

1. Państwa członkowskie mogą uzgodnić statystyczne transfery określonej ilości energii ze źródeł odnawialnych z jednego państwa członkowskiego do drugiego. Przekazywana ilość jest:

a) odejmowana od ilości energii ze źródeł odnawialnych, która jest brana pod uwagę przy obliczaniu udziału energii odnawialnej w państwie członkowskim dokonującym transferu do celów niniejszej dyrektywy; oraz

b) dodawana do ilości energii ze źródeł odnawialnych, która jest brana pod uwagę przy obliczaniu udziału energii odnawialnej w państwie członkowskim przyjmującym transfer do celów niniejszej dyrektywy.

1a. Aby ułatwić realizację wiążącego celu unijnego, odpowiednich wkładów państw członkowskich w ten cel, przedstawionych w art. 3 niniejszej dyrektywy, i transferów statystycznych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu, Komisja ustanowi platformę Unii Europejskiej ds. rozwoju odnawialnych źródeł energii (ERDP). Państwa członkowskie mogą na zasadzie dobrowolności przekazywać tej platformie co roku dane na temat ich wkładów w wiążący cel unijny na 2030 r. lub wszelkich wskaźników ustalonych do celów monitorowania postępów we wdrażaniu rozporządzenia [w sprawie zarządzania], w tym spodziewanych niedoborów lub nadwyżek w ich zakresie, oraz wskazanie ceny, którą byliby gotowi zaakceptować, aby przenieść wszelką nadwyżkę produkcji energii ze źródeł odnawialnych z lub do innego państwa członkowskiego. Rzeczywista cena tych transferów będzie ustalana indywidualnie na podstawie mechanizmu ERDP kojarzącego popyt i podaż.

1b. Komisja zapewnia, aby ERDP była zdolna kojarzyć popyt i podaż dotyczące ilości energii ze źródeł odnawialnych uwzględnianych przy obliczaniu udziału energii odnawialnej państw członkowskich w oparciu o ceny lub wszelkie inne dodatkowe kryteria określone przez państwo członkowskie, do którego energia jest przesyłana.

Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 32 aktów delegowanych w celu ustanowienia ERDP i stworzenia warunków do sfinalizowania transakcji, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu.

2. Ustalenia, o których mowa w ust. 1 i 1a, mogą obowiązywać przez jeden rok lub więcej lat. []
Takie ustalenia między państwami członkowskimi są zgłaszane Komisji lub finalizowane w ramach ERDP nie później niż 12 miesięcy po zakończeniu każdego roku, w którym obowiązywały. Informacje przesłane Komisji obejmują ilość i cenę odnośnej energii.

W odniesieniu do transferów sfinalizowanych w ramach ERDP strony zaangażowane w jakikolwiek konkretny transfer i wszelkie inne parametry tych transakcji zostaną ujawnione jedynie wtedy, gdy zwrócą się o to zainteresowane państwa członkowskie.

3. Transfery stają się skuteczne wtedy, gdy **spełnione zostaną warunki rozliczeniowe w ramach ERDP lub []** gdy wszystkie państwa członkowskie uczestniczące w przekazaniu poinformują Komisję o transferze.

Artykuł 9

Wspólne projekty między państwami członkowskimi

1. Dwa państwa członkowskie lub większa ich liczba mogą współpracować w zakresie wszystkich rodzajów wspólnych projektów odnoszących się do wytwarzania energii elektrycznej, ciepła lub chłodu pochodzących z odnawialnych źródeł energii. Współpraca ta może obejmować prywatnych operatorów.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o udziale lub ilości energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii wyprodukowanych przez dowolny wspólny projekt na ich terytorium, który oddano do eksploatacji po dniu 25 czerwca 2009 r. lub w wyniku zwiększenia mocy instalacji zmodernizowanej po tej dacie, jeżeli ten udział lub ilość energii mają zostać uznane na poczet krajowego ogólnego udziału energii odnawialnej innego państwa członkowskiego do celów niniejszej dyrektywy.

3. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 2:

a) opisuje proponowaną instalację lub wskazuje zmodernizowaną instalację;

b) określa udział lub ilość energii elektrycznej, ciepła lub chłodu wyprodukowanych w instalacji, która ma zostać uznana na poczet krajowego ogólnego udziału energii odnawialnej innego państwa członkowskiego;

- c) wskazuje państwo członkowskie, na rzecz którego składane jest powiadomienie; oraz
- d) wskazuje okres, w pełnych latach kalendarzowych, podczas którego energia elektryczna, ciepło lub chłód wyprodukowane w instalacji z odnawialnych źródeł energii mają być uznawane na poczet krajowego ogólnego udziału energii odnawialnej tego innego państwa członkowskiego.

4. Czas trwania wspólnego projektu może wykraczać poza rok 2030.

5. Powiadomienie złożone na mocy niniejszego artykułu nie zostaje zmienione ani wycofane bez obopólnej zgody państwa członkowskiego, które złożyło powiadomienie, oraz państwa członkowskiego wskazanego zgodnie z ust. 3 lit. c).

Artykuł 10

Oddziaływanie wspólnych projektów realizowanych przez państwa członkowskie

1. W terminie trzech miesięcy od końca każdego roku objętego okresem przewidzianym w art. 9 ust. 3 lit. d) państwo członkowskie, które złożyło powiadomienie na mocy art. 9, wydaje pismo powiadamiające, w którym określa:

- a) całkowitą ilość energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, którą wyprodukowano w ciągu roku ze źródeł odnawialnych w instalacji będącej przedmiotem powiadomienia złożonego na mocy art. 9; oraz
- b) ilość energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, którą wyprodukowano w ciągu roku z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji i która ma zostać uznana na poczet krajowego ogólnego udziału energii odnawialnej innego państwa członkowskiego zgodnie z powiadomieniem.

2. Powiadamiające państwo członkowskie przesyła pismo powiadamiające państwu członkowskiemu, na rzecz którego złożono powiadomienie, oraz Komisji.

3. Do celów niniejszej dyrektywy ilość energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, pochodzącą z odnawialnych źródeł energii, zgłoszoną zgodnie z ust. 1 lit. b) należy:

- a) odjąć od ilości energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii branej pod uwagę przy wyliczaniu udziału energii odnawialnej państwa członkowskiego, które wydało pismo powiadamiające na mocy ust. 1; oraz
- b) dodać do ilości energii elektrycznej, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii branej pod uwagę przy wyliczaniu udziału energii odnawialnej państwa członkowskiego, które otrzymało pismo powiadamiające na mocy ust. 2.

Artykuł 11

Wspólne projekty pomiędzy państwami członkowskimi i państwami trzecimi

1. Państwo członkowskie lub większa ich liczba może współpracować z jednym lub większą liczbą państw trzecich w zakresie wszystkich rodzajów wspólnych projektów odnoszących się do wytwarzania energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii. Współpraca ta może obejmować prywatnych operatorów.
2. Energię elektryczną wytwarzaną z odnawialnych źródeł energii w państwach trzecich uwzględnia się do celów określenia udziałów energii odnawialnej państw członkowskich wyłącznie w przypadku, gdy spełnione są następujące warunki:

- a) energia elektryczna jest zużywana w Unii. Wymóg ten uważany jest za spełniony, jeżeli:
 - (i) ilość energii elektrycznej równoważna ilości uwzględnianej do obliczeń jest ściśle przypisana do alokowanej mocy połączeń międzysystemowych przez wszystkich odpowiedzialnych operatorów systemów przesyłowych w kraju pochodzenia, kraju przeznaczenia i, jeżeli ma to zastosowanie, każdym kraju trzecim tranzytu;
 - (ii) ilość energii elektrycznej równoważna ilości uwzględnianej do obliczeń została ściśle zarejestrowana w wykazie zbilansowania przez odpowiedzialnego operatora systemu przesyłowego po unijnej stronie połączenia wzajemnego; oraz

(iii) przypisana zdolność i wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w instalacji, o której mowa w ust. 2 lit. b), odnoszą się do tego samego okresu;

b) energia elektryczna jest produkowana w nowo wybudowanej instalacji, którą oddano do eksploatacji po dniu 25 czerwca 2009 r. , lub w tej części instalacji, którą rozbudowano po tej dacie, w ramach wspólnego projektu, o którym mowa w ust. 1; oraz

c) ilość produkowanej i eksportowanej energii elektrycznej nie uzyskała innego wsparcia w ramach systemu wsparcia państwa trzeciego niż pomoc inwestycyjna przyznana tej instalacji.

3. Państwa członkowskie mogą zwracać się do Komisji, by na potrzeby art. 7 uwzględniła energię elektryczną z odnawialnych źródeł energii wytwarzaną i zużywaną w państwie trzecim, w kontekście budowy połączenia wzajemnego między państwem członkowskim a państwem trzecim o bardzo długim czasie realizacji, pod następującymi warunkami:

a) budowa połączenia wzajemnego musi się rozpocząć do dnia 31 grudnia 2026 r.;

b) nie ma możliwości oddania do eksploatacji połączenia wzajemnego przed dniem 31 grudnia 2030 r.;

c) możliwe jest oddanie do eksploatacji połączenia wzajemnego przed dniem 31 grudnia 2032 r.;

d) po oddaniu do eksploatacji połączenie wzajemne będzie wykorzystywane do eksportowania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii do Unii zgodnie z ust. 2;

e) zastosowanie odnosi się do wspólnego projektu, który spełnia kryteria wymienione w ust. 2 lit. b) i c) i będzie realizowany przy wykorzystaniu połączenia wzajemnego po oddaniu do eksploatacji, oraz do ilości energii elektrycznej nie większej od ilości, którą eksportować się będzie do Unii po oddaniu połączenia wzajemnego do eksploatacji.

4. Udział lub ilość energii elektrycznej wyprodukowanej w dowolnej instalacji na terytorium państwa trzeciego, które mają zostać uznane na poczet krajowego ogólnego udziału energii jednego lub kilku państw członkowskich do celów niniejszej dyrektywy, są zgłaszane Komisji.

W przypadku gdy chodzi o więcej niż jedno państwo członkowskie, o podziale tej wielkości między państwa członkowskie informuje się Komisję. Udział ten lub ilość ta nie przekracza ilości faktycznie wyeksportowanej do Unii i wykorzystanej na jej terytorium, odpowiadającej ilości, o której mowa w ust. 2 lit. a) ppkt (i) i (ii) niniejszego artykułu i spełniającej warunki określone w ust. 2 lit. a). Powiadomienie zostaje złożone przez każde państwo członkowskie, któremu dany udział lub ilość energii elektrycznej ma być zaliczona na poczet krajowego celu ogólnego.

5. Powiadomienie, o którym mowa w ust. 4:

a) opisuje proponowaną instalację lub wskazuje zmodernizowaną instalację;

b) określa udział lub ilość energii elektrycznej produkowanej w instalacji, która ma zostać uznana na poczet krajowego udziału energii odnawialnej danego państwa członkowskiego, jak również, z zastrzeżeniem wymogów w zakresie poufności, odpowiednie uzgodnienia finansowe;

c) wskazuje okres, w pełnych latach kalendarzowych, podczas którego energia elektryczna ma być uznawana na poczet krajowego ogólnego udziału energii odnawialnej tego państwa członkowskiego; oraz

d) zawiera pisemne uznanie lit. b) i c) przez państwo trzecie, na którego terytorium ma zostać oddana do eksploatacji dana instalacja, oraz udział lub ilość energii elektrycznej wyprodukowanej przez daną instalację, która zostanie wykorzystana na rynku krajowym przez to państwo trzecie.

6. Czas trwania wspólnego projektu może wykroczyć poza rok 2030.

7. Powiadomienie złożone na mocy niniejszego artykułu nie może zostać zmienione ani wycofane bez zgody państwa członkowskiego, które złożyło powiadomienie, oraz państwa trzeciego, które uznało wspólny projekt zgodnie z ust. 5 lit. d).

8. Państwa członkowskie i Unia zachęcają odpowiednie organy Traktatu o Wspólnocie Energetycznej do podejmowania, zgodnie z Traktatem o Wspólnocie Energetycznej, środków niezbędnych, aby umawiające się strony traktatu mogły stosować przepisy o współpracy między państwami członkowskimi, określone w niniejszej dyrektywie.

Artykuł 12

Skutki wspólnych projektów pomiędzy państwami członkowskimi i państwami trzecimi

1. W terminie 12 miesięcy od końca każdego roku objętego okresem wskazanym w art. 11 ust. 5 lit. c) państwo członkowskie, które złożyło powiadomienie na mocy art. 11, wydaje pismo powiadamiające, w którym określa:

a) całkowitą ilość energii elektrycznej, którą wytworzono w danym roku z odnawialnych źródeł energii w instalacji i która jest przedmiotem powiadomienia złożonego na mocy art. 11;

b) ilość energii elektrycznej, którą wytworzono w danym roku z odnawialnych źródeł energii w tej instalacji i która ma zostać uznana na poczet krajowego ogólnego udziału energii odnawialnej tego państwa zgodnie z warunkami powiadomienia na podstawie art. 11; oraz

c) dowód spełnienia warunków określonych w art. 11 ust. 2.

2. Przedmiotowe państwo członkowskie wysyła pismo powiadamiające państwu trzeciemu, które uznało projekt zgodnie z art. 11 ust. 5 lit. d), oraz Komisji.

3. Do celów wyliczenia krajowych ogólnych udziałów energii odnawialnej na podstawie niniejszej dyrektywy ilość energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii zgłoszonej zgodnie z ust. 1 lit. b) dodaje się do ilości energii ze źródeł odnawialnych uwzględnianej przy ocenie udziałów energii odnawialnej państwa członkowskiego wystosowujące pismo powiadamiające.

Artykuł 13

Wspólne systemy wsparcia

1. Nie naruszając obowiązków państwa członkowskiego wynikających z art. 5, dwa państwa członkowskie lub większa ich liczba mogą dobrowolnie postanowić o połączeniu lub częściowym koordynowaniu ich krajowych systemów wsparcia. W takich przypadkach pewna ilość energii ze źródeł odnawialnych wyprodukowana na terytorium jednego uczestniczącego państwa członkowskiego może zostać zaliczona na poczet krajowego udziału energii odnawialnej innego uczestniczącego państwa członkowskiego, jeżeli to państwo członkowskie:

a) dokona statystycznego transferu określonych ilości energii ze źródeł odnawialnych z jednego państwa członkowskiego do innego państwa członkowskiego zgodnie z art. 8; lub

b) ustanowi regułę dystrybucji, którą uznają inne uczestniczące państwa członkowskie i która rozdziela ilości energii ze źródeł odnawialnych między uczestniczącymi państwami członkowskimi. Komisja musi zostać powiadomiona o takiej regule nie później niż trzy miesiące po zakończeniu pierwszego roku, w którym zaczęła ona obowiązywać.

2. W ciągu trzech miesięcy po zakończeniu każdego roku każde państwo członkowskie, które złożyło powiadomienie zgodnie z ust. 1 lit. b), wystosowuje pismo powiadamiające, w którym wskazuje całkowitą ilość energii elektrycznej, ciepła lub chłodu, pochodzącą z odnawialnych źródeł energii, wyprodukowaną w przedmiotowym roku i podlegającą regule dystrybucji.

3. Do celów wyliczenia krajowych ogólnych udziałów energii odnawialnej na podstawie niniejszej dyrektywy ilość energii elektrycznej pochodzącej z odnawialnych źródeł energii zgłoszoną zgodnie z ust. 2 rozdziela się między państwa członkowskie zgodnie ze zgłoszoną regułą dystrybucji.

Artykuł 14

Wzrost mocy

Do celów art. 9 ust. 2 oraz art. 11 ust. 2 lit. b) jednostki energii z odnawialnych źródeł energii, które można przypisać zwiększeniu mocy instalacji, są traktowane, jakby zostały wytworzone przez oddzielną instalację, której eksploatacja rozpoczęła się w momencie wystąpienia wzrostu mocy.

Artykuł 15

Procedury administracyjne, przepisy i kodeksy

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszelkie krajowe przepisy dotyczące procedur autoryzacji, certyfikacji i licencjonowania, które są stosowane w elektrowniach wytwarzających energię elektryczną, ciepło lub chłód z odnawialnych źródeł energii oraz związanej z nimi infrastruktury sieci przesyłowych i dystrybucyjnych oraz w procesie przekształcania biomasy w biopaliwa lub inne produkty energetyczne, były proporcjonalne i niezbędne.

Państwa członkowskie podejmują w szczególności właściwe kroki niezbędne, aby zapewnić :

- a) usprawnienie i przyspieszenie procedur administracyjnych na odpowiednim poziomie administracyjnym;
- b) obiektywność, przejrzystość, proporcjonalność i niedyskryminacyjny charakter zasad autoryzacji, certyfikacji i licencjonowania oraz uwzględnienie w nich charakterystyki poszczególnych technologii energii odnawialnej;

c) przejrzystość i zasadność kosztów opłat administracyjnych uiszczanych przez konsumentów, planistów, architektów, konstruktorów, instalatorów sprzętu i systemów oraz dostawców; oraz

d) ustanowienie uproszczonych i mniej kłopotliwych procedur autoryzacji, w tym procedury prostego powiadamiania, jeśli pozwalają na to obowiązujące ramy regulacyjne, dla zdecentralizowanych urządzeń wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych.

2. Państwa członkowskie wyraźnie określają specyfikacje techniczne, które muszą zostać spełnione przez urządzenia i systemy wykorzystujące energię odnawialną w celu skorzystania z systemów wsparcia. W przypadku gdy istnieją normy europejskie, łącznie z oznakowaniem ekologicznym, etykietami energetycznymi i innymi systemami referencji technicznych ustanowionymi przez europejskie organy normalizacji, specyfikacje techniczne są określone na podstawie tych norm. Specyfikacje techniczne nie wyznaczają miejsca certyfikacji urządzeń i systemów i nie powinny stanowić bariery dla funkcjonowania rynku wewnętrznego.

3. Państwa członkowskie zapewniają inwestorom odpowiednią przewidywalność planowanego wsparcia na rzecz energii ze źródeł odnawialnych. W tym celu państwa członkowskie ustalają i publikują [] harmonogram **przewidujący** [] oczekiwany podział wsparcia obejmujący co najmniej trzy kolejne lata i w odniesieniu do każdego systemu zawierający orientacyjne terminy i [] ilość mocy, która zostanie objęta wsparciem, **planowany** budżet [], a także [] **zasady** konsultacji z zainteresowanymi stronami w sprawie konstrukcji programu wsparcia.

W odniesieniu do wsparcia rynkowego i systemów podatkowych, w których nie dokonuje się przydziału mocy ani budżetu, państwa członkowskie powinny składać sprawozdanie na temat głównych parametrów wsparcia.

4. Państwa członkowskie dopilnowują, aby ich właściwe organy na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym stosowały warunki dotyczące włączania i rozwoju energii odnawialnej oraz wykorzystywania niemożliwego do uniknięcia ciepła lub chłodu odpadowego podczas planowania, projektowania, budowy i remontów infrastruktury miejskiej, obszarów przemysłowych lub mieszkalnych oraz infrastruktury energetycznej, w tym sieci elektroenergetycznej, systemów lokalnego ogrzewania i chłodzenia, sieci przesyłowych gazu ziemnego i paliw alternatywnych.

5. Państwa członkowskie wprowadzają w swoich przepisach i kodeksach prawa budowlanego odpowiednie środki służące zwiększeniu udziału energii ze źródeł odnawialnych w sektorze budownictwa.

Przy ustanawianiu tych środków lub systemów wsparcia państwa członkowskie mogą uwzględniać środki krajowe związane ze znacznym wzrostem wydajności energetycznej i kogeneracją oraz pasywnymi budynkami o niskim lub zerowym zużyciu energii.

Państwa członkowskie wprowadzają w swoich przepisach i kodeksach prawa budowlanego lub w inny sposób mający równoważny skutek wymóg wykorzystania w nowych budynkach i budynkach już istniejących poddawanych generalnemu remontowi, **o ile jest to wykonalne pod względem technicznym, funkcjonalnym i ekonomicznym i nie wpływa negatywnie na powietrze wewnątrz []**. Państwa członkowskie umożliwiają osiągnięcie tego minimalnego poziomu między innymi przez wykorzystywanie **w efektywnych systemach lokalnego ogrzewania lub chłodzenia []** znacznego odsetka energii z odnawialnych źródeł.

Wymóg, o którym mowa w akapicie pierwszym, dotyczy sił zbrojnych wyłącznie w zakresie, w jakim jego zastosowanie nie wchodzi w konflikt z charakterem i podstawowym celem działalności sił zbrojnych i z wyłączeniem materiałów używanych wyłącznie w celach wojskowych.

6. Państwa członkowskie zapewniają, by od dnia 1 stycznia 2012 r. nowe budynki publiczne i istniejące budynki publiczne poddawane generalnemu remontowi na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym odgrywały rolę przykładów do naśladowania w kontekście niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie mogą między innymi wypełnić ten wymóg, zezwalając na wykorzystanie dachów budynków publicznych lub publiczno-prywatnych przez strony trzecie do instalacji urządzeń produkujących energię z odnawialnych źródeł.

7. W odniesieniu do przepisów i kodeksów budowlanych państwa członkowskie promują stosowanie systemów i urządzeń grzewczych i chłodniczych wykorzystujących odnawialne źródła energii, pozwalających na znaczącą redukcję zużycia energii. Państwa członkowskie stosują, tam gdzie one istnieją, etykiety energetyczne, oznakowanie ekologiczne lub inne dostępne odpowiednie certyfikaty lub normy ustanowione na poziomie krajowym lub unijnym jako zachętę do stosowania takich systemów lub urządzeń.

8. Państwa członkowskie przeprowadzają ocenę swojego potencjału pod względem odnawialnych źródeł energii i wykorzystania ciepła i chłodu odpadowego do ogrzewania i chłodzenia. Ocenę tę uwzględnia się w drugiej kompleksowej ocenie wymaganej na podstawie art. 14 ust. 1 dyrektywy 2012/27/UE po raz pierwszy do dnia 31 grudnia 2020 r., a następnie w aktualizacjach kompleksowych ocen.

9. Państwa członkowskie usuwają bariery administracyjne dla długoterminowych umów zakupu energii elektrycznej dla przedsiębiorstw w celu większego ich upowszechnienia.

Artykuł 16

Organizacja i czas trwania procedury wydawania zezwoleń

1. Do dnia 1 stycznia 2021 r. państwa członkowskie utworzą **lub wyznaczą co najmniej jeden** [] punkt kontaktowy, [] **który na żądanie wnioskodawcy będzie udzielał wskazówek podczas całej** [] **administracyjnej procedury składania wniosków o zezwolenie i wydawania zezwoleń** []. [] **Wnioskodawca kontaktuje się wyłącznie z jednym punktem kontaktowym podczas całej procedury administracyjnej. Procedura wydawania zezwoleń obejmuje odpowiednie administracyjne zezwolenia na budowę i eksploatację obiektów i aktywów niezbędnych do ich [] podłączenia do sieci [] do celów wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych, a także wnioski dotyczące rozbudowy źródeł energii. Procedura wydawania zezwoleń obejmuje wszystkie procedury od potwierdzenia otrzymania wniosku do przesłania wyniku procedury, o czym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.**

2. Punkt kontaktowy [] ma za zadanie przeprowadzić wnioskodawcę przez procedurę rozpatrywania wniosku w przejrzysty sposób, udzielać mu wszelkich niezbędnych informacji [] i, w stosownych przypadkach, zapewniać udział innych organów **administracyjnych** [].

3. Punkt [] kontaktowy [] **udostępnia** [] podręcznik procedur dla podmiotów realizujących projekty w zakresie **produkcji energii** ze źródeł odnawialnych, **obejmujący osobno także** [] projekty na małą skalę i projekty w zakresie prosumpcji energii odnawialnej.

4. Czas trwania procedury wydawania zezwoleń, o której mowa w ust. 1, nie przekracza trzech lat []. Okres trzech lat można jednak przedłużyć, jeżeli wnioskodawca nie przedstawił wszystkich wymaganych informacji służących umożliwieniu odpowiedniemu organowi oceny wniosku lub gdy proces należytego podejmowania decyzji wymaga więcej czasu. Okres ten [] może również zostać przedłużony za obopólną zgodą odpowiedniego organu wydającego zgodę i wnioskodawcy. Okres ten nie narusza odwołań sądowych, środków naprawczych i innych postępowań przed sądem lub trybunałem i może zostać przedłużony najwyżej o okres trwania tych procedur.

5. Bez uszczerbku dla mających zastosowanie obowiązków środowiskowych, a także obowiązków dotyczących planowania i bezpieczeństwa budynków, państwa członkowskie ułatwiają rozbudowę źródła energii w istniejących elektrowniach wykorzystujących odnawialne źródła energii, zapewniając m.in. uproszczoną i szybką procedurę wydawania zezwoleń **mieszczącą się w ramach czasowych o długości trzech lat**. [] Ramy czasowe mogą zostać przedłużone za obopólną zgodą odpowiedniego organu wydającego zgodę i wnioskodawcy.

Artykuł 17

Proste procedury powiadamiania o podłączeniu do sieci

1. [] Państwa członkowskie ustanawiają prostą procedurę powiadamiania, w ramach której instalacje lub zagregowane jednostki produkcyjne prosumentów energii ze źródeł odnawialnych i projekty demonstracyjne o mocy elektrycznej równej lub niższej niż [] 10,8 kW w połączeniu trzyczasowym (3,6 kW na fazę) są [] podłączane do sieci po powiadomieniu operatora systemu dystrybucyjnego, chyba że nie są spełnione wymagania bezpieczeństwa lub wymagania techniczne dotyczące sieci.

Operator systemu dystrybucyjnego może w terminie miesiąca od powiadomienia podjąć decyzję o odrzuceniu lub zaproponowaniu alternatywnego punktu podłączenia do sieci ze względów bezpieczeństwa lub braku technicznej kompatybilności elementów systemu. W przypadku pozytywnej decyzji operatora systemu dystrybucyjnego lub w przypadku braku decyzji z jego strony w terminie miesiąca od powiadomienia instalacja lub zagregowana jednostka produkcyjna może zostać podłączona, chyba że nie zostały uiszczone opłaty za podłączenie, o ile takowe istnieją.

Państwa członkowskie mogą zezwolić na proste procedury powiadamiania w odniesieniu do instalacji lub zagregowanych jednostek produkcyjnych o wyższej mocy wytwórczej energii elektrycznej niż określona w ust. 1, pod warunkiem że zachowane zostaną stabilność, niezawodność i bezpieczeństwo sieci.

[]

Artykuł 18

Informowanie i szkolenie

1. Państwa członkowskie zapewniają dostęp do informacji o środkach wsparcia wszystkim zaangażowanym stronom, takim jak odbiorcy, wykonawcy budowlani, instalatorzy, architekci i dostawcy urządzeń i systemów grzewczych, chłodzących i elektrycznych oraz pojazdów wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych.
2. Państwa członkowskie zapewniają udostępnianie przez dostawcę urządzenia lub systemu lub przez krajowe właściwe organy informacji na temat korzyści, kosztów i wydajności energetycznej netto urządzeń i systemów grzewczych, chłodzących i elektrycznych, wykorzystujących energię z odnawialnych źródeł energii.

3. Państwa członkowskie zapewniają, by instalatorzy małych kotłów i pieców na biomasę, systemów fotowoltaicznych i systemów ciepła słonecznego, płytkich systemów geotermalnych oraz pomp ciepła mieli dostęp do systemów certyfikacji lub równoważnych systemów kwalifikowania. Systemy te mogą w stosownych przypadkach uwzględniać istniejące systemy i struktury i opierają się na kryteriach określonych w załączniku IV. Każde państwo członkowskie uznaje certyfikaty przyznane przez inne państwa członkowskie zgodnie z tymi kryteriami.
4. Państwa członkowskie udostępniają społeczeństwu informacje dotyczące systemów certyfikacji lub równoważnych systemów kwalifikowania, o których mowa w ust. 3. Państwa członkowskie mogą również udostępnić wykaz instalatorów kwalifikowanych lub certyfikowanych zgodnie z przepisami, o których mowa w ust. 3.
5. Państwa członkowskie zapewniają, by istniały wytyczne dla wszystkich odpowiednich zainteresowanych stron, w szczególności dla planistów i architektów, aby umożliwić im właściwe uwzględnienie optymalnego połączenia odnawialnych źródeł energii, wysoko efektywnych technologii i systemów lokalnego ogrzewania i chłodzenia podczas planowania, projektowania, budowy i remontu obszarów przemysłowych, handlowych lub mieszkalnych.
6. Państwa członkowskie przy udziale władz lokalnych i regionalnych opracowują odpowiednie programy informacyjne, programy zwiększania świadomości, programy doradcze lub szkoleniowe, aby informować obywateli o korzyściach i rozwiązaniach praktycznych związanych z rozwojem i wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych.

Gwarancje pochodzenia energii elektrycznej oraz energii stosowanej w celu ogrzewania lub chłodzenia wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii

1. Do celów wykazania odbiorcom końcowym, jaki jest udział lub jaka jest ilość energii ze źródeł odnawialnych w koszyku energetycznym danego dostawcy energii i w energii dostarczanej konsumentom na podstawie umów, wprowadzanej do obrotu z odniesieniem do zużycia energii ze źródeł odnawialnych, państwa członkowskie zapewniają możliwość zagwarantowania, że [] **energia elektryczna i gaz** wyprodukowane z odnawialnych źródeł pochodzą z odnawialnych źródeł w rozumieniu niniejszej dyrektywy zgodnie z obiektywnymi, przejrzystymi i niedyskryminacyjnymi kryteriami.

2. W tym celu państwa członkowskie zapewniają wydanie gwarancji pochodzenia na wniosek producenta [] **energii elektrycznej i gazu** ze źródeł odnawialnych, **chyba że do celów uwzględnienia wartości rynkowej gwarancji pochodzenia państwa członkowskie postanowią nie wydawać jej producentowi, który otrzymuje wsparcie finansowe z systemu wsparcia.** Państwa członkowskie mogą ustalić, że gwarancje pochodzenia będą wydawane w odniesieniu do **ciepła i chłodu ze źródeł odnawialnych, a także w odniesieniu do energii elektrycznej, gazu lub ciepła i chłodu z nieodnawialnych źródeł energii.** Wydawanie gwarancji pochodzenia może podlegać wymogowi minimalnej mocy. Gwarancja pochodzenia jest wystawiana dla standardowej jednostki 1 MWh. Dla każdej jednostki wytworzonej energii wydawana jest maksymalnie jedna gwarancja pochodzenia.

Państwa członkowskie zapewniają, by ta sama jednostka energii ze źródeł odnawialnych była brana pod uwagę tylko raz.

Państwo członkowskie zapewniają, aby [] **w przypadku** gdy producent otrzymuje wsparcie finansowe z systemu wsparcia na [] produkcję energii ze źródeł odnawialnych, **wartość rynkowa gwarancji pochodzenia dla tej samej produkcji była należycie uwzględniana w danym systemie wsparcia.** W celu uwzględnienia wartości rynkowej gwarancji pochodzenia państwa członkowskie mogą między innymi podjąć decyzję o wydaniu gwarancji pochodzenia producentowi i jej natychmiastowym anulowaniu lub o wydaniu takich gwarancji pochodzenia i wprowadzeniu ich na rynek przez wystawienie ich na aukcji. Przychody uzyskane w wyniku aukcji wykorzystuje się w celu pokrycia kosztów wsparcia dla energii odnawialnych.

Gwarancja pochodzenia nie ma żadnej funkcji w rozumieniu spełniania przez państwa członkowskie wymogów art. 3. Przenoszenie gwarancji pochodzenia, oddzielnie lub razem z fizycznym przekazaniem energii, nie ma wpływu na decyzję państw członkowskich w sprawie stosowania transferów statystycznych, wspólnych projektów lub wspólnych systemów wsparcia, pozwalających osiągnąć wyznaczone cele, nie ma też wpływu na obliczanie końcowego zużycia brutto energii ze źródeł odnawialnych zgodnie z art. 7.

3. Do celów ust. 1 gwarancje pochodzenia są ważne **przez [] dwanaście miesięcy od wytworzenia danej jednostki energii.** Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie gwarancje pochodzenia [], które nie zostały anulowane, utraciły ważność. Nieważne gwarancje pochodzenia państwa członkowskie uwzględniają do celów wyliczenia koszyka pozostałej energii.

4. Do celów ujawniania informacji, o którym mowa w ust. 8 i 13, państwa członkowskie zapewniają, aby gwarancje pochodzenia zostały anulowane przez przedsiębiorstwa energetyczne **w ciągu okresu ważności [].**

5. Państwa członkowskie lub wyznaczone właściwe organy nadzorują wystawianie, przenoszenie i unieważnianie gwarancji pochodzenia. Wyznaczone właściwe organy nadzorują nienakładające się na siebie jednostki geograficzne i są niezależne od działalności w zakresie wytwarzania, obrotu i dostaw.

6. Państwa członkowskie lub wyznaczone właściwe organy ustanawiają odpowiednie mechanizmy mające zapewnić wydawanie, przekazywanie i unieważnianie gwarancji pochodzenia oraz dokładność, wiarygodność i zabezpieczenie przed nadużyciami tych gwarancji. []

7. Gwarancja pochodzenia określa co najmniej:

- a) źródło energii, z którego energia została wytworzona oraz daty rozpoczęcia i zakończenia jej wytwarzania;
- b) czy dotyczy ona:
 - (i) energii elektrycznej; czy
 - (ii) gazu, czy
 - (iii) energii stosowanej w celu ogrzewania lub chłodzenia;
- c) tożsamość, lokalizację, rodzaj i moc instalacji, w której wyprodukowano energię;
- d) czy instalacja korzystała ze wsparcia inwestycyjnego i czy jednostka energii korzystała w jakikolwiek inny sposób z krajowego systemu wsparcia oraz rodzaj systemu wsparcia;
- e) datę oddania instalacji do eksploatacji; oraz
- f) datę wydania, kraj wydania oraz niepowtarzalny numer identyfikacyjny.

W gwarancjach pochodzenia z instalacji o **mocy poniżej 50 kW** można podawać uproszczone informacje.

8. W przypadku gdy dostawca energii elektrycznej ma obowiązek udowodnić udział lub ilość energii ze źródeł odnawialnych w jego koszyku energetycznym do celów art. 3 dyrektywy 2009/72/WE, [] **może to zrobić, posługując się gwarancjami pochodzenia. W przypadku gdy państwa członkowskie wprowadziły stosowanie gwarancji pochodzenia w odniesieniu do innych rodzajów energii, dostawcy zawsze stosują do celów ujawniania informacji ten sam rodzaj gwarancji pochodzenia, jak ma to miejsce w odniesieniu do dostarczanej energii.** Podobnie gwarancje pochodzenia utworzone na podstawie art. 14 ust. 10 dyrektywy 2012/27/WE [] **można** wykorzystać jako dowód ilości energii wytworzonej przez wysokosprawne układy kogeneracyjne, w przypadku gdy taki dowód jest wymagany. **Do celów ust. 2, w przypadku gdy energia elektryczna wytwarzana jest za pomocą wysokosprawnych układów kogeneracyjnych wykorzystujących odnawialne źródła energii, może zostać wystawiona tylko jedna gwarancja pochodzenia określająca obie charakterystyki.** []

9. Państwa członkowskie uznają gwarancje pochodzenia wydane przez inne państwa członkowskie zgodnie z niniejszą dyrektywą wyłącznie w charakterze poświadczenia elementów, o których mowa w ust. 1 i ust. 7 lit. (a)–(f). Państwo członkowskie może odmówić uznania gwarancji pochodzenia wyłącznie wtedy, gdy ma uzasadnione wątpliwości co do jej dokładności, wiarygodności lub autentyczności. Dane państwo członkowskie powiadamia Komisję o odmowie uznania gwarancji, podając jej powody.

10. Jeżeli Komisja uzna, że odmowa uznania gwarancji pochodzenia jest nieuzasadniona, może przyjąć decyzję zobowiązującą państwo członkowskie do uznania gwarancji pochodzenia.

11. Państwa członkowskie nie uznają gwarancji pochodzenia wydanych przez państwo trzecie, z wyjątkiem przypadków gdy Komisja podpisała z tym państwem trzecim umowę w sprawie wzajemnego uznawania gwarancji pochodzenia wydanych w Unii i kompatybilnych systemów gwarancji pochodzenia utworzonych w tym państwie, **i to wyłącznie** w przypadku gdy prowadzony jest bezpośredni przywóz lub wywóz energii. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów [] **wykonawczych** zgodnie z art. 31 w celu wprowadzenia w życie tych umów.

12. Państwo członkowskie może wprowadzić, w zgodzie z prawem Unii, obiektywne, przejrzyste i niedyskryminujące kryteria dotyczące używania gwarancji pochodzenia, stosując się do zobowiązań ustanowionych w art. 3 ust. 9 dyrektywy 2009/72/WE.

[]

Artykuł 20

Dostęp do sieci i ich działanie

1. W odpowiednich przypadkach państwa członkowskie oceniają konieczność rozszerzenia istniejącej infrastruktury sieci gazowniczej, aby ułatwić integrację gazu z odnawialnych źródeł energii.
2. W odpowiednich przypadkach państwa członkowskie nakładają na operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych na swoim terytorium obowiązek publikowania przepisów technicznych zgodnie z art. 6 dyrektywy 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady²⁷, w szczególności w odniesieniu do zasad przyłączania do sieci, które obejmują wymagania dotyczące jakości, nawaniania i ciśnienia gazu. Państwa członkowskie nakładają również na operatorów systemów przesyłowych i dystrybucyjnych obowiązek publikacji taryf przyłączeniowych za przyłączanie odnawialnych źródeł gazu w oparciu o przejrzyste i niedyskryminacyjne kryteria.
3. W zależności od swojej oceny, włączonej do zintegrowanych planów krajowych w zakresie energii i klimatu na podstawie załącznika I do rozporządzenia [w sprawie zarządzania] i dotyczącej konieczności budowy nowej infrastruktury na potrzeby systemów lokalnego ogrzewania i chłodzenia wykorzystującego odnawialne źródła energii w celu osiągnięcia celu unijnego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 niniejszej dyrektywy, państwa członkowskie podejmują, w stosownych przypadkach, kroki na rzecz rozbudowy lokalnej infrastruktury ogrzewania w celu dostosowania się do rozwoju produkcji energii do ogrzewania i chłodzenia z dużych instalacji wykorzystujących biomasę, energię słoneczną i [] **energię otoczenia oraz odpadowe ciepło lub odpadowy chłód.**

²⁷ Dyrektywa 2003/55/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 czerwca 2003 r. dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylająca dyrektywę 98/30/WE (Dz.U. L 176 z 15.7.2003, s. 57).

Artykuł 21

Prosumenci energii ze źródeł odnawialnych

1. Państwa członkowskie gwarantują, że prosumenci energii ze źródeł odnawialnych []:

- a) mają prawo: [] **wytwarzać energię ze źródeł odnawialnych, również na własne potrzeby []**; **magazynować** i sprzedawać, w tym w drodze umów zakupu energii elektrycznej, za pośrednictwem **koncentratorów i dostawców energii elektrycznej**, nadwyżki produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych bez obciążenia nieproporcjonalnymi procedurami i [] opłatami **sieciowymi nieodzwierciedlającymi kosztów, co zapewni, że w adekwatny i wyważony sposób będą oni uczestniczyli w ogólnym podziale kosztów systemu []²⁸**;
- b) zachowują swoje prawa i **obowiązki** jako konsumenci;
- c) nie są uznawani za [] dostawców **energii elektrycznej** w rozumieniu **dyrektywy [w sprawie rynku wewnętrznego]** [] w odniesieniu do energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych [], którą **wytworzyli i zużyli na własne potrzeby []**; oraz
- d) **mogą [] otrzymać odpowiednie wynagrodzenie []** za samodzielnie wytworzoną energię elektryczną ze źródeł odnawialnych, którą wprowadzają do sieci, [] **odzwierciedlające wartość rynkową wprowadzonej energii elektrycznej oraz odpowiednie systemy wsparcia, o ile takowe są dostępne; oraz**
- e) **podlegają niedyskryminacyjnemu traktowaniu w odniesieniu do ich działalności, praw i obowiązków jako odbiorcy końcowi, wytwórcy, dostawcy lub, w stosownych przypadkach, jako inni uczestnicy rynku.**

[]

²⁸ Uwaga: zob. tekst dodany w motywie 53 dotyczący proporcjonalności opłat oraz wnioszek dotyczący rozporządzenia w sprawie energii elektrycznej – art. 16 dotyczący taryf sieciowych (bez zmian).

2. Państwa członkowskie gwarantują, że prosumenci energii ze źródeł odnawialnych zamieszkujący ten sam budynek wielorodzinny lub zajmujący ten sam lokal handlowy lub dzielony lokal usługowy bądź zamknięty system dystrybucyjny mogą – **bez uszczerbku dla mających zastosowanie kosztów sieci i innych odpowiednich kosztów, opłat i podatków** [] – ustalić między sobą sposób podziału energii ze źródeł odnawialnych, która jest wytwarzana w ich lokalu lub lokalach. [] Państwa członkowskie mogą mieć w swoim prawodawstwie krajowym różne przepisy dotyczące działających indywidualnie lub grupowo prosumenów energii ze źródeł odnawialnych.

3. Instalacją prosumenta energii ze źródeł odnawialnych może zarządzać strona trzecia, jeżeli chodzi o instalację, eksploatację, w tym pomiary, oraz konserwację.

Artykuł 22

Spoločności energetyczne działające w zakresie energii ze źródeł odnawialnych

1. Państwa członkowskie tworzą korzystne dla społeczności energetycznych działających w zakresie energii ze źródeł odnawialnych ramy regulacyjne zapewniające, by:

- a) społeczności energetyczne działające w zakresie energii ze źródeł odnawialnych były uprawnione do wytwarzania, zużywania, magazynowania i sprzedaży energii ze źródeł odnawialnych;
- b) ich udziałowcy lub członkowie byli osobami fizycznymi, organami lokalnymi, w tym gminnymi, lub MŚP;
- c) udział w społeczności energetycznej działającej w zakresie energii ze źródeł odnawialnych był dobrowolny;
- d) udziałowcy lub członkowie mieli prawo opuścić społeczność energetyczną działającą w zakresie energii ze źródeł odnawialnych;

- e) społeczności energetyczne działające w zakresie energii ze źródeł odnawialnych dostarczające energię, świadczące usługi koncentracji lub inne usługi komercyjne w zakresie energii podlegały przepisom odpowiednim dla takiej działalności;
 - f) społeczności energetyczne działające w zakresie energii ze źródeł odnawialnych były uprawnione do ustalania w ramach danej społeczności podziału energii ze źródeł odnawialnych wytworzonej przez jednostki produkcyjne będące własnością danej społeczności, z zastrzeżeniem przepisów niniejszego artykułu i przy zachowaniu praw i obowiązków członków wspólnoty jako konsumentów;
 - g) operator danego systemu dystrybucyjnego współpracował ze społecznościami energetycznymi działającymi w zakresie energii odnawialnej w celu ułatwienia transferów energii w ramach społeczności energetycznych działających w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, które nie będą wpływały na obowiązki społeczności energetycznych działających w zakresie energii odnawialnej lub ich członków, które mogą oni mieć jako strony odpowiedzialne za bilans, a w szczególności na ich odpowiedzialność finansową za spowodowane przez nich zakłócenia równowagi systemu;
 - h) społeczności energetyczne działające w zakresie energii ze źródeł odnawialnych podlegały sprawiedliwym, proporcjonalnym i przejrzystym procedurom, w tym w zakresie rejestracji i udzielania licencji, oraz ponosiły odzwierciedlające koszty opłaty sieciowe, jak również odpowiednie opłaty i podatki, co zapewni, że w adekwatny i wyważony sposób będą oni uczestniczyli w ogólnym podziale kosztów systemu;
 - i) społeczności energetyczne działające w zakresie energii ze źródeł odnawialnych miały w sposób niedyskryminacyjny dostęp do wszystkich rynków energii, zarówno bezpośrednio, jak i przez koncentrację;
 - j) społeczności energetyczne działające w zakresie energii ze źródeł odnawialnych podlegały niedyskryminacyjnemu traktowaniu w odniesieniu do ich działalności, praw i obowiązków jako odbiorcy końcowi, wytwórcy, dostawcy, operatorzy systemu dystrybucyjnego lub jako inni uczestnicy rynku.
2. Państwa członkowskie mogą w korzystnych ramach regulacyjnych, o których mowa w ust. 1, przewidzieć, że społeczności energetyczne działające w zakresie energii ze źródeł odnawialnych są otwarte na uczestnictwo transgraniczne.
 3. Bez uszczerbku dla przepisów o pomocy państwa państwa członkowskie uwzględniają specyfikę społeczności energetycznych działających w zakresie energii ze źródeł odnawialnych przy projektowaniu systemów wsparcia, aby umożliwić tym społecznościom ubieganie się o wsparcie na równych warunkach z innymi producentami.

Artykuł 23

Zwiększanie roli energii ze źródeł odnawialnych w instalacjach grzewczych i chłodniczych

1. W celu ułatwienia upowszechnienia energii ze źródeł odnawialnych w sektorze ciepłowniczym i chłodniczym każde państwo członkowskie dąży do podnoszenia [] udziału dostaw energii odnawialnej do instalacji grzewczych i chłodniczych **orientacyjnie o 1 punkt procentowy (pp) średnio rocznie w latach 2021-2025 i 2026-2030²⁹ [],** zaczynając od poziomu osiągniętego w 2020 r. [], wyrażonego jako krajowy udział w zużyciu energii końcowej i obliczonego według metodyki opisanej w art. 7, **bez uszczerbku dla akapitu czwartego poniżej.**

Państwa członkowskie mogą również zdecydować o uwzględnieniu wkładu ciepła i chłodu odpadowego, aby w jeszcze większym stopniu stymulować wydajność swoich systemów.

Państwa członkowskie, w których udział energii ze źródeł odnawialnych w ogrzewaniu i chłodzeniu przekracza 50 %, mogą liczyć każdy taki udział jako spełniający roczne zwiększenie udziału, o którym mowa w akapicie pierwszym.

[]

Państwa członkowskie mogą uwzględniać opłacalność przy podejmowaniu decyzji o wprowadzeniu środków w zakresie stosowania energii ze źródeł odnawialnych w ogrzewaniu i chłodzeniu, które odzwierciedlałyby strukturalne bariery wynikające z wysokiego udziału gazu ziemnego, chłodzenia i rozproszonej struktury rozmieszczenia skupisk ludzkich o niskiej gęstości zaludnienia. W przypadku gdyby środki te zaowocowały niższym średnim rocznym wzrostem, o którym mowa w akapicie pierwszym lub drugim, państwa członkowskie podają uzasadnienie z odniesieniem do zawartej w ich krajowych planach w zakresie energii i klimatu oceny przeprowadzonej zgodnie z art. 15 ust. 8.

2. Państwa członkowskie mogą wyznaczyć i ogłosić, na podstawie obiektywnych i niedyskryminacyjnych kryteriów, wykaz środków i podmiotów wykonawczych, takich jak dostawcy paliw, **organy publiczne lub zawodowe**, które przyczynią się do wzrostu, o którym mowa w ust. 1.

²⁹ **Uwaga: Aby zapewnić dobre tempo rozwoju dla ogrzewania i chłodzenia, średnia roczna byłaby obliczana oddzielnie dla obu okresów.**

3. Wzrost, o którym mowa w ust. 1, można osiągnąć, stosując **między innymi** jeden lub więcej następujących wariantów:

a) fizyczne wprowadzanie energii odnawialnej do energii i paliw energetycznych dostarczanych na potrzeby ogrzewania i chłodzenia;

b) bezpośrednie środki ograniczające zużycie paliw kopalnych, takie jak instalacja wysokosprawnych systemów ogrzewania i chłodzenia w budynkach lub wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych w przemysłowych procesach grzewczych i chłodniczych;

c) pośrednie środki ograniczające zużycie paliw kopalnych objęte zbywalnymi certyfikatami potwierdzającymi przestrzeganie zobowiązania poprzez wspieranie pośrednich środków ograniczających przez inny podmiot gospodarczy, taki jak niezależny instalator technologii odnawialnych lub przedsiębiorstwo usług energetycznych (ESCO) świadczące usługi w zakresie instalacji wykorzystujących energie odnawialne;

d) inne środki z zakresu polityki, w tym środki podatkowe lub inne zachęty finansowe.

4. Państwa członkowskie mogą korzystać z utrwalonych struktur w ramach krajowych systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej, o których mowa w art. 7 dyrektywy 2012/27/UE, w celu wdrażania i monitorowania środków, o których mowa w ust. 2.

5. W **przypadku** [] wyznaczenia podmiotów na podstawie ust. 2 **państwa członkowskie** zapewniają, by ich wkład był wymierny i możliwy do zweryfikowania oraz **by wyznaczone podmioty** [] składały co roku sprawozdanie [] dotyczące:

- a) całkowitej ilości energii dostarczonej do celów ogrzewania i chłodzenia;
- b) całkowitej ilości energii odnawialnej dostarczonej do celów ogrzewania i chłodzenia;
- c) udziału energii odnawialnej w całkowitej ilości energii dostarczonej do celów ogrzewania i chłodzenia; oraz
- d) rodzaju odnawialnego źródła energii.

[]

Artykuł 24

System lokalnego ogrzewania i chłodzenia

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby [] użytkownicy [] końcowi [] otrzymywali – w łatwo dostępny sposób, na przykład na stronach internetowych dostawców lub na rachunkach zgodnie z załącznikiem VIIa pkt 3 lit. b) [zmiany dyrektywy 2012/27/UE, COM(2016) 761] – informacje na temat efektywności energetycznej i udziału energii odnawialnej w ich systemach lokalnego ogrzewania i chłodzenia.

2. Państwa członkowskie ustanawiają niezbędne środki i warunki umożliwiające odbiorcom tych systemów lokalnego ogrzewania lub chłodzenia, które nie są „efektywnymi systemami ciepłowniczymi i chłodniczymi” w rozumieniu art. 2 pkt 41 dyrektywy 2012/27/UE:

[] **zakończenie umowy** w celu samodzielnego wytwarzania ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii[].

Zakończenie umowy [] może być uzależnione od odszkodowania za koszty bezpośrednio spowodowane odłączeniem oraz za niezamortyzowaną część aktywów koniecznych do dostarczenia ciepła lub chłodu do danego klienta.

3. Państwa członkowskie mogą ograniczyć prawo do [] **zakończenia umowy []** do odbiorców, którzy mogą udowodnić, że planowane alternatywne rozwiązanie w zakresie ogrzewania lub chłodzenia przyniesie znaczącą poprawę efektywności energetycznej. Ocena efektywności energetycznej alternatywnego rozwiązania może opierać się na świadectwie charakterystyki energetycznej według definicji zawartej w dyrektywie 2010/31/UE.

4. Państwa członkowskie ustanawiają niezbędne środki zapewniające, **by systemy lokalnego ogrzewania lub chłodzenia przyczyniały się do wzrostu, o którym mowa w art. 23 ust. 1, poprzez wdrożenie przynajmniej jednej z dwóch następujących opcji:**

a) Dążenie do zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii oraz źródeł odpadowego ciepła i chłodu w systemach lokalnego ogrzewania i chłodzenia o przynajmniej 1 punkt procentowy (pp) co roku, zaczynając od poziomu osiągniętego w 2020 r., wyrażonego w postaci udziału w końcowym zużyciu energii dla systemów lokalnego ogrzewania i chłodzenia, poprzez wdrożenie środków, co do których można się spodziewać, że spowodują taki roczny wzrost w latach o normalnych warunkach klimatycznych.

Państwa członkowskie, w których udział energii ze źródeł odnawialnych i odpadowego ciepła i chłodu w systemach lokalnego ogrzewania i chłodzenia przekracza 60 %, mogą liczyć każdy taki udział jako spełniający roczne zwiększenie udziału, o którym mowa w akapicie pierwszym.

Państwa członkowskie ustanawiają środki konieczne do wdrożenia w ich krajowych planach w zakresie energii i klimatu obowiązku zwiększenia określonego w ust. 4 lit. a).

b) **Zapewnienie, by operatorzy systemów lokalnego ogrzewania i chłodzenia byli zobowiązani do przyłączenia dostawców energii ze źródeł odnawialnych oraz odpadowego ciepła i chłodu lub musieli oferować podłączenie i zakup ciepła i chłodu wytworzonych z odnawialnych źródeł energii oraz odpadowego ciepła i chłodu od dostawców będących stroną trzecią, kiedy to operatorzy ci muszą:**

(i) **zaspokoić popyt ze strony nowych klientów i zareagować na wnioski od klientów złożone na podstawie ust. 2 lit. b);**

(ii) **zastąpić istniejące zdolności wytwarzania ciepła i chłodu; oraz**

(iii) **rozszerzyć istniejące zdolności wytwarzania ciepła i chłodu.**

5. [] **Kiedy realizowana jest opcja przedstawiona w ust. 4 lit. b), operator systemu lokalnego ogrzewania lub chłodzenia może odmówić przyłączenia i zakupu ciepła lub chłodu od [] dostawców będących stronami trzecimi, w przypadku gdy:**

a) **system nie ma wystarczającej przepustowości ze względu na inne dostawy ciepła lub chłodu, ciepła lub chłodu z odnawialnych źródeł energii bądź ciepła lub chłodu produkowanego przez wysokosprawne układy kogeneracyjne;**

b) **ciepło lub chłód dostarczane przez stronę trzecią nie spełnia parametrów technicznych niezbędnych do przyłączenia oraz zapewnienia niezawodnego i bezpiecznego funkcjonowania systemu lokalnego ogrzewania lub chłodzenia; lub**

c) **może wykazać, że łączny koszt dostarczenia ciepła lub chłodu do odbiorców końcowych byłby wyższy niż w przypadku niedostarczania ciepła lub chłodu od strony trzeciej dodanej do systemu.**

Państwa członkowskie zapewniają, by w przypadku gdy [] operator systemu lokalnego ogrzewania lub chłodzenia [] **odmówi przyłączenia dostawcy ciepła lub chłodu [], operator ten zgodnie z ust. 9 przekazał właściwemu organowi informację dotyczącą powodów odmowy, jak również warunków i środków, które [] należałoby wprowadzić w systemie, aby umożliwić takie przyłączenie.**

6. Kiedy realizowana jest opcja przedstawiona w ust. 4 lit. b), państwa członkowskie mogą zwolnić ze stosowania ust. 4 lit. b):

a) systemy lokalnego ogrzewania lub chłodzenia, **które są** „efektywnym systemem ciepłowniczym i chłodniczym” w rozumieniu art. 2 pkt 41 dyrektywy 2012/27/UE;

b) istniejące systemy lokalnego ogrzewania lub chłodzenia, **które na podstawie planu zatwierdzonego przez właściwy organ staną się do 2025 r. efektywne** w rozumieniu art. 2 pkt 41 dyrektywy 2012/27/UE;

c) systemy lokalnego ogrzewania i chłodzenia o całkowitej nominalnej mocy cieplnej poniżej 20 MW [].

7. Prawo do **zakończenia umowy** [] [] mogą stosować odbiorcy indywidualni, wspólne przedsiębiorstwa utworzone przez odbiorców lub strony działające w imieniu odbiorców. W przypadku budynków wielorodzinnych takie **zakończenie umowy** [] można przeprowadzić wyłącznie na poziomie całego budynku **zgodnie z obowiązującym prawem mieszkaniowym**.

8. Państwa członkowskie wymagają od operatorów systemu dystrybucji energii elektrycznej, aby nie rzadziej niż **co cztery lata** [] oceniali, we współpracy z operatorami systemów lokalnego ogrzewania lub chłodzenia na odpowiednim obszarze, potencjał systemów lokalnego ogrzewania lub chłodzenia pod względem zapewnienia usługi bilansującej i innych usług systemowych, w tym odpowiedzi odbioru i magazynowania nadwyżek energii elektrycznej wytwarzanej ze źródeł odnawialnych oraz aby oceniali, czy wykorzystanie zidentyfikowanego potencjału byłoby bardziej efektywne pod względem zasobów i kosztów niż rozwiązania alternatywne.

9. Państwa członkowskie [] zapewniają jasne określenie i egzekwowanie praw konsumentów oraz zasad eksploatacji systemów lokalnego ogrzewania i chłodzenia na podstawie niniejszego artykułu.

10. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o niestosowaniu ust. 2–9 niniejszego artykułu, jeżeli:

a) w dniu [wejście w życie niniejszej dyrektywy] udział systemów lokalnego ogrzewania i chłodzenia w ich ogólnym zużyciu energii na ogrzewanie i chłodzenie jest mniejszy niż 2 %;
lub

b) jeżeli zwiększają powyżej 2 % udział, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu, rozwijając nowe efektywne systemy ciepłownicze i chłodnicze, o których mowa w art. 2 pkt 41 dyrektywy 2012/27/UE, na podstawie swoich zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu lub na podstawie oceny, o której mowa w art. 15 ust. 8; lub

c) udział systemów, o których mowa w ust. 6 niniejszego artykułu, stanowi ponad 90 % całkowitej sprzedaży systemów lokalnego ogrzewania i chłodzenia w danym państwie członkowskim.

Artykuł 25

Zwiększanie roli energii odnawialnej w sektorze transportu

1. ☐ Aby zwiększyć stosowanie energii ze źródeł odnawialnych w sektorze transportu, każde państwo członkowskie ☐ wprowadza obowiązek, by dostawcy paliw do 2030 r. zapewnili 14-procentowy udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii dostarczonej w sektorze transportu, kierując się orientacyjnym kursem ustalonym przez dane państwo członkowskie i obliczonym według metody określonej w niniejszym artykule. Państwa członkowskie mogą zdecydować o uwzględnieniu w takim minimalnym udziale również wkładu pochodzącego z recyklingu paliw węglowych. Ustanawiając ten obowiązek, państwa członkowskie mogą wprowadzić zwolnienie lub rozróżnienie między różnymi dostawcami paliw i nośnikami energii przy zapewnieniu, aby zostały uwzględnione różny stopień zaawansowania i koszty technologii.

☐ W ramach tego całkowitego udziału ☐ wkład ☐ biopaliw i biogazu wyprodukowanych z surowców wymienionych w załączniku IX część A ma wynosić 1% w 2025 r., a ☐ ☐ następnie do 2030 r. wzrosnąć do przynajmniej ☐ 3%.

W ramach tego całkowitego udziału wkład energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych uznaje się za pięciokrotność jej wartości energetycznej w przypadku dostarczania do pojazdów drogowych.

Przy ustanawianiu obowiązku, o którym mowa w akapitach pierwszym i drugim, w celu zapewnienia osiągnięcia wyznaczonego w nich udziału państwa członkowskie mogą to uczynić poprzez, między innymi, obowiązki dotyczące energii ze źródeł odnawialnych lub inne środki dotyczące wielkości, wartości energetycznej lub ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, pod warunkiem że zostanie wykazane, że udziały określone w akapitach pierwszym i drugim zostały osiągnięte.

Do celu wykazania spełnienia obowiązku określonego w akapitach pierwszym i drugim [] państwa członkowskie mogą przyjąć, że wkład biopaliw i biogazu wytworzonych z surowców wymienionych w załączniku IX odpowiada dwukrotności ich wartości energetycznej.

Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych wynikające ze stosowania odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego i pochodzących z recyklingu paliw węglowych ma w dniu 1 stycznia 2021 r. wynosić co najmniej 70 %.

Do obliczenia końcowego zużycia brutto energii ze źródeł odnawialnych w danym państwie członkowskim ustalonego w art. 7 oraz udziału określonego w akapicie pierwszym niniejszego artykułu każde państwo członkowskie zapewnia, by udział energii z paliw odnawialnych produkowanych z roślin spożywczych lub pastewnych nie przekraczał 7 % zużycia energii w transporcie drogowym i kolejowym. [] Państwa członkowskie mogą ustanowić niższy limit i wprowadzić do celów art. 26 ust. 1 rozróżnienie między różnymi rodzajami biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy produkowanych z roślin spożywczych i pastewnych – w oparciu o kategorie określone w załączniku VIII – np. ustalając niższy limit wkładu z paliw na bazie roślin spożywczych lub pastewnych wyprodukowanych z roślin oleistych z uwzględnieniem skutków pośredniej zmiany użytkowania gruntów. W przypadku gdy państwo członkowskie zdecyduje się ograniczyć wkład biopaliw wytworzonych z roślin spożywczych i paszowych do poziomu poniżej 7%, państwo to może odpowiednio zmniejszyć ogólny udział, o którym mowa w art. 26 ust. 1 akapit pierwszy.

Do celów wyliczenia udziałów, o których mowa w akapitach [] pierwszym i drugim [], zastosowanie mają następujące przepisy:

- a) do obliczenia mianownika, tj. wartości energetycznej paliw w transporcie drogowym i kolejowym dostarczanych do celów zużycia lub wykorzystania na rynku, uwzględnia się: benzynę, olej napędowy, gaz ziemny, biopaliwa, biogaz, [] odnawialne ciekłe i gazowe paliwa transportowe pochodzenia niebiologicznego, [] oraz energię elektryczną **dostarczane do transportu drogowego i kolejowego []**;

- b) do obliczenia licznika, tj. **ilości energii ze źródeł odnawialnych zużytej w transporcie do celów akapitu pierwszego**, uwzględnia się wartość energetyczną **wszystkich rodzajów energii ze źródeł odnawialnych** [] dostarczanych do wszystkich sektorów transportu oraz energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych dostarczanej do transportu drogowego i kolejowego []. **Pochodzące z recyklingu paliwa węglowe uwzględnia się, jeśli dane państwo członkowskie tak zdecyduje.**

Do obliczenia licznika **państwa członkowskie mogą ograniczyć** wkład biopaliw i biogazu wytworzonych z surowców wymienionych w załączniku IX część B [], **biorąc pod uwagę dostępność surowców wymienionych w załączniku IX część B** []. Za wkład paliw dostarczanych w sektorach lotniczym i morskim uznaje się ich wartość energetyczną pomnożoną przez 1,2.

[]

- c) do celów obliczenia zarówno licznika, jak i mianownika należy stosować wartości dotyczące wartości energetycznej paliw transportowych określone w załączniku III. W celu określenia wartości energetycznej paliw transportowych niewymienionych w załączniku III państwa członkowskie stosują odpowiednie normy europejskich organizacji normalizacyjnych dotyczące ustalania wartości opałowych paliw. W przypadku gdy nie przyjęto w tym celu norm europejskich organizacji normalizacyjnych, stosuje się odpowiednie normy ISO.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia zgodnie z art. 32 aktów delegowanych dotyczących dostosowania wartości energetycznej paliw transportowych określonych w załączniku III do postępu naukowo-technicznego.

[]

3. W celu ustalenia udziału energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych na potrzeby ust. 1 można zastosować średni udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w Unii albo udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w państwie członkowskim, w którym dostarczana jest energia elektryczna, według pomiarów z dwóch lat poprzedzających rok, którego dotyczy obliczenie. []

Udział energii odnawialnej w ciekłych i gazowych paliwach transportowych jest ustalany na podstawie udziału energii odnawialnej w całkowitym poborze energii wykorzystywanej do produkcji paliwa.

Do celów niniejszego ustępu zastosowanie mają następujące warunki:

a) jeżeli energia elektryczna jest wykorzystywana do produkcji odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego bezpośrednio albo do wytwarzania produktów pośrednich, w celu ustalenia udziału energii odnawialnej można wykorzystać średni udział energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w Unii albo udział energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w państwie produkcji, według pomiarów z dwóch lat poprzedzających rok, którego dotyczy obliczenie. []

Energia elektryczna uzyskana z bezpośredniego podłączenia do instalacji wytwarzającej energię odnawialną, która (i) rozpoczyna działanie później niż instalacja produkująca odnawialne ciekłe lub gazowe paliwo transportowe pochodzenia niebiologicznego lub w tym samym czasie oraz [] (ii) nie jest podłączona do sieci [] **lub jest podłączona do sieci, ale można wykazać, że stosowna energia elektryczna została dostarczona bez pobierania energii elektrycznej z sieci**, może być jednak w całości zaliczana jako odnawialna energia elektryczna do celów produkcji tego odnawialnego ciekłego lub gazowego paliwa transportowego pochodzenia niebiologicznego.

Ponadto, [] energia elektryczna, która została pobrana z sieci, [] może zostać zaliczona jako całkowicie pochodząca ze źródeł odnawialnych, jeśli ta energia elektryczna jest wytwarzana wyłącznie z odnawialnych źródeł energii, [] oraz:

a) wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych zostałoby ograniczone, gdyby nie została ona zużyta przez dany obiekt; lub

b) wykazano pochodzenie ze źródeł odnawialnych oraz spełnienie wszelkich innych odpowiednich kryteriów [] zapewniające, że o stwierdzenie pochodzenia tej energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych występuje się tylko raz i tylko w jednym sektorze będącym odbiorcą końcowym.

Komisja przyjmuje zgodnie z art. 31 akt wykonawczy w celu ustanowienia wspólnej europejskiej metodyki, zawierający szczegółowe zasady dotyczące spełnienia przez podmioty gospodarcze do grudnia 2021 r. wymogów określonych w niniejszym akapicie.

[]

3a. W celu zminimalizowania ryzyka, że pojedyncze partie surowców będą zaliczane więcej niż jednej raz w Unii, państwa członkowskie i Komisja zacieśniają współpracę pomiędzy krajowymi systemami oraz między krajowymi systemami a dobrowolnymi systemami i weryfikatorami utworzonymi na podstawie art. 27, obejmującą w stosownych przypadkach wymianę danych. W przypadku gdy właściwy organ podejrzewa lub stwierdzi nadużycie, informuje w stosownych przypadkach pozostałe państwa członkowskie o tym problemie.

4. Komisja [] zapewnia, by [] została utworzona baza danych umożliwiająca śledzenie ciekłych i gazowych paliw transportowych, które kwalifikują się, by zaliczyć je do licznika określonego w ust. 1 lit. b) lub uwzględnić do celów, o których mowa w art. 26 ust. 1 lit. a), b) i c); państwa członkowskie wymagają natomiast, aby odpowiednie podmioty gospodarcze wprowadzały do nich informacje o przeprowadzonych transakcjach oraz o właściwościach tych [] paliw pod względem zrównoważonego rozwoju, w tym o emisjach gazów cieplarnianych w całym cyklu życia tych paliw, począwszy od miejsca produkcji do dostawcy wprowadzającego paliwa do obrotu. Państwa członkowskie mogą ustanowić krajową bazę danych, która będzie połączona z bazą utworzoną przez Komisję, co zapewni, że wprowadzone informacje będą przekazywane natychmiast.

Dostawcy paliwa wprowadzają informacje niezbędne do weryfikacji zgodności z wymogami określonymi w ust. 1 akapit pierwszy.

[]

5. Państwa członkowskie mają dostęp do tej bazy danych i wprowadzają środki służące zapewnieniu, aby w każdym państwie członkowskim podmioty gospodarcze wprowadzały do niej prawidłowe informacje. Komisja wprowadza wymóg, by systemy podlegające decyzji zgodnie z art. 27 ust. 4 weryfikowały zgodność z niniejszym wymogiem przy sprawdzaniu zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju dla biopaliw i biopłynów i paliw z biomasy.

Za pomocą aktów wykonawczych przyjętych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 31, Komisja określi szczegółowe przepisy dla podmiotów gospodarczych dotyczące spełnienia wymogu określonego w ust. 4 oraz w niniejszym ustępie, w tym niezależnego audytu i specyfikacji technicznych przekazywania informacji z krajowych baz danych do bazy danych Komisji określonej w ust. 4.

6. Komisja jest uprawniona do przyjmowania [] zgodnie z art. 31 [] aktów **wykonawczych** dotyczących [] określenia metodyki wyznaczania udziału biopaliwa będącego produktem przetwarzania we wspólnym procesie biomasy i paliw kopalnych **oraz** doprecyzowania metodyki oceny ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, uzyskanego dzięki odnawialnym ciekłym i gazowym paliwom transportowym pochodzenia niebiologicznego [] **oraz pochodzącym z recyklingu paliwom węglowym. Komisja przyjmie taką metodykę nie później niż w grudniu 2021 r.**

6a. Komisja jest uprawniona do zmiany wykazu surowców w załączniku IX części A i B polegającej na dodaniu surowców, lecz nie na usunięciu ich z wykazu. Surowce, które mogą być przetwarzane wyłącznie w technologiach zaawansowanych, dodaje się do załącznika IX część A, natomiast surowce, które mogą zostać przetworzone na biopaliwa w technologiach rozwiniętych, dodaje się do załącznika IX część B.

Każdy akty wykonawczy zmieniający wykaz surowców w częściach A lub B jest oparty na analizie potencjału danego surowca jako materiału do produkcji biopaliw, z uwzględnieniem:

- (i) zasad hierarchii odpadów ustanowionej w dyrektywie 2008/98/WE;**
- (ii) unijnych kryteriów zrównoważonego rozwoju określonych w art. 27;**
- (iii) [] istotnych zakłóceń na rynkach produktów (ubocznych), odpadów lub pozostałości;**
- (iv) potencjału znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w porównaniu z paliwami kopalnymi; oraz**
- (v) negatywnego wpływu na środowisko i bioróżnorodność.**

Co dwa lata Komisja przeprowadza analizę wykazu surowców w załączniku IX części A i B w celu dodania surowców według zasad określonych w niniejszym ustępie. Pierwsza analiza zostanie przeprowadzona nie później niż 6 miesięcy po [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy].

7. Do dnia 31 grudnia 2025 r., w kontekście odbywającej się co dwa lata oceny postępów dokonanych na podstawie rozporządzenia [w sprawie zarządzania], Komisja ocenia, czy obowiązek określony w ust. 1 służy skutecznemu pobudzeniu innowacji i sprzyja obniżaniu emisji gazów cieplarnianych oraz czy mające zastosowanie wymogi w zakresie obniżania emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do biopaliw i biogazu są odpowiednie. W stosownych przypadkach Komisja przedstawia propozycję modyfikacji obowiązku określonego w ust. 1.

Artykuł 26

Kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy

1. Energię z biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy uwzględnia się do celów, o których mowa w lit. a), b) i c) niniejszego ustępu, tylko wtedy, gdy spełniają one kryteria zrównoważonego rozwoju określone w ust. 2–6 oraz kryteria ograniczania emisji gazów cieplarnianych określone w ust. 7 niniejszego artykułu:

- a) wkład w realizację unijnego celu i w udział energii odnawialnej w państwach członkowskich;
- b) kontrola spełnienia obowiązku stosowania energii ze źródeł odnawialnych, w tym **obowiązku []** określonego w art. [] 25;
- c) kwalifikowalność do wsparcia finansowego wykorzystania biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy.

Aby jednak biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy wyprodukowane z odpadów lub pozostałości innych niż odpady lub pozostałości rolnicze, akwakultury i leśne były uwzględniane do celów, o których mowa w lit. a), b) i c) niniejszego ustępu, muszą spełniać jedynie kryteria ograniczania emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w ust. 7 niniejszego artykułu. Przepis ten stosuje się również do odpadów i pozostałości, które, zanim zostaną przetworzone w biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy, najpierw są przetwarzane w produkt. **Energia elektryczna, ciepło i chłód wytworzone z odpadów miejskich nie podlegają określonym w ust. 7 kryteriom zmniejszania emisji gazów cieplarnianych.**

Paliwa z biomasy muszą spełniać kryteria dotyczące zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych określone w ust. 2–7 [] w przypadku, gdy są stosowane w instalacjach wytwarzających energię elektryczną, energię ciepłą lub chłodniczą bądź paliwa, o [] **całkowitej nominalnej mocy cieplnej** wynoszącej co najmniej 20 MW w przypadku stałych paliw z biomasy lub o [] **całkowitej nominalnej mocy cieplnej** wynoszącej co najmniej [] 2 MW w przypadku gazowych paliw z biomasy. [] **Państwa członkowskie mogą stosować kryteria dotyczące zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do instalacji o niższej mocy w paliwie.**

Kryteria dotyczące zrównoważonego rozwoju określone w ust. 2–6 oraz kryteria dotyczące ograniczenia emisji gazów cieplarnianych określone w ust. 7 mają zastosowanie bez względu na geograficzne pochodzenie biomasy.

2. Biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy produkowane z biomasy rolniczej uwzględnione dla celów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), nie pochodzą z surowców uzyskanych z terenów o wysokiej wartości bioróżnorodności, czyli terenów, które w styczniu 2008 r. lub później posiadały następujący status, niezależnie od tego, czy posiadają go nadal:

a) lasy pierwotne i inne zalesione grunty, czyli lasy i inne zalesione grunty z gatunkami rodzimymi, gdzie nie istnieją wyraźnie widoczne ślady działalności człowieka, a procesy ekologiczne nie zostały w istotny sposób zaburzone;

b) obszary wyznaczone:

(i) do celów ochrony przyrody na mocy prawa lub przez właściwy organ; lub

(ii) do ochrony rzadkich, zagrożonych lub poważnie zagrożonych ekosystemów lub gatunków, uznawanych za takie na mocy umów międzynarodowych lub zawartych w wykazach sporządzanych przez organizacje międzyrządowe lub Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody, pod warunkiem uznania ich zgodnie z art. 27 ust. 4 akapit pierwszy,

chyba że przedstawiono dowody, że produkcja tych surowców nie narusza tych celów ochrony przyrody;

c) obszary trawiaste o wysokiej bioróżnorodności, [] czyli:

(i) naturalne, czyli obszary trawiaste, które pozostaną obszarami trawiastymi, jeśli nie dojdzie do interwencji człowieka i które zachowują naturalny skład gatunkowy oraz cechy i procesy ekologiczne; lub

(ii) nienaturalne, czyli obszary trawiaste, które przestaną być obszarami trawiastymi w braku interwencji człowieka i które są bogate gatunkowo i nie są zdegradowane oraz zostały zidentyfikowane przez odpowiedni właściwy organ jako obszary o wysokiej bioróżnorodności, chyba że udowodnione zostanie, iż zbiory surowców są konieczne, aby zachować ich status obszarów trawiastych o wysokiej bioróżnorodności.

Komisja może **ustalić dalsze []** kryteria w celu określenia, które obszary trawiaste zostaną objęte przepisami lit. c), za pomocą aktów wykonawczych przyjętych według procedury sprawdzającej, o której mowa w art. 31 ust. 2.

3. Biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy produkowane z biomasy rolniczej uwzględnione dla celów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), nie pochodzą z surowców uzyskanych z terenów zasobnych w pierwiastek węgla, czyli terenów, które styczeń 2008 r. posiadały jeden z następujących statusów, ale już go nie posiadają:

a) tereny podmokłe, czyli tereny pokryte lub nasączone wodą stale lub przez znaczną część roku;

b) obszary stale zalesione, czyli obszary obejmujące więcej niż jeden ha z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i z pokryciem powierzchni przez korony drzew powyżej 30 %, lub drzewami, mogącymi osiągnąć te progi in situ;

c) obszary obejmujące więcej niż jeden ha z drzewami o wysokości powyżej pięciu metrów i z pokryciem powierzchni przez korony drzew pomiędzy 10 % a 30 %, lub drzewami, mogącymi osiągnąć te progi in situ, chyba że przedstawiono dowody, że obszar przed i po przekształceniu ma taką ilość pierwiastka węgla, że przy zastosowaniu metodologii określonej w części C załącznika V byłyby spełnione warunki określone w ust. 7 niniejszego artykułu.

Przepisy niniejszego ustępu nie mają zastosowania, jeżeli w czasie pozyskania surowców teren posiadał ten sam status co w styczniu 2008 r.

4. Biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy wyprodukowanych z biomasy rolniczej uwzględnianych dla celów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), nie wytwarza się z surowców pozyskanych z terenów, które były torfowiskami w styczniu 2008 r., **chyba że przedstawiono dowody, że przy uprawie i pozyskiwaniu tych surowców nie stosowano melioracji uprzednio niemeliorowanych gleb.**

5. Biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy produkowane z biomasy leśnej uwzględnione do celów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), spełniają następujące wymogi dotyczące zminimalizowania ryzyka użycia [] paliwa produkowanego z biomasy leśnej **pochodzącej z produkcji niespełniającej kryteriów zrównoważonego rozwoju:**

a) państwo, w którym biomasa leśna została pozyskana, posiada krajowe lub regionalne przepisy obowiązujące w dziedzinie pozyskiwania biomasy, a także systemy monitorowania i egzekwowania istniejących przepisów zapewniających:

(i) [] **legalność operacji pozyskiwania;**

(ii) regenerację lasu na obszarach, z których pozyskiwano biomasę [];

(ii) ochronę obszarów **wyznaczonych do celów ochrony przyrody na mocy prawa lub przez właściwy organ []**, w tym terenów podmokłych i torfowisk [];

(iv) **uwzględnienie** wpływu pozyskiwania biomasy leśnej na jakość gleby i różnorodność biologiczną;

[]

b) jeżeli dowody, o których mowa w akapicie pierwszym, nie są dostępne, biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy produkowane z biomasy leśnej są uwzględniane do celów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), o ile na poziomie leśnych **obszarów pozyskiwania** [] istnieją systemy zarządzania zapewniające []:

(i) [] **legalność operacji pozyskiwania;**

(ii) regenerację lasu na obszarach, z których pozyskiwano biomasę [];

(iii) ochronę obszarów **wyznaczonych prawem lub przez odpowiedni właściwy organ do celów ochrony przyrody** [], w tym terenów podmokłych i torfowisk, **chyba że zostaną przedstawione dowody, że pozyskiwanie danego surowca nie kłóci się z tymi celami ochrony przyrody;**

(iv) **uwzględnienie** wpływu pozyskiwania biomasy leśnej na jakość gleby i różnorodność biologiczną.

[]

6. Biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy produkowane z biomasy leśnej [] uwzględniane do celów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), [] **spełniają** [] następujące wymogi dotyczące użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF):

a) państwo lub regionalna organizacja integracji gospodarczej pochodzenia biomasy leśnej:

(i) są stronami porozumienia paryskiego i je ratyfikowały;

(ii)wniosły ustalony na szczeblu krajowym wkład (NDC) do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC), obejmujący emisje i pochłanianie z rolnictwa, leśnictwa i użytkowania gruntów, dzięki czemu albo zmiany w zasobach węgla powiązane z pozyskiwaniem biomasy są zaliczane na poczet zobowiązania danego państwa do redukcji lub ograniczenia emisji gazów cieplarnianych zgodnego z NDC, albo istnieją krajowe lub regionalne przepisy, zgodne z art. 5 porozumienia paryskiego, mające zastosowanie w obszarze pozyskiwania w celu ochrony i zwiększenia zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku węgla;

(iii) dysponują krajowym systemem zgłaszania emisji gazów cieplarnianych i ich pochłaniania z użytkowania gruntów, w tym leśnictwa i rolnictwa, spełniającym wymogi określone w decyzjach przyjętych na podstawie Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz porozumienia paryskiego;

b) jeżeli dowody, o których mowa w **lit. a)** [], nie są dostępne, biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy produkowane z biomasy leśnej są uwzględniane do celów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), o ile na poziomie leśnego **obszaru pozyskiwania** [] istnieją systemy zarządzania, dzięki którym **dlugoterminowo** utrzymany jest poziom zasobów węgla i pochłaniaczy dwutlenku w ekosystemach leśnych.

Komisja może ustalić operacyjne **wytyczne dotyczące** [] dowodów do celów wykazania zgodności z wymogami określonymi w ust. 5 i 6 za pomocą aktów wykonawczych przyjmowanych w drodze procedury sprawdzającej, o której mowa w art. 31 ust. 2.

Do dnia 31 grudnia **2026 r.** [] Komisja oceni na podstawie dostępnych danych, czy kryteria określone w ust. 5 i 6 skutecznie minimalizują ryzyko wykorzystania biomasy leśnej [] **pochodzącej z produkcji niespełniającej kryteriów zrównoważonego rozwoju** i spełniają wymogi LULUCF. W stosownych przypadkach Komisja przedstawi propozycję modyfikacji wymogów określonych w ust. 5 i 6.

7. Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych dzięki wykorzystaniu biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy uwzględnionych dla celów, o których mowa w ust. 1, wynosi:

- a) co najmniej 50 % w przypadku biopaliw, **biogazu zużywanego w transporcie** i biopłynów produkowanych w instalacjach działających w dniu 5 października 2015 r. lub wcześniej;
- b) co najmniej 60 % w przypadku biopaliw, **biogazu zużywanego w transporcie** i biopłynów produkowanych w instalacjach uruchomionych po dniu 5 października 2015 r.;
- c) co najmniej 70 % w przypadku biopaliw, **biogazu zużywanego w transporcie** i biopłynów produkowanych w instalacjach uruchomionych po dniu 1 stycznia 2021 r.;
- d) co najmniej [] 70 % w przypadku energii elektrycznej, cieplnej i chłodniczej produkowanej z paliw z biomasy wykorzystywanych w instalacjach uruchomionych po dniu 1 stycznia 2021 r. oraz [] 75 % w przypadku instalacji uruchomionych po dniu 1 stycznia 2026 r.

Instalację uznaje się za działającą od momentu rozpoczęcia fizycznej produkcji biopaliw lub biopłynów oraz energii elektrycznej, cieplnej i chłodniczej w przypadku paliw z biomasy.

Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, które wynika z wykorzystania biopaliw, biopłynów oraz paliw z biomasy wykorzystywanych w instalacjach wytwarzających energię do ogrzewania, chłodzenia i energię elektryczną, oblicza się zgodnie z art. 28 ust. 1.

8. Energia elektryczna ze **współspalania** paliw z biomasy produkowana w instalacjach o [] **całkowitej nominalnej mocy cieplnej** równej lub przekraczającej **75 [] MW** jest uwzględniana do celów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), wyłącznie w sytuacji, gdy jest ona produkowana przy zastosowaniu technologii wysokosprawnej kogeneracji według definicji zawartej w art. 2 pkt 34 dyrektywy 2012/27/UE, **wychwytywania i składowania węgla z biomasy lub innych działań w zakresie rozwoju emisji negatywnych przyczyniających się do znacznego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.**

Do celów ust. 1 lit. a) i b) niniejszy przepis ma zastosowanie tylko do instalacji uruchomionych po dniu [3 years from date of adoption of this Directive] r. Do celów ust. 1 lit. c) niniejszy przepis pozostaje bez uszczerbku dla wsparcia publicznego udzielanego w ramach programów zatwierdzonych do dnia [3 years after date of adoption of this Directive] r.

Akapit pierwszy nie ma zastosowania do energii elektrycznej z instalacji będących przedmiotem szczególnego powiadomienia przekazanego Komisji przez państwo członkowskie, wynikającego z należyście uzasadnionego zagrożenia dla bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej. Po ocenie powiadomienia Komisja podejmuje decyzję z uwzględnieniem elementów w nim zawartych.

9. Do celów, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c), i **bez uszczerbku dla art. 25 ust. 1** państwa członkowskie [] [] **nie odmawiają – z innych powodów dotyczących zrównoważonego rozwoju – uwzględnienia biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy []** uzyskanych zgodnie z niniejszym artykułem. **Przepis ten pozostaje bez uszczerbku dla wsparcia publicznego udzielanego w ramach programów zatwierdzonych przed dniem [data wejścia w życie niniejszej dyrektywy].**

9a. Do celów, o których mowa w ust. 1 lit. c), państwa członkowskie mogą odstąpić od kryteriów dotyczących zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych zawartych w ust. 1–7 niniejszego artykułu oraz od wymogów w zakresie efektywności energetycznej zawartych w ust. 8 niniejszego artykułu, przyjmując inne kryteria dotyczące zrównoważonego rozwoju, ograniczania emisji gazów cieplarnianych oraz wymogów w zakresie efektywności energetycznej, mające zastosowanie do:

a) instalacji położonych w regionach najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 TFUE, w zakresie, w jakim zakłady te wytwarzają energię elektryczną lub ogrzewanie lub chłodzenie z paliw z biomasy; oraz

b) paliw z biomasy stosowanych w instalacjach, o których mowa w lit. a), niezależnie od miejsca pochodzenia tej biomasy, pod warunkiem że kryteria takie są obiektywnie uzasadnione z uwagi na zapewnienie danemu regionowi najbardziej oddalonemu sprawnego przejścia do kryteriów dotyczących zrównoważonego rozwoju, kryteriów ograniczenia emisji gazów cieplarnianych oraz wymogów w zakresie efektywności energetycznej zawartych w ust. 1–8 niniejszego artykułu, a co za tym idzie – zachęcania do przejścia z paliw kopalnych na zrównoważone paliwa z biomasy.

[]

Artykuł 27

Weryfikacja zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych []

1. W przypadku gdy biopaliwa, biopłyny, [] paliwa z biomasy **lub inne paliwa, które kwalifikują się, by zaliczyć je do licznika określonego w art. 25 ust. 1 lit. b)**, mają zostać uwzględnione dla celów, o których mowa w art. 23 i 25 oraz w art. 26 ust. 1 lit. a), b) i c), państwa członkowskie wymagają od podmiotów gospodarczych wykazania spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, określonych w art. 26 ust. 2–7. W tym celu państwa członkowskie wymagają od podmiotów gospodarczych stosowania systemu bilansu masy, który:

- a) umożliwia mieszanie – np. w kontenerze, w zakładzie przetwórczym lub logistycznym, w infrastrukturze lub obiekcie do przesyłu lub dystrybucji – partii surowców lub [] paliw o różnych właściwościach pod względem zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych;
- b) dopuszcza mieszanie partii surowców o różnej wartości energetycznej w celu dalszego przetworzenia, pod warunkiem że wielkość partii jest dostosowana do ich wartości energetycznej;
- c) wymaga, aby informacje na temat właściwości dotyczących zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, a także wielkości partii, o których mowa w lit. a), pozostały przypisane mieszance; oraz

d) stanowi, że suma wszystkich partii wycofanych z mieszanki jest opisana jako posiadająca te same właściwości dotyczące zrównoważonego rozwoju i w takich samych ilościach jak suma wszystkich partii dodanych do mieszanki oraz zawiera wymóg, aby bilans ten został uzyskany w odpowiednim czasie.

System bilansu masy zapewnia ponadto, by każda dostawa była [] uwzględniana tylko raz w art. 7 ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) lub c), do celów obliczania końcowego zużycia brutto energii ze źródeł odnawialnych oraz by podawane były informacje, czy na rzecz produkcji danej dostawy udzielono wsparcia oraz jaki jest rodzaj systemu wsparcia.

2. W przypadku gdy partia jest przetwarzana, informacje o właściwościach partii pod względem zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych koryguje się i przypisuje produktowi według następujących zasad:

a) jeżeli w procesie przetwarzania partii surowca powstaje tylko jeden produkt, który jest przeznaczony do produkcji biopaliw, biopłynów [] paliw z biomasy, **odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego lub [] pochodzących z recyklingu paliw węglowych** wielkość partii i powiązane wartości zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych koryguje się z zastosowaniem współczynników przeliczeniowych odzwierciedlających stosunek masy produktu przeznaczonego do produkcji biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy do masy surowca wprowadzonego do procesu;

b) jeżeli w procesie przetwarzania partii surowca powstaje więcej niż jeden produkt, który jest przeznaczony do produkcji biopaliw, biopłynów [] paliw z biomasy, **odnawialnych ciekłych i gazowych paliw transportowych pochodzenia niebiologicznego lub [] pochodzących z recyklingu paliw węglowych**, do każdego produktu stosuje się oddzielny współczynnik przeliczeniowy i osobny bilans masowy.

3. Państwa członkowskie podejmują środki, aby zagwarantować, że podmioty gospodarcze przedkładają wiarygodne informacje dotyczące zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonymi w **art. 25 ust. 6 i** w art. 26 ust. 2–7 i udostępniają państwom członkowskim, na ich wniosek, dane wykorzystane do opracowania tych informacji. Państwa członkowskie wymagają od podmiotów gospodarczych zapewnienia odpowiedniego standardu niezależnego audytu przedłożonych informacji oraz dostarczenia dowodów dokonania tej czynności. **W celu zachowania zgodności z art. 26 ust. 5 lit. a) i art. 26 ust. 6 lit. a) w odniesieniu do biomasy leśnej może być stosowany audyt wewnętrzny lub audyt drugiej strony do pierwszego punktu gromadzenia biomasy.** W ramach audytu kontroluje się, czy systemy stosowane przez podmioty gospodarcze są dokładne, wiarygodne i zabezpieczone przed nadużyciami. Ocenia się również częstotliwość i metodykę pobierania próbek i solidność danych.

Obowiązki ustanowione w tym ustępie mają zastosowanie bez względu na to, czy biopaliwa, biopłyny, [] paliwa z biomasy, **odnawialne ciekłe i gazowe paliwa transportowe pochodzenia niebiologicznego i pochodzące z recyklingu paliwa węglowe** są produkowane w obrębie Unii czy importowane.

Państwa członkowskie przekazują Komisji w zagregowanej formie informacje, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu. Komisja publikuje te informacje w skróconej formie na platformie sprawozdawczości elektronicznej, o której mowa w art. 24 rozporządzenia [w sprawie zarządzania], zachowując poufny charakter szczególnie chronionych informacji handlowych.

4. Komisja może zdecydować, że dobrowolne krajowe lub międzynarodowe systemy ustanawiające normy dla wytwarzania [] **biopaliw, biopłynów, paliw z biomasy lub innych paliw kwalifikujących się do zaliczenia w poczet licznika określonego w art. 25 ust. 1 lit. b) mają podawać dokładne dane dotyczące ograniczania emisji gazów cieplarnianych do celów art. 25 i art. 26 ust. 7 lub wykazać, że zachowano przepisy określone w art. 25 ust. 3, 4 i 5, lub wykazać, że partie biopaliw, biopłynów lub paliw z biomasy spełniają kryteria zrównoważonego rozwoju określone w art. 26 ust. 2, 3, 4, 5 i 6 []**. W celu wykazania, że wymogi określone w art. 26 ust. 5 i 6 w odniesieniu do biomasy są spełnione, operatorzy mogą zdecydować o bezpośrednim dostarczeniu wymaganych dowodów na poziomie **obszaru pozyskiwania** []. Komisja może również uznać obszary przeznaczone do ochrony rzadkich, zagrożonych lub silnie zagrożonych ekosystemów lub gatunków uznanych za takie na mocy umów międzynarodowych lub zawartych w wykazach sporządzanych przez organizacje międzyrządowe lub Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody do celów art. 26 ust. 2 lit. b) ppkt (ii).

Komisja może zdecydować, że wspomniane systemy zawierają dokładne informacje o środkach zastosowanych do celów ochrony gleby, wody i powietrza, rekultywacji terenów zdegradowanych, unikania nadmiernego zużycia wody na obszarach, na których jest ona dobrem rzadkim, oraz do celów certyfikacji biopaliw i biopłynów o niskim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów.

5. Komisja przyjmuje decyzje na mocy ust. 4 wyłącznie wtedy, gdy przedmiotowy system spełnia odpowiednie normy wiarygodności, przejrzystości i niezależności audytu **oraz daje odpowiednie gwarancje, że nie zmodyfikowano ani nie usunięto żadnych materiałów w sposób zamierzony, tak by partia lub jej część mogły zostać objęte załącznikiem IX**. W odniesieniu do systemów pomiarów ograniczenia emisji gazów cieplarnianych spełniają one również wymogi dotyczące metodyki określone w załączniku V lub załączniku VI . Wykazy terenów o dużej bioróżnorodności, o których mowa w art. 26 ust. 2 lit. b) ppkt (ii), spełniają odpowiednie standardy obiektywności i spójności z normami uznanymi w skali międzynarodowej i przewidują odpowiednie procedury odwoławcze.

Dobrowolne systemy, o których mowa w ust. 4, regularnie, oraz nie rzadziej niż raz na rok, publikują listę swoich organów certyfikujących wykorzystywanych do niezależnych audytów, wskazującą w odniesieniu do każdego organu certyfikującego, który podmiot lub krajowy organ publiczny go uznał i który podmiot lub krajowy organ publiczny go monitoruje.

W celu zapewnienia efektywnej i zharmonizowanej weryfikacji zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, a w szczególności w celu zapobiegania nadużyciom Komisja może określić szczegółowe przepisy wykonawcze, w tym odpowiednie standardy wiarygodności, przejrzystości i niezależnych audytów i wymagać, aby wszystkie dobrowolne systemy przestrzegały tych standardów. Określając te standardy, Komisja zwraca szczególną uwagę na konieczność zminimalizowania obciążeń administracyjnych. Dokonuje się tego w drodze aktów wykonawczych przyjmowanych zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 31 ust. 2. W aktach tych ustala się harmonogram wdrażania tych standardów przez dobrowolne systemy. Komisja może uchylać decyzje uznające dobrowolne systemy, w przypadku gdy systemy te nie wdrożą takich standardów w przewidzianym terminie.

W przypadku gdyby jedno z państw członkowskich zgłosiło wątpliwości, że system nie działa zgodnie z normami wiarygodności, przejrzystości i niezależności audytu, które stanowią podstawę wydania decyzji na mocy ust. 4, Komisja bada sprawę i podejmuje stosowne działania.

6. Decyzje na podstawie ust. 4 niniejszego artykułu przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 31 ust. 2. Takie decyzje obowiązują przez okres maksymalnie pięciu lat.

Komisja wymaga, by każdy dobrowolny system, w którego sprawie przyjęta zostaje decyzja zgodnie z ust. 4, przedkładał jej [] co roku [] do dnia 30 kwietnia [], sprawozdanie obejmujące każdą z liter zawartych w **załączniku IX rozporządzenia [w sprawie zarządzania]** []. [] Sprawozdanie obejmuje poprzedni rok kalendarzowy. [] Wymóg przekazywania sprawozdania ma zastosowanie wyłącznie do dobrowolnych systemów, które działają przez co najmniej 12 miesięcy.

Komisja udostępnia sprawozdania sporządzone przez dobrowolne systemy – w formie zbiorczej lub w odpowiednich przypadkach w pełnej wersji – na określonej w art. 24 rozporządzenia [w sprawie zarządzania] platformie sprawozdawczości elektronicznej .

Państwa członkowskie mogą utworzyć krajowe programy, w których przestrzeganie kryteriów zrównoważonego rozwoju i obniżenia emisji gazów cieplarnianych określone w art. 26 ust. 2–7 jest weryfikowane w całym procesie kontroli pochodzenia z udziałem właściwych organów krajowych.

Państwo członkowskie może powiadomić o swoim systemie krajowym Komisję. Komisja traktuje priorytetowo ocenę takiego systemu. Decyzję w sprawie zgodności tak zgłoszonego systemu krajowego z warunkami określonymi w niniejszej dyrektywie przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 31 ust. 2, aby ułatwić wzajemne dwustronne i wielostronne uznawanie systemów weryfikacji zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy.

W przypadku pozytywnej decyzji systemy ustanowione zgodnie z niniejszym artykułem nie odmawiają wzajemnego uznawania względem systemu tego państwa członkowskiego, jeżeli chodzi o weryfikację zgodności z kryteriami zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określonymi w art. 26 ust. 2–7.

7. Gdy podmiot gospodarczy przedstawia dowód lub dane uzyskane w ramach systemu będącego przedmiotem decyzji podjętej zgodnie z ust. 4 lub 6 niniejszego artykułu, państwo członkowskie nie wymaga od dostawcy, w granicach objętych tą decyzją, przedstawiania dalszego dowodu spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w art. 26 ust. 2–7.

Właściwe organy państw członkowskich [] nadzorują działania jednostek certyfikujących, które [] prowadzą niezależny audyt w ramach dobrowolnego systemu **zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 765/2008. Jednostki certyfikujące na żądanie właściwych organów przedkładają wszystkie istotne informacje niezbędne do nadzorowania działania, w tym dokładną datę, czas i miejsce audytów. W przypadku gdy państwa członkowskie stwierdzą przypadki braku zgodności, informują niezwłocznie dany dobrowolny system i jednostkę akredytującą.**

7a. Na wniosek jednego z państw członkowskich Komisja na podstawie dostępnych dowodów analizuje, czy w odniesieniu do źródła biopaliwa, biopłynu lub paliwa z biomasy zostały spełnione kryteria dotyczące zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych określone w art. 26. W ciągu sześciu miesięcy od otrzymania takiego wniosku i zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 31, Komisja podejmuje decyzję, czy przedmiotowe państwo członkowskie może uwzględnić biopaliwo lub biopłyn z tego źródła do celów, o których mowa w art. 25 ust. 1 lit. a), b) lub c), lub czy – w drodze odstępstwa od ust. 7 – dane państwo członkowskie może żądać, aby dostawca źródła biopaliwa, biopłynu lub paliwa z biomasy przedstawił dalsze dowody spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych.

Artykuł 28

Obliczanie wpływu biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy na emisję gazów cieplarnianych

1. Do celów art. 26 ust. 7 ograniczenie emisji gazów cieplarnianych dzięki wykorzystaniu biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy oblicza się w następujący sposób:

- a) jeżeli wartość standardowa ograniczenia emisji gazów cieplarnianych dla danej ścieżki produkcji została określona w załączniku V część A lub B w przypadku biopaliw i biopłynów i w załączniku VI część A w przypadku paliw z biomasy **oraz** jeżeli wartość e_l dla tych biopaliw lub biopłynów obliczona zgodnie z załącznikiem V część C pkt 7, a dla tych paliw z biomasy obliczona zgodnie z załącznikiem VI część B pkt 7 jest równa zero lub jest mniejsza od zera – poprzez zastosowanie tej wartości standardowej;
- b) poprzez zastosowanie wartości rzeczywistej obliczonej zgodnie z metodyką określoną w załączniku V część C w przypadku biopaliw i biopłynów i w załączniku VI część B w przypadku paliw z biomasy;

c) poprzez zastosowanie wartości będącej sumą czynników wzorów, o których mowa w załączniku V część C pkt 1, gdzie szczegółowe wartości standardowe określone w załączniku V część D lub E mogą być użyte dla niektórych czynników, a wartości rzeczywiste, obliczone zgodnie z metodyką określoną w załączniku V część C, dla wszystkich innych czynników; lub

d) poprzez zastosowanie wartości będącej sumą czynników we wzorach, o których mowa w załączniku VI część B pkt 1, gdzie szczegółowe wartości standardowe określone w załączniku VI część C mogą być użyte dla niektórych czynników, a wartości rzeczywiste, obliczone zgodnie z metodyką określoną w załączniku VI część B – dla wszystkich innych czynników.

2. Państwa członkowskie mogą przedkładać Komisji sprawozdania zawierające informacje o typowym poziomie emisji gazów cieplarnianych pochodzących z uprawy surowców rolnych z obszarów na ich terytorium zaklasyfikowanych na poziomie 2 w nomenklaturze jednostek terytorialnych do celów statystycznych (NUTS) lub na bardziej szczegółowym poziomie NUTS zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady³⁰. Sprawozdaniom tym towarzyszy opis metody i źródeł danych wykorzystywanych do obliczania poziomu emisji. Metoda ta uwzględnia charakterystykę gleby, klimat i spodziewany poziom zbioru surowców.

3. W przypadku terytoriów poza Unią można przekazywać Komisji sprawozdania równoważne sprawozdaniom, o których mowa w ust. 2, i sporządzone przez właściwe organy.

4. Komisja może zdecydować, w drodze aktu wykonawczego przyjętego zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 31 ust. 2 niniejszego artykułu, że sprawozdania określone w ust. 2 i 3 zawierają dokładne dane służące do pomiaru emisji gazów cieplarnianych związanych z uprawą surowców do biomasy rolniczej, które są produkowane na obszarach objętych tymi sprawozdaniami do celów art. 26 ust. 7. Dane te mogą być zatem wykorzystywane zamiast szczegółowych wartości standardowych dla upraw, określonych w załączniku V część D lub E w odniesieniu do biopaliw i biopłynów oraz w załączniku VI część C w odniesieniu do paliw z biomasy.

³⁰ Rozporządzenie (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 roku w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1).

5. Komisja dokonuje przeglądu załącznika V i załącznika VI, aby w uzasadnionych przypadkach dodać lub zrewidować wartości dotyczące ścieżek produkcji biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy. Przegląd ten uwzględnia także modyfikację metodologii określonej w załączniku V część C i w załączniku VI część B.

W przypadku gdy z przeglądu przeprowadzonego przez Komisję wynika, że załącznik V lub załącznik VI powinien zostać zmieniony, Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 32.

W przypadku wszelkich zmian lub uzupełnień wykazu standardowych wartości zamieszczonego w załączniku V i załączniku VI:

a) jeżeli wpływ danego czynnika na ogólne emisje jest niewielki lub jeżeli odchylenie jest ograniczone lub jeżeli koszt ustalenia wartości rzeczywistych jest wysoki lub powodowałoby to znaczne trudności, wartości standardowe są typowe dla normalnych procesów produkcji;

b) we wszystkich innych przypadkach standardowe wartości muszą być konserwatywne w porównaniu z normalnymi procesami produkcji.

6. W przypadku gdy jest to konieczne w celu zapewnienia jednolitego stosowania załącznika V część C i załącznika VI część B, Komisja może przyjmować akty wykonawcze określające szczegółowe specyfikacje techniczne, w tym definicje, współczynniki przeliczeniowe, sposób wyliczania rocznych emisji z upraw lub ograniczenia emisji spowodowanych zmianami nadziemnych oraz podziemnych zasobów pierwiastka węgla na terenach już objętych uprawą, sposób wyliczania ograniczenia emisji wynikającego z wychwytywania dwutlenku węgla, wymiany dwutlenku węgla i geologicznego składowania dwutlenku węgla. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 31 ust. 2.

Artykuł 29

Środki wykonawcze

Środki wykonawcze, o których mowa w art. 26 ust. 2 akapit drugi i ust. 6, art. 27 ust. 6, art. 28 ust. 5 akapit pierwszy i art. 28 ust. 6 niniejszej dyrektywy, uwzględniają również w pełni cele art. 7a dyrektywy 98/70/WE³¹.

Artykuł 30

Monitoring ze strony Komisji

1. Komisja monitoruje pochodzenie biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy wykorzystywanych w Unii oraz wpływ ich produkcji, w tym wpływ wynikający z przeniesienia, na użytkowanie gruntów w Unii oraz głównych państwach trzecich, z których pochodzą dostawy. Takie monitorowanie opiera się na sporządzanych przez państwa członkowskie zintegrowanych krajowych planach w zakresie energii i klimatu i związanych z nimi sprawozdaniach z postępów, wymaganych na podstawie art. 3, 15 i 18 rozporządzenia [w sprawie zarządzania] oraz sprawozdaniach odpowiednich państw trzecich, organizacji międzyrządowych, badaniach naukowych i innych istotnych informacjach. Komisja monitoruje również zmiany cen surowców związane z wykorzystaniem biomasy dla celów wytworzenia energii oraz wszelkie pozytywne i negatywne skutki dla bezpieczeństwa żywnościowego.
2. Komisja prowadzi dialog oraz wymienia informacje z państwami trzecimi, organizacjami producentów biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy i organizacjami konsumentów oraz społeczeństwem obywatelskim na temat ogólnego wdrażania przedstawionych w niniejszej dyrektywie środków dotyczących biopaliw, biopłynów i paliw z biomasy. W tym kontekście zwraca szczególną uwagę na wpływ, jaki produkcja biopaliw i biopłynów mogłaby mieć na ceny żywności.

³¹ Dyrektywa 98/70/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 1998 r. odnosząca się do jakości benzyny i olejów napędowych oraz zmieniająca dyrektywę Rady 93/12/EWG (Dz.U. L 350 z 28.12.1998, s. 58).

3. W 2026 r. Komisja przedstawi wniosek ustawodawczy dotyczący ram regulacyjnych do celów promowania energii odnawialnej na okres po 2030 r.

Wniosek ten ma uwzględniać doświadczenie wynikające z wykonywania niniejszej dyrektywy, w tym wdrażania kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych oraz rozwój technologii energii ze źródeł odnawialnych.

4. W roku 2032 Komisja przedstawi sprawozdanie zawierające przegląd stosowania niniejszej dyrektywy.

Artykuł 31

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Unii Energetycznej. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011 i działa w składach sektorowych odpowiednich dla niniejszej dyrektywy.

1a. W kwestiach dotyczących spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju przez biopaliwa, biopłynny i paliwa z biomasy Komisję wspomaga Komitet ds. Zrównoważonego Charakteru Biopaliw, Biopłynów i Paliw z Biomasy. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 5 , art. 7 ust. 6; art. 19 ust. 11, art. 19 ust. 14, art. 25 ust. 6 i art. 28 ust. 5 powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 1 stycznia 2021 r.

2a. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 7 ust. 3, powierza się Komisji na okres jednego roku od dnia 1 stycznia 2021 r.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 7 ust. 3, art. 7 ust. 5, art. 7 ust. 6, art. 7 ust. 7, art. 19 ust. 11, art. 19 ust. 14, art. 25 ust. 6 i art. 28 ust. 5, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 7 ust. 5, art. 7 ust. 6; art. 19 ust. 11, art. 19 ust. 14, art. 25 ust. 6 oraz art. 28 ust. 5 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy przed upływem tego terminu zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 33

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy najpóźniej do dnia 30 czerwca 2021 r. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Przepisy te zawierają także wskazanie, że w istniejących przepisach ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odniesienia do dyrektyw uchylonych niniejszą dyrektywą należy odczytywać jako odniesienia do niniejszej dyrektywy. Metody dokonywania takiego odniesienia i formułowania takiego wskazania określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 34

Uchylenie

Dyrektywa 2009/28/WE zmieniona dyrektywami wymienionymi w załączniku XI część A traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r., z zastrzeżeniem obowiązków państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji do prawa krajowego dyrektyw wymienionych w załączniku XI część B **oraz bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich w 2020 r. określonych w art. 3 ust. 1 dyrektywy 2009/28/WE oraz w jej załączniku I część A.**

Odesłania do uchylonej dyrektywy odczytuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji w załączniku XII.

Artykuł 35

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu 1 stycznia 2021 r.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego niniejszego artykułu art. 7 ust. 3 akapit piąty i art. 31 wchodzi w życie dwudziestego dnia od daty publikacji niniejszej dyrektywy w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 36

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący

W imieniu Rady
Przewodniczący
